

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XII N.º 580

Setmana del 4 al 10
de novembre del 1990

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"No hem de ser savis ni entesos segons la carn, més aviat hem de ser humils, senzills i purs. Mai no hem de desitjar ocupar llocs per damunt dels altres homes, sinó que, per amor a Déu, més aviat hem de ser súbdits i servidors de tota criatura humana."

Sant Francesc d'Assís

AFINANT

Medjugorje (II)

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

Els fets a Medjugorje són extraordinaris. Es obvi que els podem considerar així si un dia l'Església es pronuncia favorablement sobre l'autenticitat i, per tant, el caràcter sobrenatural de les aparicions. Però ja des d'ara i sense perjudicar la decisió de l'Església, el que s'esdevé allà té unes característiques notablement distintes dels altres fets semblants en la història del cristianisme. Limitant-nos als més propers a nosaltres, Lourdes i Fàtima, les aparicions foren a una o poques persones, limitades a un lloc i en un espai de temps curt; a Medjugorje els vidents són sis, quatre noies i dos nois, d'edats força diverses —el més petit i el més gran es porten uns nou anys de diferència— i, sobretot, les aparicions han estat diàries per tots sis durant uns set anys i ho continuen essent per quatre d'ells des del 25 de juny passat va fer nou anys. Les aparicions tingueren lloc al pujol Podbrdo fins que les autoritats comunistes en varen barrar el pas, després tingueren lloc a l'església parroquial, a la sacristia, a la rectoria i actualment en una cambra del campanar a l'altura del cor —obeint les indicacions del bisbe del lloc. Quan els vidents han estat de viatge, han continuat tenint també les aparicions en el lloc on es trobaven —EE.UU. i Alemanya per exemple. Aquesta relació sintètica dels "fets de Medjugorje" mostra ben clarament el caràcter, almenys "històricament extraordinari", del que allí s'esdevé. A la nostra època atabalada amb tanta notícia "diària" li deu convenir també un reclam diari del Cel.



Clausurat el VIII Sínode dels Bisbes que tractà sobre el "Seminari continu"

La formació permanent, també per als capellans

El VIII Sínode dels Bisbes va acabar-se el diumenge 28 d'octubre amb una concelebració dels 238 Pares sinodals, presidida pel Papa. El dia abans es van votar 41 proposicions que van ser aprovades gairebé per unanimitat i lliurades a Joan Pau II. Les conclusions del Sínode van insistir en la necessitat de la formació permanent dels sacerdots, entesa com un "Seminari continu" i

no com un reciclatge professional. També es va aprovar la instauració d'un any propedèutic abans d'entrar al Seminari, perquè el canvi de la vida d'un col·legi a la formació al sacerdoti no sigui brusc i ajudi al discerniment profund de la vocació. Finalment, el Sínode es reafirmà en la posició tradicional de l'Església catòlica respecte al celibat sacerdotal.

Xavier Cugat resava sovint les oracions catalanes de petit

BARCELONA.- Xavier Cugat, el mundialment famós músic, artista de cine i pintor, repetia sovint les oracions que la seva mare li va ensenyar de petit a Girona.

L'enterrament va tenir lloc el diumenge 28 d'octubre a la parròquia de la Mare de Déu del Carme, de Girona, on havia estat batejat els primers dies del segle.

El sacerdot que li va administrar la Unció dels Malalts, el Dr. Ignasi Segarra, col·laborador de CATALUNYA CRISTIANA, ha manifestat que Xavier Cugat enyorava una autèntica vida de família i que, com havia manifestat en

unes declaracions a un diari barceloní, si hagués tingut fills no s'hauria mai divorciat. Precisament per això es manifestava agraït a la família Padrosa, de la seva secretària, per les estones de vida de família que li han fet passar a la seva masia de l'Empordà.

En una conversa que en Cugat va tenir amb mossèn Segarra i un amic comú, havia manifestat el seu desig de portar una vida més cristiana i preguntava què li calia fer. El Dr. Segarra l'havia animat que, de moment, resés. "Això ja ho faig; dic les oracions que de petit la meua mare em va ensenyar".

VIII centenari de les aparicions de la Mare de Déu de les Sogues

BELLVÍS.— El Bisbe Joan ha presidit les festes del VIII centenari de les Aparicions de la Mare de Déu de les Sogues a Joan Amorós. A l'homilia recordà que la història de Bellvís comença amb un fet cristià, les aparicions de la Verge, i al pregó de la festa, monsenyor Martí va fer una exaltació dels grans valors humans.

A l'homilia de la missa commemorativa de les Aparicions el Bisbe Joan ressaltà que les aparicions de la Verge coincideixen gairebé amb l'arribada de la reconquesta a Bellvís, fet que situa l'inici de la història de la població en l'àmbit entrançable d'un fet religiós. La

presència secular de la imatge de la Mare de Déu ha presidit la vida de la població, les seves absències assenyalen les èpoques de guerres i perills. El Bisbe esmentà els canvis de valors i la baixa natalitat com dos dels problemes actuals del nostre món rural, per això implorà el do de la pau i l'amor a la vida.

Els bellvissencs van escoltar amb fruïció el pregó de festes que pronuncià el Bisbe d'Urgell. Anècdotes i fets històrics van servir a l'orador per fer una exaltació dels grans valors humans, proclamar les virtuts de la festa i felicitar els bellvissencs.

Pelegrinatge a Medjugorje

Pàg. 8

El drama de 5.000 infants romanesos

Pàg. 23

Vivències inoblidables a missions

Pàg. 25

Entrevista a Pilarín Bayés CENTRALS

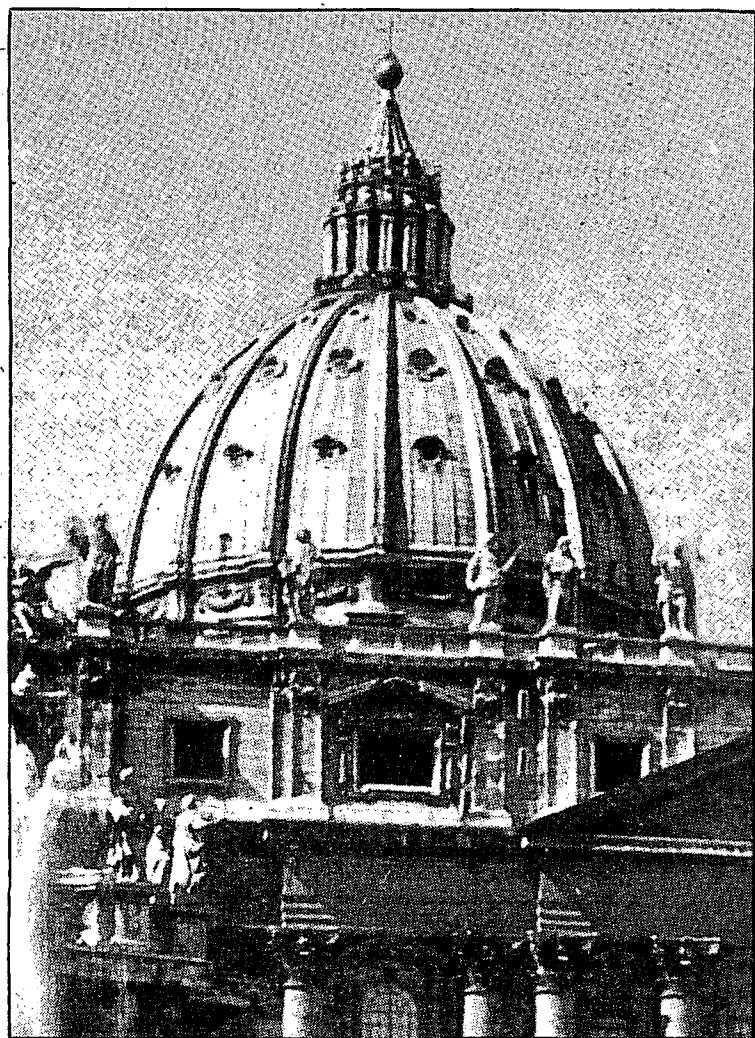
EGIPTE

DEL PASSAT FARAÒNIC AL CRISTIANISME PRIMITIU

10 DIES DE VIATGE AMB UN CREUER PEL NIL
Del 30 de novembre al 9 de desembre

- **EL CAIRE** Ciutat la més gran d'Àfrica, a la vora del Nil, just abans del delta. Nucli antic; ciutadella de Salami, amb la mesquita d'alabastre; mesquita del soldà Hasan; basar de Khan el-Khalili; etc.
- **MEMFIS** Capital de l'antic Egipte. Colós de Ramsès II; esfinx d'alabastre.
- **SAKKARA** Jaciment arqueològic dels més importants i rics del món. Profusió i diversitat de monuments funeraris; piràmide esglaiada de Djoser.
- **LES PIRÀMIDES I L'ESFINX** Les piràmides de Keops, Kefren i Micerí, i l'esfinx de Gizeh, de fa 4.000 anys: una de les set meravelles del món.
- **TEBES** Antic nucli monàstic, amb grans vestigis del que havia estat una ciutat de les més antigues: el temple de Luxor, dedicat a Ammó, d'on va sortir l'obelisc que hi ha a París, i el conjunt o santuari de Karnak. Compta també amb una extensa necròpolis: la vall dels Reis, la de les Reines, el temple funerari de la reina Hatshepsut (a Deir el-Bahari), el temple excel·lent de Medinet Habú, etc., i una curiositat: els colossos de Memnó.
- **ESNA, IDFU I KOM OMBO** El temple d'Esna, dedicat a Khum, déu creador dels homes amb fang del Nil. El temple d'Idfu, del déu Horus (falcó), del període ptolemaic. I el temple Kom Ombo, dedicat a Sobek (cocodril) i a Haroeris (gran sol alat) alhora.
- **ASWAN** Hi ha la gran presa que forma el llac Nasser. Illes Elefantina i Kitchener (jardí botànic), per visitar en falua; mausoleu d'Aga Khan... Panoràmica del Nil.
- **ABU SIMBEL** Temples de Ramsès II, dels més característics, traslladats modernament fora de l'abast de les aigües.
- **ALEXANDRIA** Ciutat d'origen greco-romà, a la desembocadura del Nil, de gran història cultural i religiosa.
- Visita dels llocs indicats ● Creuer de quatre dies pel Nil ● Excursions a Alexandria i Abu Simbel ● Trajecte amb falua, embarcació típica, pel Nil ● Assistència tècnica d'Ultramar Express

Demaneu-ne més informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació **AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA**



De l'1 al 9 de desembre

ROMA • ASSÍS

RUTA FRANCISCANA FINS A LA CIUTAT ETERNA
DIA DE LA PURÍSSIMA AMB EL PAPA

Pelegrinatge per la Umbria: visita de les basíliques franciscanes d'Assís, de la capella de la Porciúncula, del santuari de Lavèrnia, etc. (passant per Perugia i Arezzo), i també per la vall santa de Rieti, amb visita dels santuaris franciscans de: Poggio Bustoni, La Floresta, Fonte Colombo i Greccio.

A Roma: audiència amb el Papa, al Vaticà; visita de la ciutat antiga: el Coliseu, el Fòrum imperial, etc., i de les grans basíliques cristianes: Sant Pere, Sant Pau, Santa Maria la Major, Sant Joan del Laterà... Celebració del dia de la Puríssima al monument de la Piazza d'Espanya, amb el sant Pare.

Viatge amb avió ● Desplaçaments amb autocar ● Pensió completa

OBERTA LA INSCRIPCIÓ / DEMANEU-NE INFORMACIÓ

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT PERQUÈ CATALUNYA CRISTIANA PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!
Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

Per comprendre la importància del Sínode que acaba de clausurar-se a Roma, cal adonar-se del paper, realment decisiu, que juga el prevere a l'Església. La prestància que acompanya, lògicament, la funció directiva dels bisbes i l'afany de portar el laicat a més alts nivells de responsabilització han determinat, sovint, una accentuació d'aquests estaments i una menor valoració del presbiterat. Sense oblidar, encara, el desgast que acompanya el ministeri dels sacerdots, sempre visible i a freqüència del poble. No resulta gaire difícil, tanmateix, descobrir fins a quin punt, darrera les comunitats eclesials vives i reeixides i les desmoralitzades i dividides, hi ha la qualitat pastoral o la mediocritat d'un prevere. Tampoc no costa de veure, seguint el fil de moviments i d'institucions d'Església, d'on surten la majoria d'iniciatives de renovació i les de promoció del laicat. Aquesta reflexió, més pràctica que no estrictament teològica, ens dóna la mesura del que ha representat i representa encara per a l'Església aconseguir un clergat de formació humana i cristiana sòlida, i capaç de cohesionar les comunitats amb la seva pròpia cohesió. Els seminaris són, d'ençà de Trento, la peça clau per a la formació del clergat. El Sínode de Roma ha aprofundit en el tema de la formació dels sacerdots i en l'orientació dels seminaris actuals.

Aquesta temàtica en suscitava una altra: la de quina imatge de prevere vol avui l'Església. Perquè serà en funció d'aquesta que caldrà orientar-ne la preparació. Ha estat, precisament, aquest

El Sínode ha optat i crida a una donació total

punt el que ha reclamat, amb més força, l'atenció de l'opinió pública. S'ha parlat, no sempre amb encert, de la situació actual del clergat, i algunes qüestions, com ara el celibat, que és avui objecte d'una crítica social innegable, o la possibilitat d'ordenar dones, han prevalgut en els comentaris de premsa, més enllà del que donaven de si les deliberacions sinodals.

Ara bé, si del que es tractava era d'acréixer i d'en vigorir amb una bona formació els aspirants al sacerdot, és obvi que la introducció d'ambigüitats i dubtes sobre la figura del prevere hauria resultat contraproduent del tot. Calia, sí, entrar, sense previsions, en els problemes més vius i punyents, però sortir-ne amb una definició precisa. Difícilment podríem espe-

rar dels joves d'avui voluntaris decidits i generosos per als presbiteris diocesans del segle XXI, amb una polèmica endèmica sobre la vida i el ministeri dels preveres.

Il Sínode ha optat. Ha optat per una actualització d'allò que és essencial en la vocació del sacerdot: un lliurament engrescat a la causa de Jesús i una dedicació a la construcció de l'Església, no pas homologable amb els funcionaris civils, sinó marcada per la singularitat i la radicalitat mundanament il·lògiques del celibat. Des d'aquesta opció, té sentit i té interès la consideració realista de tots els problemes i la recerca de respostes vàlides: l'any preparatori per a assegurar els nivells mínims en els qui entren al seminari, el reforçament de la formació humana en els vessants intel·lectual i artístic i amb atenció als aspectes psicològics, una preparació teològica i espiritual acurades que ofereixin una visió completa del sacerdot, la presència de dones entre el professorat dels seminaris, per fer esment, només, dels aspectes més difosos per la premsa. Després —els mecanismes sinodals són lents— vindrà el document conclusiu del Papa i, aleshores, podrem copsar tot el treball del Sínode 1990 amb més coneixement.

Ara, per damunt de tot, emergeix la crida de l'Església al poble cristià i, especialment, als joves, a una vocació que, més enllà de tota polèmica, "significa viure el seguiment de Crist i els apòstols, amb la donació total de la pròpia vida".



Els cristians no abdiquem de la raó

Aquest curs he començat les meves classes en una institució universitària de l'Església llegint als alumnes aquest text d'un pensador catòlic actual: "En general, les ideologies atempten contra la integritat natural de l'home que pensa, exercint una acurada censura en relació amb els «problemes eterns», els quals no obstant acompanyarien naturalment a qualsevol vida conscient i que de fet sorgeixen tot just l'esperit, al sostenir-se a les intimidacions i als xantatges de les cultures opressores, aconseguint partir novament i simplement des de la seva humanitat. La llibertat de fer-se les «preguntes que mereixen la pena» és pre-requisit indispensable de tota vida que sigui veritablement racional".

És un text provocatiu. En llegir-lo no he pretès posar els meus alumnes contra les cordes de la modernitat. Vull que siguin homes i dones del nostre temps, sensibles al bo i millor de la cultura actual. Tanmateix desitjo que siguin crítics, no ingenus. I que prenguin les seves cauteles.

M'he adonat que no pocs alumnes queden sorpresos pel fet que un professor seu de religió els parli de la importància de la raó, de la necessitat de no menysprear les seves exigències, de ser fermes en la recerca de la veritat, de no deixar-se seduir per l'escepticisme

me davant la vocació de l'home a la veritat. Per a ells, com per a la cultura dominant avui, la religió pertany a l'esfera del sentiment, és quelcom rellegat de manera inexorable a l'àmbit de l'irracional. Els moviments religiosos actuals, sobretot l'anomenada nova religiositat, apunten a l'emocional, a l'experiència, al sentiment. Al carrer l'esoterisme, l'occultisme, la parapsicologia estan a l'ordre del dia. Es desconfia de la raó.

Les Esglésies tradicionals, per altra banda, no sempre han sabut comunicar una "experiència" de Déu i aleshores la gent la va a buscar en d'altres indrets. El desgany davant la insuficiència de la societat tecnològica, la desil·lusió davant els límits de la ciència i els fracassos de les ideologies, són tots ells factors que determinen el resorgiment de noves formes de religiositat, en les quals el sentiment i la percepció es converteixen en criteri de la realitat i de la veritat.

La mentalitat imperant a les nostres universitats, el seu discurs "racional", és en línies generals, típicament reduccionista. La raó és la "raó instrumental". L'actitud de fons el científisme. Hom considera que la ciència és neutra des del punt de vista religiós o, encara pitjor, que la ciència substitueix la religió. Tota al·lusió a conviccions religioses en un debat universitari és considerat fora

MANEL VALLS i SERRA

de lloc per irracional. El cristianisme, segons ensenyen molts professors universitaris de casa nostra, és quelcom que està fora de la realitat i de tot raonament lògic. Conec molts estudiants creients que viuen la seva condició anònimament i fins i tot d'una manera vergonyant per aquesta causa. Així són empenyos a un dualisme esquizofrènic.

La tradició de l'experiència cristiana de Déu, especialment en la tradició catòlica, és profundament racional. Per aquesta tradició la capacitat de l'home de raonar no equival simplement a calcular, sinó a copsar la correspondència misteriosa i gratuïta que hi ha entre ell i allò que existeix. La raó humana no és una caixa tancada a on hi col·loquem totes les coses, sinó una finestra que s'obre des de dins i des de la qual es guardem la realitat. La raó ens obre el misteri. Homes de ciència com Albert Einstein així ho entengueren. D'ell és la frase: "Qui no admet el Misteri insondable no pot ser ni tan sols un científic".

La fe no és una mena d'abdicació de la raó davant els límits del nostre coneixement. No és tampoc una concessió a l'irracional davant els perills d'una raó mera-

ment instrumental. La fe no és expressió de cansament i de fuga, sinó valentia envers l'ésser i moviment d'apertura vers la grandesa i l'amplitud de la realitat. El misteri, tal com el concebeix la fe, no és en absolut irracional, sinó l'extrema profunditat de la raó divina que nosaltres no som capaços de penetrar a causa de la debilitat de la nostra visió. En el principi era el Logos. La primera paraula de la fe ens diu: tot el que existeix és, en el seu origen, raonable, perquè procedeix de la raó creadora de Déu. L'Església avui com ahir insisteix amb fermesa en aquest punt, sovint enfront dels qui presumeixen parlar precisament en nom de la "raó".

Hem començat un nou curs. Milers d'universitaris omplen les aules de les nostres universitats, indrets estratègics per l'anunci del missatge renovador i transformador del cristianisme, però a on la presència cristiana s'anuncia tan discreta que per a la majoria dels universitaris apareix en realitat com inexistent i absolutament irrellevant. Hom apuntaria vers una presència més rellevant i significativa, que no té res a veure amb arrogància ni recerca nostàlgica de poder. Sé que hi han dificultats i que la manca de recursos i de persones és gran. Són encertats, però, els actuals plantejaments?

El fet és que a les nostres universitats la presència d'aquelles ideologies de les que he parlat al començament no és precisament tan discreta. I els nostres estudiants no es sostenen amb facilitat a les seves intimidacions i xantatges. Per això, la presència cristiana ha de reivindicar aquell punt d'humanitat i de racionalitat des del que els sigui possible plantejar-se les qüestions més fonamentals de la existència. Altrament el diàleg fe-cultura fóra pura abstracció.

En insistir en la raonabilitat profunda de la fe no pretenc rebutjar el camp de l'experiència i del sentiment. Tampoc no voldria que aquella es confongués amb els dogmatismes, terreny abonat a la intolerància. Tomàs d'Aquino ensenyava: "Actus credentis non terminatur ad enuntiabile sed ad rem". La fe viva no és la fe en una proposició, sinó en allò que significa la proposició, en Jesús crist. L'enteniment i la raó només se superen en el cim del trobament amb Déu, allí on els homes ens lliurem a Déu amb l'amor i no amb la mera voluntat de comprendre racionalment. Però la raó ens prepara i ens obre a Déu i a l'ensens identifica els errors i les desviacions.

És per tot això que demano als meus alumnes que emprin a fons la seva capacitat racional en un curs de religió.

RESPIR

FORÇAR AGRAÏMENTS

Jesús ens diu que som uns servidors inútils, o uns simples servidors, gent que ha fet sinó allò que havia de fer. I afegeix: Quan un servent fa allò que ha de fer, qui li ho agraeix? Amb això Jesús toca un punt que nosaltres sovint guernem en el llenguatge i en la idea, quan, per exemple, diem a algú, després d'una bona obra, o abans, per incitar-lo a fer-la: "Déu t'ho agrairà!" Em sembla que és un abús, parlar de l'agraïment de Déu. Pròpiament Déu no agraeix, només estima! Quantes vegades, nosaltres, en canvi, en el camp de les nostres relacions, amb actes pretesament gratuïts forcem molt esperats i desitjats agraïments! De vegades és tot un art, aquest de forçar agraïments. Qui gosarà, però, forçar Déu a res? A més, resulta molt pobra cosa que l'amor de Déu no ens basti i en volgüem forçar l'agraïment! Se'ns ha encomanat, tractant amb Déu, la tàctica de comptar amb persones agraïdes!

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya
Cristiana
EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutjar
Sots-directors: Francesc Malsosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Alejo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 17 84 FAX: 215 28 05 08007 Barcelona
Impressora: Publiograf, S.A.L. Pge. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. □ Amèrica: 10.650 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. □ Filipines: 11.400 Ptes. □ Àsia més oriental: 14.200 Ptes.

Crec que no mancaven unes gotes d'ironia en els periòdics que presentaven entre les adquisicions de l'actual Sínode de bisbes el que en els seminaris s'afegia un any de noviciat abans dels estudis teològics, que en el seu claustre figuessin com a professors algunes dones i que els estudiants juguessin més a futbol com a fórmula d'equilibri per a una millor formació de la castedat. La veritat és que sobre aquestes tres possibilitats es poden emetre mil punts de vista, fins i tot molt elogiosos, però el que és cert és que, per aquest viatge, no necessitàvem alforges. Que es reuneixi tot un Sínode, que congregui durant un mes tres cents bisbes, per obtenir aquests resultats, produeix, de debò, quelcom que oscil·la entre el somriure i la pena.

És clar que, probablement, la culpa no és del Sínode sinó de la informació que en rebem. El cardenal Lorscheider ja va assenyalar els primers dies que "existeix una gran frustració per tot el que fa referència al servei informatiu

Noviciat, professors i futbol

J.L. MARTIN DESCALZO

del Sínode. És poc tot el que sobre ell es comunica i, a més, no ofereix la seva autèntica imatge o arriba massa tard".

Això deu ser així. I certament que quan es llegeixen els informes més complets de certes revistes com "Vida Nueva" o "Ecclesia en España" es comprova que el Sínode ha estat més ric que el que reflecteix la premsa diària.

Però el drama és que la immensa majoria dels cristians i també una gran majoria dels capellans llegeixen (si és que ho fan) allò que els periòdics resumeixen, i res més.

¿El resultat? Aquest dramàtic desinterès que es percep pràcticament a tots els ambients. Ara quan l'assemblea s'acaba, confesso que no he parlat amb un sol sacerdot que la segueixi, no ja amb passió, ni tan sols amb interès, sinó tampoc amb curiositat. I visiteu qualsevol convent de monges o religiosos i escolteu de què parlen durant els esbarjos. No pas del Sínode, certament. És trist dir-ho, però és així.

Si després les conclusions són, com és de tómer, vagues i genèriques, i si el document papal sobre el tema apareix dintre de vuit mesos o un any, i com un document més, ja em direu si l'Església pot permetre's el luxe de malversar tant d'esforç.

Bé, per no ser pessimista del tot, afegiré que sempre en surt alguna cosa d'aquest tipus d'encontre; que, almenys, els bisbes es fecunden en el diàleg amb els seus germans d'altres països; que, en definitiva, tota idea acaba fent el seu camí... Però els qui som somiadors i creiem en la col·leialitat ¿com evitarem una mica de deserció?

Marzio Barbagli, sociòleg italià, és partidari de l'avortament i del divorci. No m'arrisco gens si el defineixo com a creient en el dogma del divorci. Iestic segur que no rebré mai cap citació per acusar-lo injustament de dogmàtic del divorci. Veureu perquè. Dins un documentat estudi realitzat sobre la situació familiar a Itàlia i altres països occidentals⁽¹⁾, deixa constància, entre d'altres coses, dels següents fets:

a) El divorci legal engendra més divorcis. Els divorciats tornats a casar es divorcien el doble que els casats per primera vegada (Regne Unit). Als Estats Units, dos de cada tres segons matrimonis acaben també en divorci. I els fills dels divorciats acostumen a caure també en el mateix fracàs dels seus pares, en un grau molt més elevat que els fills de famílies estables.

b) El divorci provoca una dis-

minució del nivell de vida tant en els marits com en les dones, però molt més en aquestes. A Austràlia, només un 26% de les sentències condemna el marit a pagar una pensió a la seva ex-dona. A Bèlgica, un 23%. Als Estats Units, un 15%. A la R.F. Alemanya, del 11 al 14%. A França, el 10%. I a Suècia, el 7%.

A Califòrnia, un any després del divorci, el nivell de vida de les dones ha baixat en un 73%.

c) Deixant a part les negatives conseqüències físiques i psicològiques que pateixen, els que més noten la baixa del nivell de vida són els fills. Als E.U.A., uns quinze milions de nens viuen en famílies sense pare. D'aquests, deu milions no reben cap diner del pare, i cinc milions viuen sota el nivell de

El divorci, a prova

PAU SAUMELL
Advocat

pobresa. A un 39% de les mares divorciades, el tribunal no els concedeix el dret a percebre pensió per mantenir els seus fills. Una quarta part dels condemnats a pagar pensió als seus fills no la paguen, i una altra quarta part paga menys d'allò establert.

d) En conclusió, "si hom analitza la situació dels països en els quals la liberalització del divorci es va produir abans i més àmpliament, comprovem que ha ocasionat un notable empitjorament del nivell econòmic de les dones i dels fills confiats a elles".

Així conclou el seu estudi el nostre amic Marzio, però això no el fa canviar gens ni mica les seves conviccions divorcistes. A d'altres, però, si ens farien trontollar en les nostres conviccions. ¿No era el divorci l'alliberament de la dona? ¿No era la millor solució pels fills? Així ens ho varen vendre. Aquestes foren les raons per acabar amb el matrimoni estable.

No us dona tot això motius per a pensar, opinar i discutir sobre el dogma divorcista? A mi, sincerament, sí. I el primer que em ve al cap, limitant-me al camp de la meua professió, és invitar els meus companys advocats que pensin amb calma, quan es presenta al seu despatx un cas de crisi matrimonial, en les conseqüències dels seus consells professionals i per-

sonals respecte a la possible solució a la crisi. Hom coneix experiències molt positives, encara que per l'advocat puguin ser menys rendibles econòmicament.

També els invito que aclareixin bé als seus clients la diferència entre separació (provisional) i divorci (definitiu), i que moltes vegades hom ha d'insistir més en els intents de reconciliació, i que s'ha d'aguantar molt més abans de trencar definitivament, car en qualsevol d'aquests intents pot retrobar-se la pau conjugal. Podent garantir-los, almenys segons hom dedueix d'allò estudiat pel nostre amic Marzio, que la fidelitat té com a premi un major nivell econòmic per la dona i els fills. Entre molts d'altres avantatges.

(1) Marzio Barbagli. *Provando e reprovando. Matrimonio, famiglia e divorcio in Italia e in altri paesi occidentali*. Ed. Il Mulino. Bolonia, 1990.

Aclariment

Sr. Director:

A començaments del mes de setembre, a la sala de lectures de l'hostatgeria del monestir benedictí de Solmes (França) vaig llegir a la revista "FRANCE CATHOLIQUE" del 10 d'agost un escrit del conegut escriptor René Laurentin, que em va semblar de gran profit pels cristians de casa nostra. El P. Hostatger es va oferir fer-me'n fotocòpia per poder-lo traduir amb calma una vegada arribat a casa.

Així ho vaig fer. És l'escrit de les pàgines centrals 16 i 17 de C.C. n.º 575 del 30 de setembre al 6 d'octubre.

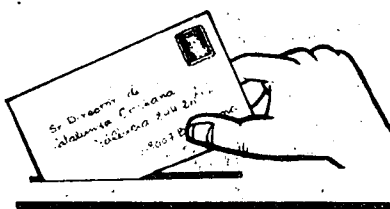
M'estranya que si al mateix nú-

mero, hi figura un escrit que es fa constar que prové de "La Croix", en aquest altre, us hagi oblidat de dir que és de la revista "FRANCE CATHOLIQUE", pàgines 16 a 18 del n.º 2.269 corresponent al 10 d'agost de 1990.

Us agrairé que feu constar aquest aclariment. Per altra banda crec que l'escrit s'ho val i és interessant que els cristians sapiguem veure com la Providència guia els homes i la història de la humanitat, i la nostra Mare, no deixa de vetllar sobre els fills que Jesús va confiar-li de la creu estant.

ENRIC DÓRDAL
escolapi

N. de la R.: Creiem que amb aquesta carta queda aclarit l'oblit nostre.



Oració comunitària o solitària

Sr. Director:

Sense desitjar fer polèmica, voldria exposar la meua disconformitat, referent a l'article de Mn. Lluís Bonet, aparegut a C.C. n.º 574 del 23 al 29 d'aquest mes.

Estic d'acord que hi ha molts motius per a fer les coses comunitàriament, però crec que també n'hi ha d'altres que poden tenir un caire més personal.

Segurament que vostè, Mn. Lluís, si celebra els seus 25 o 50 anys de sacerdot o bé la seva onomàstica, voldria que hi participessin tots els seus feligresos, però també voldria celebrar-ho més íntimament amb els seus familiars i amics més íntims.

Jesús, en l'oració a l'hort de Getsemaní abans de la seva passió, o bé en la Transfiguració, va estar acompanyat solament de tres dels seus deixebles, quant la comunitat dels apòstols era de dotze.

Un cas ben particular: la meua es-

posa i jo varem celebrar els nostres 50 anys de matrimoni, les nostres "noces d'or", sense vanitat, sense luxe i sense comoditat i varem celebrar-ho a una altra església, perquè a la nostra parròquia no varen veure bé de que no fos en comunitat.

Si hagués estat per luxe, vanitat o comoditat, si que podíem fer-ho en la nostra parròquia, perquè així l'església estaria plena i semblaria més festa, però el que nosaltres volíem era que fós una cosa més íntima, que és el revés del que creu Mn. Lluís.

Crec que fer-ho íntimament és menys fastuós, menys luxós i menys vanitós.

Quant es celebra en família, crec que tots aquests arguments de Mn. Lluís no tenen fonament.

Quant se celebra en família, crec ment ell tot sol, crec que aquesta oració es tan valuosa o més que quant es fa comunitàriament, i aquest cas es pot aplicar al que Mn. Lluís no veu amb bons ulls.

El que Déu vol i el que Jesús desitja és que tot es faci amb un cor ben pur.

F. ROVIRA P.

L'acte ignasià de Manresa no va engrescar els joves

Sr. Director:

Sóc una noia que el dissabte 29 de setembre vaig assistir a l'Eucaristia inaugural de l'Any Ignasià a la seu de Manresa. La catedral estava plena de gom a gom pels bisbes, provincials de

diversos ordes religiosos, jesuïtes concelebrants, altres concelebrants, les autoritats civils i els seglars.

L'acte va anar revestit d'una gran solemnitat i comptà amb l'aportació de l'Escolania de Montserrat, que va interpretar de manera molt bella algunes peces de repertori. Es va parlar una mica de la trajectòria espiritual de sant Ignasi i dels camins seguits per la Companyia... Però alguns joves vam comentar, en finalitzar la celebració, que aquesta havia estat massa pomposa, mancada de frescor i d'espontaneïtat, i que no permetia la participació activa dels fidels. Era de l'estil dels jesuïtes d'abans.

L'acte no va engrescar els joves, em sembla, i penso que ni sant Ignasi s'hauria passat bé, perquè quan ell celebrava l'Eucaristia, celebrava la vida. Si algun jove no coneixia sant Ignasi i va assistir a la celebració no deuria trobar atraient una personalitat presentada amb tan poca convicció. Tampoc la Companyia no era presentada com un grup d'homes que estimen apassionadament Jesús i per això fan l'opció per la justícia i els més pobres des d'una gran humanitat i en l'amor.

També recordo que les provincials assistents no van ser anomenades més que pel provincial dels jesuïtes a Catalunya, P. Oriol Tuñí, i no van tenir una banqueta pròpia, com tenien els provincials, els bisbes, els concelebrants o les mateixes autoritats civils que no concelebraven. Va ser una mostra d'indelicadesa i es veu que el masclisme no està superant-se a l'Església.

MARGALIDA GUTIERREZ

ACUDIT



ARA MATEIX

El vell record tardoral de la mort

J. CARRERA PLANAS

Aquests dies tardorals, amb sentor de terra humida i amb tota la gamma dels vermells, dels rovellosos, dels ocres i dels grocs al paisatge, havien estat un temps de recolliment. Al voltant de Tots Sants i de la diada dels fidels difunts, la pietat dels catòlics va bastir una tradició de memòria dels morts i de tranquil·la intimitat familiar. El rosari a la llar alternava amb els responsos al temple. Potser els túmols i el rigor d'algun predicador de novenari pecaven per excés... Però tot plegat portava a una consideració anyal de la mort, agredolça i esperançada, molt ben avinguda amb el carés de la naturalesa a les vigílies de l'hivern.

Avui l'ambient és un altre i, si bé la pregària pels difunts es manté viva a les esglésies i en algunes llars, de tot allò només en resten vestigis en els costums socials majoritaris: de les visites als cementiris als panells i les castanyes...

Que els costums canviïn és normal i no té per què resultar negatiu. Però que la capacitat de recolliment, d'acabar-se amb la realitat humana i d'assumir-la plenament minvin, sí que constitueix una pèrdua. I sembla que és això el que està passant. A l'atabalament que acompanya l'activitat dels homes i de les dones del nostre temps, s'hi afegeix una eliminació de la

presència de la mort en la nostra vida. Se senten anècdotes molt significatives d'aquesta tendència. Un equip parroquial de pastoral de la salut explica que hi ha famílies que, en preveure la mort propera de l'avi o de l'àvia, porten els néts a casa d'algun parent... Així aquells noiets resten lluny de la mort. Quan tornen, ja s'ha fet l'enterrament i tot el que recordaran de la fi dels seus avis serà el que n'hauran après resumidament i d'òida... Més sorprenent encara: en un hospital, algunes infermeres joves, quan han de tenir cura de moribunds, preguen a infermeres més grans que les substitueixin. Els aclapara la

situació d'aquelles persones i no saben pas què dir-los... Això enllaça amb el que em conta el capellà d'una residència sanitària sobre els familiars d'alguns malalts terminals: defugen tan com poden el tracte directe amb aquests, de vegades els deixen sols i altres vegades els fan companyia tot llegint sistemàticament una revista...

Darrera de tots aquests fets hi ha una actitud de fugida, d'altra banda impossible, d'un aspecte essencial de la vida que és la mort. La pèrdua de l'esperança ha acabat comportant una manca de realisme: com si l'evasió o un joc de paraules poguessin salvar-nos... Molts, dient tercera edat, pensen eludir la vellesa o, a força de no pensar-hi, creuen superar la mort. Però la saviesa cristiana va per un altre camí: ens ensenya a deixar-nos il·luminar per la claror de la resurrecció de Jesús. Aleshores recuperem els mots i el seu significat sense por. Podem dir malalt, i vell, i mort, és a dir, podem assumir plenament la nostra condició humana i ser-hi feliços. És la saviesa de l'esperança.

No és mala cosa, a partir de la tardor de l'any, que és una estació prou bella, pensar en la tardor de la vida que l'esperança cristiana fa càlida com el paisatge d'aquests dies.

El concert d'inauguració de l'orgue de Llívia

Sr. Director:

En el número 575 de la revista, acabo de llegir el comentari de la inauguració de l'orgue de Llívia amb el primer dels concerts que hi ha hagut durant el passat estiu. Són moltes les esglésies de Catalunya on també hi ha hagut cicles de concerts. Això m'ha fet recordar aquell famós document de la Congregació Romana per al culte, de gener del 1988, que tants comentaris de sorpresa va originar. Dos anys més tard, sembla que ningú no se'n recorda, ni els nostres bisbes l'urgen. Em sembla molt assenyat, sobretot perquè la frontera entre el concert sacre i el concert profà és molt difícil de definir i les "pors" que s'entreveïen en el document i els requisits que s'exigien per tal que fos viable un concert en una església eren força xocants.

No obstant, quan vaig visitar l'església de Llívia, durant el passat mes d'agost, un dia qualsevol entre dos concerts, em vaig quedar molt sorprès en veure tota l'església plena de cortinatges i totes les cadires i els bancs encoixinats, amb unes lletres molt grans fent publicitat de la casa comercial que patrocinava les despeses de la restauració de l'orgue i el cicle de con-

certs. Això sí que em va semblar indigne d'una església si és que aquesta publicitat romania quan es celebrava el culte.

Potser sí que aquí caldria dir-hi alguna cosa. Si aquests mètodes continuen avançant, algun dia ens trobarem dient el nom d'un refec en comptes de "El Senyor sigui amb vosaltres".

MN. ALBERT TAULÉ i VINAS

Al Sr. Josep Serra i Aloy

Sr. Director:

C.C. núm. 575 publica una carta firmada pel Sr. Josep Serra i Aloy, rèplica a la que firmada per mi i amb el contingut de la qual em refermo, i va publicar C.C. amb el núm. 551, ara fa —només!— mig any.

Cal aclarir-li al Sr. Serra que si bé em dic Anton, no em dic Figueras, sinó Figueras, "as" final, amb permís de les normes ortogràfiques, i tampoc, Raset, sinó Gaset, segons el meu D.N.I.

Diu el Sr. Serra que hem d'estimar i defensar la nostra llengua.

D'acord. No he dit mai el contrari. El que em sembla és que per fer-ho no cal blasmar públicament el Papa, ni des d'un organisme oficial ni des de C.C. (núm. 544, "Clam a Roma") on es pot llegir: "Joan Pau II s'ha deixat

entabonar, a les seves velleses".

Es pot interpretar que el Papa ja repapieja?

La frase citada no sé si es pot qualificar de massa cristiana, franca-ment.

Per acabar: El Sr. Serra ordena la seva rèplica en quatre llargs paràgrafs ordinalment numerats, amb xifres abreujades i que apareixen en castellà (!!), (1.º, 2.º, 3.º, 4.º). I la nostra llengua, què?

Bé, si el Papa quan ens torni a felicitar no ho fa en català, ja el renyarem des d'on sigui, oi?

Cordialment.

ANTON FIGUERAS i GASET

Puntualitzacions al Sr. Jordi Bassas i Ribalta

Sr. Director:

Acabo de llegir el núm. 577 de C.C. corresponent a la setmana del 14 al 20 dels corrents. Molt breument voldria referir-me a l'article del senyor Jordi Bassas i Ribalta sobre les declaracions fetes pel P. Leonard Boff al diari "Avui" el 20/9/90, inserit en aquest número.

El qui hagi llegit alguns articles d'aquest senyor endevinarà fàcilment el front en què milita. És una llàstima.

La finalitat d'aquestes línies són per a defensar el P. Boff; o demanar més cura de la Redacció en l'admissió i publicació d'articles que, de fet, feixen molts sentiments nobles i impulsen fortament a donar-se de baixa de la publicació. I no és, senyor director, la primera vegada.

En l'escrit esmentat hi ha molts punts vulnerables. Fóra llarg discutir-los un a un. Vull referir-me solament a les últimes catorze línies de l'article, falses en el contingut, desorientadores, forviades i que són una fal·lacia anticristiana i un atac injuriós contra el P. Boff, al qual, tan de bó, que molts cristians, sacerdots, consagrats i laics, volguéssim i sabéssim imitar.

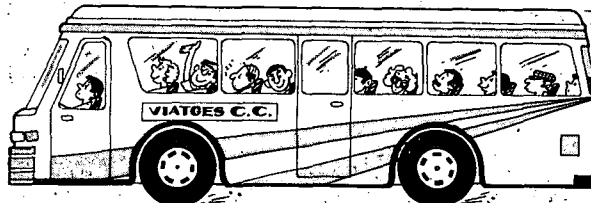
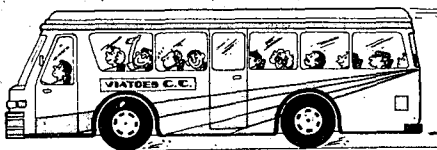
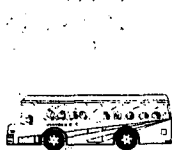
És ben segur que el redactor de l'article, malgrat l'al·lusió feta que "de menuts vam patir fam", en els moments actuals no és pas pobre sinó, possiblement, ben instal·lat. Si fos pobre, segurament no parlaria pas així, perquè, segons ell mateix, "els pobres veritables no parlen." I si aquesta afirmació fos veritat, ¿no podria ser que no parlen perquè saben per pròpia experiència que no són escoltats en les seves justes reivindicacions i, al contrari, encara són menyspreats i oblidats? ¿Coneix el senyor Bassas les condicions execrables en què han de viure aquests pobres brasilers? Lògicament, sembla que no.

I, ¿d'on treu aquest magnífic articulista que "tampoc no parlen els qui de debò es preocupen d'anunciar-los la Bona Nova? Si fos així, quina relliscada la de Jesús en el Sermó de la Muntanya i en tantes altres ocasions! Qui defensarà els drets inalienables dels pobres i dels oprimits, si no són els qui anuncien la Bona Nova? ¿Per què Jesús fou portat fins a la Creu, si no fou per aquesta causa?

Si és veritat que el senyor Bassas ha llegit "planes bellíssimes" del llibre del P. Leonard Boff "Jesucrist llibertador", podrà veure i recordar com aquest teòleg tan contestat, per ser pobre, viure pobre i compartir amb els pobres, hi escriu una frase lapidària que diu: "Hi ha un pecat que és radicalment mortal: el pecat contra l'esperit humanitari i l'oblit de la defensa de l'oprimit". Fenomenal! Com crema!

Jo no crec, Sr. Director, que sigui un camí molt assenyat i cristià l'ús de descortesies agressives d'aquest gènere contra ningú i menys contra un mestre de l'esperit i un dels eminents teòlegs contemporanis que, per la seva fidelitat a l'Església —no a alguna jerarquia— la història futura de la vertadera Església en parlarà més i més encommiàsticament que de molts articulistes puntimrats.

J. P.



LVIII VIATGE CULTURAL

Dia 25 de novembre

Visitarem la ciutat de Balaguer

DONAREM INFORMACIÓ COMPLETA EN EL PROPER NÚMERO

El Sínode dels Bisbes sobre la formació dels sacerdots (IV)

Que Jerusalem esdevingui ciutat santa

ROMA.— Present al Vaticà pel Sínode, el patriarca llatí de Jerusalem, monsenyor Michel Sabbah, amb motiu dels tràgics esdeveniments a Jerusalem, ha llançat una crida per la pau. Els Pares sinodals han continuat les seves intervencions en l'Assemblea general que han precedit els treballs de grup.

Monsenyor Maurice Gaidon va centrar la seva intervenció sobre el celibat dels preveres. El bisbe de Cahors recora que el Vaticà II havia subratllat la importància del celibat en l'Església llatina. Davant "les realitats a vegades difícils del temps", els formadors han d'ajudar els joves a comprometre's en aquesta via. Per seguir-la, és tanmateix necessari que els bisbes continuïn ajudant els preveres a viure el celibat, el que suposa, per la seva banda, ha precisat monsenyor Gaidon, un esforç per idear, suscitar i acollir el que se cerca de diferents maneres en les comunitats de vida apostòlica, les famílies sacerdotals i certs grups de vida cristiana.

Per altra banda, en el curs d'una conferència de premsa, el cardenal Innocenti, prefecte de la Congregació per al clergat, posà especialment l'accent sobre la formació permanent dels preveres: "La societat canvia ràpidament avui", remarcà.

Requerit perquè donés el seu punt de vista sobre la proposició dels qui, com el cardenal Lorscheider, desitjarien atribuir al Sínode un poder de decisió, monsenyor Innocenti demostrà el seu poc entusiasme. "Aquesta és una proposta que aflora a la superfície de tant en tant i a la qual els mitjans de comunicació donen molta importància. Si la manera de funcionar del Sínode no us plau, ¿què hi podem fer?"

L'endemà dels tràgics esdeveniments a Israel, monsenyor Sabbah féu ús de la paraula

"Amb motiu de la recent manifestació de violència, esdevinguda a Jerusalem, començo expressant la meua més profunda pena per la violència i la injustícia que continuen manifestant-se a aquella ciutat", declarà monsenyor Sabbah abans d'expressar el seu desig que "Jerusalem recobri la seva vocació essencial i torni a ser ciutat santa (Al-Quds) i ciutat de la pau (Jerusalem)".

El patriarca llatí és igualment associat als altres patriarques catòlics d'Orient reunits a Roma —Stephanos II Ghattas, Máximos V Hakim, Ignasi Antoni II Hayek, Raphael I Bidawid i Joan-Pere XVIII Kasparin— que expressen les seves profundes condolences als pobles palestí i libanès, musulmà i cristià.

"Nosaltres condemnem l'ús de les armes mortals contra el poble desarmat", han subratllat fermament els patriarques. "Condemnem qualsevol extremisme religiós, vingui del costat que vingui, i que porta sempre a les mateixes manifestacions de violència". Fem una crida —diuen finalment— a tots els responsables a Palestina, Israel o al Líban, per substituir la violència pel diàleg i per acceptar una pau justa per ambdues parts".

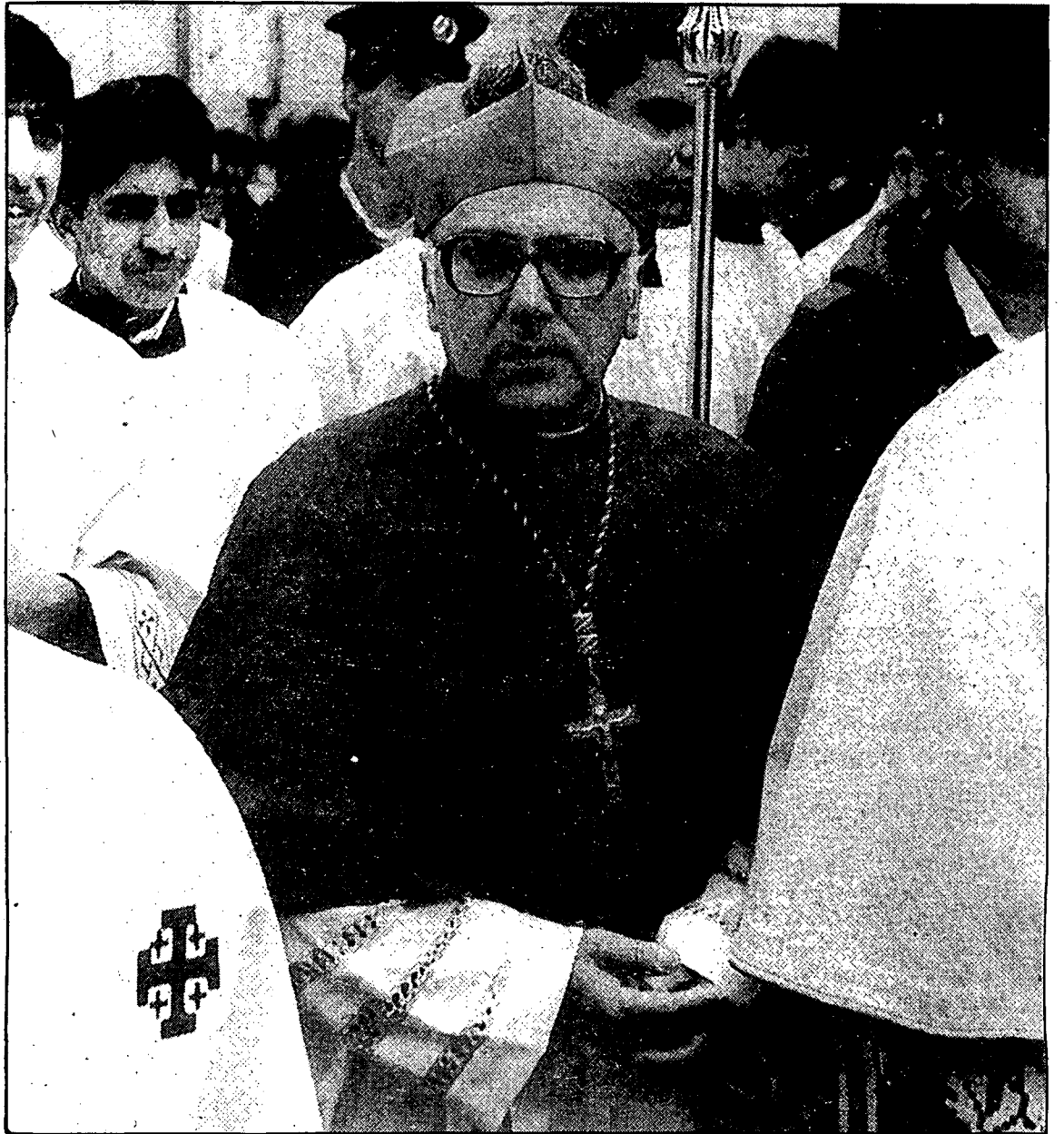
"Repte del nostre temps"

Les declaracions donaren aleshores tot el seu relleu al discurs que a continuació féu monsenyor Sabbah sobre la formació dels preveres. Al costat d'un rebrotament dels valors espirituals i morals, el patriarca de Jerusalem creu que el gran "repte del nostre temps" són "les múltiples situacions de conflicte i d'injustícia política o social".

En conseqüència, proposà especialment per al prevere una formació en la justícia. "Hi ha actualment en el món més d'un conflicte polític a causa del qual pateixen l'Església i la societat. El prevere expert en humanitat, com l'Església, profeta del seu temps, ha de ser format de manera que pugui anunciar i promoure la veritat i la justícia en tots els temps".

Treball en petits grups

Les sessions del divendres, 12 d'octubre, posaren fi a una llarga sèrie d'intervencions dels Pares sinodals. El dia abans, dijous, els Pares es reuniren en petits grups per, entre ells, comentar les seves pròpies intervencions i les declaracions que havien fet a la premsa.



Monsenyor Sabbah: "Condemno els extremismes religiosos".

FILTRANT LA NOTÍCIA

Lefebvre, altra vegada

Segons l'agència KIPA el papa Joan Pau II ha adreçat unes paraules a un grup d'antics seguidors del bisbe tradicionalista francès, Marcel Lefebvre, separats de l'Església catòlica des de feia dos anys, i que abandonaren el bisbe cismàtic, des del moment que aquest fou excomunicat per la Santa Seu, l'any 1988.

Es tracta d'un grup de monjos benedictins del monestir de Barroux (França). El Papa ha aprofitat l'avinentsa de l'audiència que ha atorgat a aquest grup de religiosos, per invitar a tots els seguidors de Lefebvre que es posin en contacte amb la comissió, "Ecclesia Dei" que estudia i busca la manera de reintegrar a tots els qui vulguin ser fidels a Roma.

Al grup dels monjos esmentats, el Sant Pare digué, entre altres coses: "Després de tot, el vostre acatament al successor de Pere ara és constant i sincer, i m'omple de satisfacció que les vostres relacions amb l'Església diocesana esdevinguin cada dia més lleials i més fraternes".

"La Santa Seu —acabà dient el Papa— ha concedit al vostre monestir la facultat d'utilitzar els llibres litúrgics d'ús l'any 1962, a fi de respondre a les vostres aspiracions de se-

guir certes formes litúrgiques i disciplinars anteriors, pròpies de la tradició llatina".

Mentre Joan Pau II fa un esforç de "repeccar" per l'Església catòlica els seguidors del cismàtic Lefebvre, concedint àdhuc certes facultats especials referents a la litúrgia per aquells que volen ser fidels a Roma, l'agència ICIA informa que la jerarquia catòlica de Costa Rica ha excomunicat un grup d'onze fidels per seguir els ensenyaments de Lefebvre.

L'arquebisbe de San José i president de la Conferència episcopal de Costa Rica, monsenyor Román Arrieta, ha denunciat, segons la mateixa agència, que "un sacerdot seguidor de Lefebvre, no resident a Costa Rica, ha adoctrinat a alguns dels nostres fidels perquè segueixin les posicions cismàtiques lefebvrianes, per la qual cosa, els que l'han seguit han incorregut en excomunió". Monsenyor Arrieta no ha identificat el nom del capellà ni dels seglars que, "fent-se solidaris de l'arquebisbe excomunicat per la Santa Seu, s'han separat de l'única Església".

Fins ara es desconeix la reacció del mateix Lefebvre, sobre les declaracions del Papa i l'actitud de l'arquebisbe d'Amèrica Central.

FRANCESC GAMISSANS



per una medicina
SOLIDÀRIA
amb el tercer món

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

ITALIA

Vaticà.- "Respectar la consciència de cada home"

El tema-escollit per Joan Pau II per a la Jornada Mundial de la Pau 1991, es concreta en el lema: "Si vols la pau, respecta la consciència de cada home". L'elecció d'aquest tema situa el problema de la pau en la seva arrel més profunda: la consciència de la persona individual, el nucli recondit on l'home és únic protagonista i responsable. L'experiència històrica dels últims decennis testimonia que, quan el santuari de la consciència personal és aliat o sotmès, les conseqüències exploten en violències, tant a nivell individual com social. (ICIA).

Assís.- Més de 100.000 participants en la marxa de la pau

Més de 100.000 persones van participar el 7 d'octubre a la vuitena marxa per a la pau, recorrent els 24 quilòmetres que hi ha de Peruse a Assís. Els participants han manifestat la seva voluntat tot dient que la crisi del Golf Pèrsic es resolgui pacíficament per al bé de tothom. Aquesta solució suposa, ha afirmat un dels grans organitzadors, la fi de l'annexió de Kuwait, la seguretat de Israel, la solució de la qüestió palestina i el reconeixement de l'ONU com a autoritat legal habilitada a assegurar el manteniment de la pau.

Entre els participants hi havia el representant de l'Organització de l'Alliberament de Palestina (OLP) a Itàlia, Nemer Hamad i el president del Partit Comunista Italià (PCI), Achille Occhetto. (APIC).

FRANÇA

Estrasburg.- El 65 per cent dels europeus es declaren creients

Segons informes de la Comunitat Econòmica Europea, el 65 per cent dels europeus occidentals es consideren creients, el 20 per cent no creients, un 6 per cent ateu i un 5 per cent agnòstics. La mateixa font assenyalava que els més creients, amb el 80 per cent, són els portuguesos, grecs i italians, seguits dels irlandesos amb el 70 per cent. Els menys creients serien els francesos amb només el 50 per cent. (ICIA).

CENTRAMÈRICA

Mèxic.- 40 milions de mexicans "desnodrits"

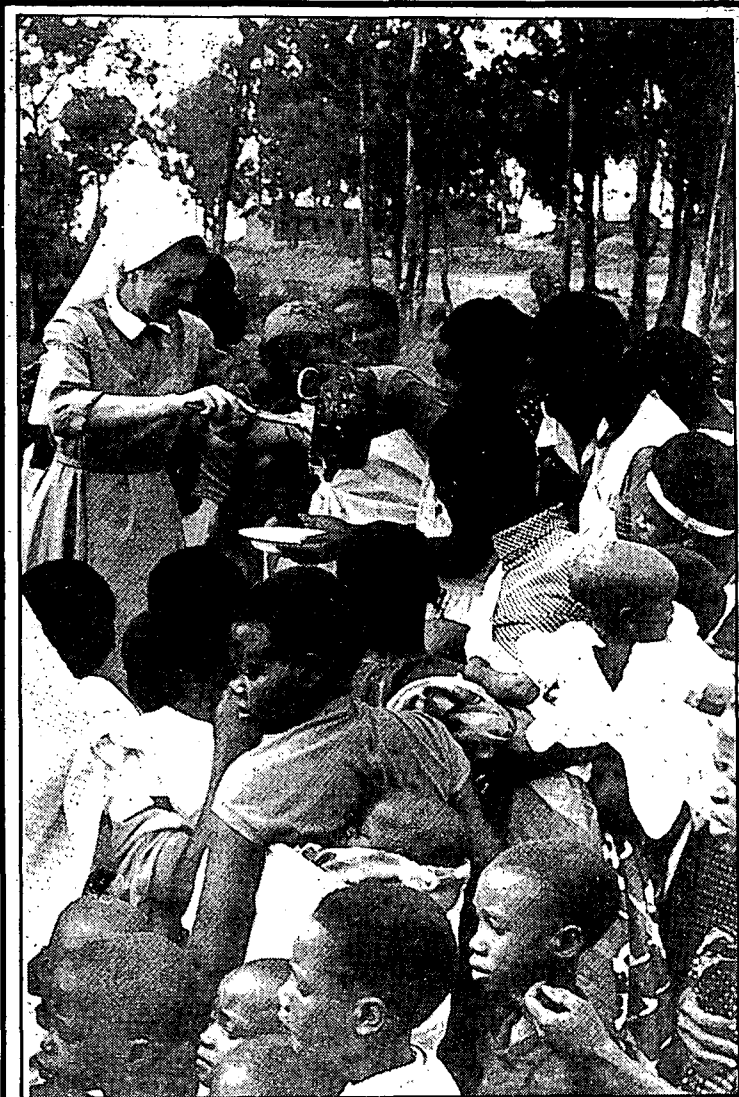
El panorama de la desnutrició, a Mèxic, s'ha tornat alarmant i afecta ja el 43 per cent de la població total. Gairebé 40 milions de persones —principalment del medi rural i de les zones perifèriques de les grans urbs— gairebé no mengen, o mengen malament i quan poden. Les escenes del dramisme alimentari —documentades en informes "oficials"— posen de manifest la realitat destructora de la fam: de dos milions d'infants, que neixen anualment a Mèxic, més de 110.000 moren abans de complir el segon any per factors de pèsima nutrició, i un altre milió sobreviu amb defectes físics i mentals. Els especialistes de l'Institut Nacional de Nutrició (INN) coincideixen en nomenar desnutrició "el quadre clínic de retard vital, a causa d'un insuficient consum alimentari, princi-

palment de vitamines i proteïnes". Els especialistes insisteixen que "a Mèxic, no manquen aliments, però la seva ADQUISICIÓ i DISTRIBUCIÓ són subjectes a condicions econòmiques, impossibles per als pobres". (ICIA).

AMÈRICA

Chicago.- La genètica

Un estudi genètic, dut a terme per la Universitat de Emory (Atlanta, USA), conclou que els indis americans procedeixen d'un sol grup asiàtic que va travessar (fa entre quinze i trenta mil anys) el pas de Bering. Els descendents d'aquest petit grup representen el 95 per cent de tots els indis del Nou Món, inclosos els creadors de les grans civilitzacions precolombines com els maies i els inques. Les excepcions serien algunes tribus nord-americanes: els apatxes, els navajos i els aleutians que arribaren posteriorment. El professor Douglas Wallace, d'Atlanta, basa aquestes afirmacions en l'estudi dels gens extrems de membres de tres ètnies diferents. Els gens, anomenats "mitocondrics", separats dels altres gens de l'organisme humà, són transmesos als fills per les mares —mai pels pares— i el seu estudi permet determinar la línia ascendent materna. L'investigador Wallace assegura —després d'aquest estudi— que la gran majoria dels indis americans descendeixen de quatre dones del grup "original" asiàtic. Segons Michael Silverstein, antropòleg de la Universitat de Chicago, l'hipòtesi de Wallace reforça la teoria del lingüista Joseph Greenberg, de la Universitat de Stanford, segons la qual la majoria de les llengües ameríndies deriven d'un mateix idioma original. (ICIA).



Ruanda: contra la fam

Aquesta religiosa no reparteix menjar, acaba de realitzar una demostració de cuina popular en una capella de Ruanda, després de la missa dominical. La veritable ajuda al pobre comença amb l'ensenyança de l'explotació dels recursos que té a mà. És la millor manera de crear vida i valorar les persones entre les quals es treballa.

VII Congrés Internacional de Dret Canònic

El concepte de Sínode i democràcia

PARIS.— El pare Jean Passicos, especialista francès en dret canònic, contesta en una entrevista feta per l'agència APIC sobre les relacions que hi ha entre el concepte de Sínode i la democràcia. Jean Passicos és professor de la Facultat de Dret Canònic de París.

Hi ha un vincle entre democràcia i sinodalitat? "La participació democràtica en l'Església és possible. És la democràcia de fonament que no existeix. Però l'Església adapta al seu propi misteri, a les seves finalitats, les idees que el món li dona, i ella forma el seu propi model". El pare Jean Passicos, especialista francès en dret canònic, situa el vincle entre democràcia i sinodalitat, en el VII Congrés Internacional de Dret Canònic que es va celebrar a París del 21 al 28 de setembre sobre el tema: "Naturalesa i exercici de la sinodalitat". Aquest col·loqui, del qual el pare Passicos en fa el balanç per l'agència APIC ha reunit més de 500 canonistes d'arreu del món.

—P. Passicos: Aquest col·loqui ha donat una mirada directa a les realitats sinodals

actuals. Tenim per exemple dades molt concretes del que s'ha fet als Estats Units, França, Espanya, Itàlia i Alemanya, sobre les grans institucions de la diòcesi fora del sínode (consell presbiteral i d'altres consells). Hi ha per una banda la part teòrica d'una recerca més fonamental, que no s'ha acabat encara de concretar. Especialment la definició de la idea de col·legialitat, amb les grans institucions que són el Sínode dels bisbes i el Concili; una teorització sobre la Conferència episcopal, amb tots els problemes que comporta; el presbiterat diocesà. Hem d'estudiar aquestes grans institucions, a través dels seus fonaments.

El vincle, potser, no sempre s'ha fet entre la realitat concreta i la recerca fonamental. Sens dubte, ha tingut, en

un moment donat, un desplaçament, entre la reflexió sobre la col·legialitat i, per exemple, això que representa efectivament el Sínode dels Bisbes. A part també, es pot dir que aquest col·loqui ha donat els seus fruits. Ens podem recolzar en aquestes reflexions per poder avançar.

—APIC: Si hom pren l'exemple del sínode diocesà, el codi del dret canònic diu poques coses sobre això...

—P. Passicos: Es tracta d'una llei marc, que deixa en lliure curs el dret particular. A la diòcesi, al dret particular li espera un excel·lent futur. El dret universal dona molt més marc als principis, que a les realitzacions...

—APIC: Una paraula molt coneguda dins l'Església és "democràcia". A on s'ha advocat el vincle, o l'absència de vincle, entre democràcia i sinodalitat?

—P. Passicos: Sí, i tant! La participació democràtica en l'Església és possible. És la

democràcia de fonament la que no existeix. O sigui, que el fonament de l'autoritat no ve de l'autoritat, encara que està necessàriament lligat a la comunitat. L'autoritat forma part de la comunitat, tot estant-hi enfront. Això en nom del mateix fundador. Pot parlar-se de democràcia en l'Església, però molt més de democràcia de participació que de democràcia de fonament.

És un tema que evidentment ha estat tractat pel col·loqui. Ja que les mentalitats dels cristians es troben enfrontades, de fet, en un conflicte entre allò que estan habituats en la política i allò que descobren dins l'Església. Que l'Església estigui interessada per les idees polítiques, democràtiques, és normal. Així ha estat durant vint segles. L'Església adopta el seu propi misteri, a les seves finalitats, les idees que el món li dona, dels models que li dona, i en forma el propi model. És per això que hi ha un hiatus que sovint juga contra l'Església, ja que la considera com una societat igual

que les altres. I això no ho és pas!

—APIC: Per acabar aquest col·loqui, què ens pot dir sobre el paper dels canonistes?

—P. Passicos: Els canonistes tenen un paper de pont entre les teologies i la vida pastoral. Per una part, han de poder posar-se en termes opcionals sobre el que he dit abans de la reflexió teològica, i per l'altra això que la vida cerca les seves necessitats, les seves reivindicacions. En el fons, estan carregats de sentit, a nivell de la vida concreta, del manteniment del sentit. El dret és un pas necessari.

Aquest VII col·loqui ha estat organitzat per la Facultat de Dret Canònic de París, sobre la proposició de la "Consociatio Internationalis studii canonici". Aquesta última fa referència a la promoció de l'estudi de dret canònic. Creat l'any 1970. Té la seu a Roma. Els precedents Congressos es van celebrar a Roma (1970), Milà (1973), Navarra (1976), Friburg (1980), Ottawa (1984) i Munic (1987).

BARCELONA

• **TROBADA en memòria dels excursionistes.** - Se celebrarà el diumenge, dia 11 de novembre, a l'Ermida de Santa Magdalena (Ulldemolins, Priorat). La TROBADA en memòria dels excursionistes, que d'uns anys ençà se celebra, talment un pelegrinatge, a diversos indrets de Catalunya, es tindrà enguany a l'ermita de Santa Magdalena, a Ulldemolins (Priorat). A les 12, Acte Cívic, a càrrec del sr. Angel Pejó. Rere l'acte commemoratiu, el caputxí Joan Botam i Casals presidirà l'Eucaristia, amb una pregària especial per als companys que han mort al llarg d'aquest any passat. El Foment Excursionista de Barcelona, organitzador de l'acte, hi invita especialment tots els socis de les entitats germanes.

• **QUINZE ANIVERSARI DEL TRASLLAT DEL COS DEL DR. TARRÉS.** - El proper dia 6 de novembre, dimarts, a un quart de nou del vespre, i a l'església parroquial de Sant Vicenç de Sarrià, se celebrarà una concelebració per commemorar el quinze aniversari del trasllat del cos del Dr. Tarrés, del cementiri de Montjuïc a l'esmentada església, i per demanar la prompta beatificació i la glorificació d'aquest gran metge i sacerdot. Aquest any presidiran la concelebració els sacerdots membres de la "Unió Sacerdotal de Barcelona", com també tindran cura de l'organització d'aquest acte d'homenatge al seu company sacerdot.

• **SOLEMNITAT DE SANT SEVER.** - L'Escolania de la Santa Creu de la Catedral, celebrarà la solemnitat de Sant Sever, bisbe de Barcelona, a l'església titular, c/. Sant Sever, 9, el dimarts, dia 6 de novembre, amb la celebració de l'Eucaristia, a les 7 de la tarda. S'invita els familiars dels nens de l'escolania, i tots els fidels, a participar en aquesta joiosa celebració.

• **Col·lectiu de dones en l'Església.** - Celebrarà una TROBADA DE REFLEXIÓ i PREGÀRIA, al Monestir de Sant Benet (Montserrat), el dia 10 de novembre, de les 9'30 a les 17 h. Quatre ponents (2

homes i 2 dones), presentaran el tema: "Com viure l'espiritualitat en el nostre entorn diari". Es treballarà el tema en grups. A les 12, el P. Evangelista Vilanova, presidirà l'Eucaristia. A la tarda: Conferència-Col·loqui: "Història i evolució de la dona en la vida monàstica", a càrrec de la germana Coloma Boada. Per més informació: tel. 699 39 12.

• **Homes i Dones en l'Església.** - Curset organitzat conjuntament pel "Col·lectiu de Dones en l'Església" i el Centre d'Estudis Pastoral. Tindrà lloc els dimecres, 7, 14, 21 i 28 de novembre, de dos quarts de vuit a les nou del vespre, a Rivadeneyra, 6, 3r. Podeu demanar més informació i programes als telèfons 203 25 09 (Maria Antònia), 699 21 22 (Montserrat) i 317 48 58 (Centre d'Estudis Pastoral).

• **"Unió Adoradora". Recés Mensual.** - Se celebrarà el dia 8 de novembre, per inaugurar el curs 1990-91. Començarà a les 5'30 de la tarda, a la Capella interior de les Esclaves del Sagrat Cor, c/. Mallorca, 234. Serà dirigit pel R.P. José Antonio Roig del Camp, s.j.

• **Setenes Jornades sobre "El Quart Món a Catalunya".** - Organitzades per Justícia i Pau, se celebraran els pròxims 16 i 17 de novembre. Enguany es tractarà "L'analfabetisme entre nosaltres", per mitjà de conferències i taules rodones d'especialistes en el tema. Per a més informació: Justícia i Pau, c/. Rivadeneyra, 6, 10è, 08002 Barcelona. Tel. 317 61 77.

• **TEOLOGIA I HUMANISME (PP. Dominics).** - Curs de Teologia eclesiològica. Dia 8 de novembre, tema: "L'Església sacrament de Crist"; dia 22, tema: "L'Església i el Regne de Déu". Hora: a les 20 h. Lloc: Sala Penyafor, c/. Bailén, 10. Ponent: P. Emilio Barcelón o.p. - Curs de Formació Permanent per a Religiosos/es. Dia 9 de novembre; tema: "Els consells evangèlics: gènere de vida de Jesús". Dia 23; tema: "L'Església, pobra, obedient i casta. Ecclesialitat dels consells evangèlics". Hora: a les 20 h. Lloc: Sala Penyafor. Ponent: P. Emilio Bar-

celón o.p. - Schola Catechetica Bíblica. Les classes del primer curset tindran lloc del 12 al 15 de novembre, a les 19'30. Tema: "Història de la Constitució Dei Verbum". Professor: P. Lorenzo Galmés o.p. Lloc: Sala Penyafor. Per a més informació: tel. 246 33 00.

• **4 de novembre. Sant Carles Borromeo, Patró de la Banca.** - A la Comunitat de Sant Carles (c/. Sant Lluís, 89, tel. 213 36 42, Barcelona), a les 12, Missa Solemne concelebrada amb l'assistència de la Junta de la Banca i Estalvi, i representacions d'entitats financeres. Dia 9 de novembre, II Festival de la Cançó Jove, a les 21 h., al Centre Social "Foc Nou" de la Parroquia, amb la intervenció de Luis Alfredo i altres grups de joves.

• **Celebració en Cant Gregorià.** - Dimarts, dia 6, a les 19'45 (Missa Vespertina), pels difunts de l'Escola i Aula de Cant Gregorià.

• **ADVENT-NADAL, Tallers d'Expressió Corporal.** - Dissabte, 10 de novembre, de les 10 a les 12'30. Els equips de la publicació setmanal MISSA FAMILIAR ofereixen uns tallers pràctics per a l'animació de les Eucaristies amb infants. SALA CLARET, c/. Roger de Llúria, 5, entresol (Metro Urquinaona).

• **Homenatge a César Franck.** - Dijous, dia 8 de novembre, a les 20'30, a l'església de la Mare de Déu de Pompeia, Agda. Diagonal, 450, Barcelona, el professor i alumnes de la classe d'orgue del Conservatori Superior de Música del Liceu, interpretaran una selecció d'obres de César Franck (1822-1890).

• **UNA NOVA VISIÓ DEL MATRIMONI EN UN CAP DE SETMANA.** - Per tal d'aportar a les parelles una tècnica de diàleg que ajudi a profunditzar en la relació d'esposos i en el sacrament del Matrimoni, com també renovar, enfortir, vivificar l'amor conjugal, l'ENCONTRE MATRIMONIAL anuncia la propera trobada que tindrà lloc els dies 16-17 i 18 de novembre. Comença el divendres a les 9 del vespre i acaba el diumenge a les 6 de la tarda. La trobada és d'orientació catòlica, però és oberta a altres religions i

creences sense distinció. També poden assistir-hi sacerdots, religiosos/es, fent en aquest cas un temari adient. L'aportació econòmica és voluntària i totalment anònima. Informació: tels. 232 38 77 - 349 75 87 - 213 45 42.

• **EL CURS D'ESPIRITUALITAT 1990-91.** - Començarà la propera setmana. El dilluns, 5 de novembre, el tema: "Contemplar i pregar amb Ramon Llull", per Mn. Antoni M. Oriol; continuarà els dilluns 12, 19, 26 novembre i 3 de desembre. - El dimecres, 7 de novembre, començarà el tema: "La vida en comunió", a càrrec del P. Josep M. Fondevila, s.j., que proseguirà els dimecres, 14, 21, 28 novembre i 12 de desembre. - El tercer tema: "El sacerdocio de los fieles", es cursarà el mes de gener del 1991, d'acord amb les dades que es publicaran oportunament. Horari: de 19 a 20'45 h. Matricula: INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA, c/. Diputació, 231, de les 17'30 a les 20'30 h., de dilluns a dijous. Tel. 254 19 63.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.** - El proper dimecres, dia 7 de novembre, a les 19'30 h., al c/. Roger de Llúria, 13, Barcelona, en Carles Comas parlarà sobre el te-

ma: "ECONOMIA POLÍTICA: debat de les propostes neoliberals", dins el cicle de conferències organitzades pel Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia. Per més informació: tel. 317 23 38.

• **CONCERT DE CARILLO.** - Carillo del Palau de la Generalitat. Diumenge, 4 de novembre, a les 12 h., concert del primer diumenge de mes, a càrrec d'Anna M. Reverté, carillonista. Obres de: H. Symonds, R. Schumann, D. Xostakovitx i Popular català i suís.

VIC

• **X JORNADA D'ESPIRITUALITAT ADORADORA.** - Diumenge, dia 11 de novembre, a la Cova de Sant Ignasi de MANRESA. Començarà a 2/4 de 10 del matí, i acabarà a 1/4 de 8 de la tarda. Al matí hi haurà dues meditacions. A 1/4 de 2: Santa Missa, presidida pel Nunci Apostòlic, monsenyor Mario Tagliaferri i concelebrada pel Dr. Josep M. Guix, Bisbe de la Diòcesi de Vic; pel director espiritual diocesà de acció Nocturna, Jaume Franquesa i Burdó, i pels directors espirituals d'altres diòcesis. A 2/4 de 3, Dinar de Germanor. Organitza: Consell Diocesà de l'Adoració Nocturna. MANRESA.

VII ASSEMBLEA DIOCESANA DE VIDA CREIXENT

DISSABTE, dia 10 de novembre, 1990, de 10 del matí a les 6 de la tarda, al Col·legi de Jesús Maria (Passeig de Sant Gervasi, 15, Barcelona).

Durant la sessió del matí, el Director del Centre d'Estudis Pastoral dels bisbats de Catalunya, Mn. JOAN BATLLE i ALERN, amb el seu verb àgil i entusiasta, ens parlarà de com "VIURE EL PRESENT".

A la tarda, dins dels actes commemoratius del 5è Centenari de Sant Ignasi de Loiola, hi haurà una disertació, amb il·lustracions en pantalla, sobre la personalitat d'aquesta figura tan transcendent en la història de l'Església.

Com es natural, s'hi tractaran els actes propis de l'Assemblea, com són la informació, l'estat de comptes, etc.

N.B. Pels tiquets del dinar, telefoneu al 412 21 20, de 5 a 8 de la tarda, excepte els dissabtes.

Recensió d'un pelegrinatge a Medjugorje

BERGA. - El dia 12 d'octubre, un grup de 39 persones, amb el servei de les línies aèries jugoslaves, volàrem a Zagreb i a Mostar, i des d'ací, en autocar a la Parroquia de Medjugorje. La guia, responsable de l'organització era Mercè Nualart. Ens hi acompanyaven tres sacerdots: Mn. Joan Jarque, Fundador i Director de C.C., Mn. Jaume Ballarà, rector de Montmajor, bisbat de Solsona i fra Ramon Treserra, franciscà, com a capellà del grup.

Medjugorje, fa cinc anys, que en la gran esplanada no hi havia altre edifici que l'església parroquial i la rectoria. Avui, l'edificació va estenent-se per tota la contrada. Ens allotgem en una "Pansion" que es diu "Milenko Juricic-Mico". Ambient de senzillesa i de tracte familiar. La llengua oficial és el croata.

Quin caire tenia la nostra anada a Medjugorje? Era un pelegrinatge o bé una sortida turística? El programa que cada vespre la nostra incansable guia, Mercè, ens exposava, ens anava aclarint

l'objectiu primari de l'anada a Medjugorje: sentir la presència de Maria, Reina de la Pau, i escoltar els seus missatges de conversió, que ens transmeten els "vidents".

Ens acostem a l'església. Una renglera de confessionaris, una vintena, en el passeig mateix d'un costat del temple, amb els cartells corresponents en diversos idiomes, i les fileres de la gent que espera ser atesa pels seus sacerdots, ja ens diu que el turisme de Medjugorje és anar cap a Déu cercant la pau del cor.

El temple tot el dia es veu ple a vessar de gent. La missa se celebra en una gran glorieta, edificada darrera l'absis, i els nombrosos concelebrants i els milers de fidels de tots els països que hi participen ens corren i ens admira.

Pugem a la muntanya de les Aparicions, tant pel camí de rocs com al cim, t'hi trobes acompanyat de centenars de persones que hi pregunten amb esperit de fe i de penitència. El mateix esperit es palpa en pujar, per un camí esca-

brós, la muntanya de la Creu, tot fent el Viacrucis.

Un altre punt del programa d'actes que ens ha preparat la nostra amable guia és la visita a alguns dels vidents: vàrem intervenir la més gran, Vicka, que ha complert 26 anys, de temperament obert sempre molt somrient. Ella parlava en italià i el poliglota Mn. Jarque li traduïa al castellà, i també al francès per un grup que se'n hi havia afegit. Un altre dia, visitàrem la noia Helena, i li dona missatges pels grups d'oració que la noia va formant amb el jovent dels pobles veïns. Finalment, poguérem parlar i fer preguntes al jove Ivan, de 25 anys, molt correcte en la seva presentació i en les respostes.

En acabar-se la nostra estada a Medjugorje, tots, molt ben impressionats podíem dir com el Bisbe de Macerata (Itàlia) deia després de la seva visita a Medjugorja: "Aquí hi ha Jesucrist, aquí hi ha la Mare de Déu.

P. TRESSERES



TARRAGONA

L'Escola Diocesana de Catequistes, un bon instrument

"Treballar per una nova evangelització"

TARRAGONA.— L'Escola diocesana de catequistes "és l'instrument que ofereix la delegació diocesana de Catequesi per posar a l'abast de tots els catequistes un pla elemental i sistemàtic de formació", segons s'explica en un tríptic informatiu que l'esmentat organisme de l'Arquebisbat acaba d'editar.

En el text es parla dels objectius d'aquesta proposta:

"L'EDC, en presentar els continguts de la fe cristiana, vol ajudar els catequistes a adquirir un coneixement orgànic i complet d'allò que l'Església creu, viu i celebra. I això ho fa amb un estil i mètode de treball orientat més a la síntesi que no pas a la investigació.

L'EDC vol ser, per als catequistes, un lloc de trobada, de diàleg i d'intercanvi d'experiències."

La Delegació diocesana de Catequesi considera important la formació d'aquells que són convidats a fer pròpia la consigna de treballar per una nova evangelització.

"L'EDC vol ser un instrument que ajudi els catequistes en la seva formació bàsica i en la competència més que mai necessàries. L'impuls per una nova evangelització en aquesta societat demana persones preparades doctrinalment i capaces de saber donar raó de la fe que tenen, amb la vida i amb la paraula."

Mossèn Josep Bofarull, el Delegat diocesà, ha informat que l'Escola "està oberta a tothom, però se seguirà millor si els alumnes han fet prèviament el Curset d'Iniciació a la Catequesi i, havent treballat algun temps de catequistes, poden aportar la seva pràctica catequètica i els problemes i dificultats" i ha explicat que "es pot organitzar a qualsevol Parròquia o Arxiprestat, adaptant programes, horaris, calendari, etc., segons les possibilitats de cada lloc i dels inscrits".

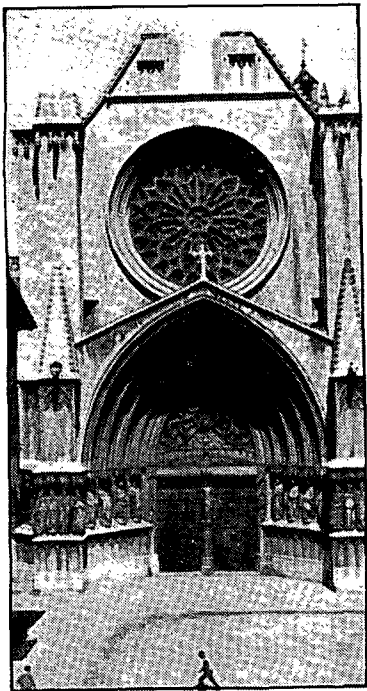
L'EDC consta d'unes 70 sessions d'una hora i mitja i proposa un temari estructurat en set blocs, elaborat d'acord amb el programa del departament de Formació de Catequistes del SIC: "el primer"—continua dient mossèn Bofarull—"és una Introducció a la Bíblia. Són 13 temes que presenten breument tots els

llibres de la Bíblia, Antic i Nou Testament, així com el context en el que foren escrits.

En segon lloc parlem del Credo, dels continguts de la Fe cristiana. Són 8 temes per saber i entendre què diem en la professió de Fe, referència obligada.

En el tercer bloc ens ocupem de la Història de la Salvació. En 8 lliçons se segueix el camí històric en el que Déu se'ns ha apropiat, des dels orígens fins a Jesús.

L'Església i els Sagraments són els centres d'atenció del quart bloc. Són 10 reflexions sobre la vida eclesial, especialment important en els sagraments.



D'altra banda, l'opció per Jesucrist en l'Església demana un estil de vida. Ho exposen les 9 lliçons del cinquè apartat, Vida cristiana i pregària.

El sisè bloc vol ser una aproximació a la Catequètica. Aquesta és una Escola per formar catequistes. Per això han de tenir ben aclarits els principis pedagògics del seu servei específic. Es fa en 10 temes.

El setè dels apartats—l'últim—fa referència a la Metodologia. Els catequistes han de saber comunicar amb els instruments d'avui. S'explica en 10 temes molt pràctics."

Aquesta és, en síntesi, l'estructuració de l'EDC per blocs. Hi ha un altre criteri d'organització, compatible amb aquest, per cursos —4, precedits pel curset d'Iniciació a la Catequesi.

C.C.

FETS I CRITERIS

Els fracassos en la nostra vida

Ningú no vol fracassar. Tothom desitja l'èxit. En qualsevol camp de l'activitat humana la persona sent sempre el desig de reeixir. Un estudiant experimenta aquest sentiment abans dels èxams. Un mestre el viu quan prepara les oposicions.

Fan part de la condició humana i d'una vida amb il·lusió, les ganes d'assolir uns objectius i unes fites. La cosa és visible, fins i tot físicament, en les competicions atlètiques. Sembla que l'ideal no és únicament guanyar, sinó superar els rècords establerts. Aquí rau el secret engrescador de celebrar periòdicament les olimpíades i altres manifestacions.

La societat moderna està tota ella marcada per la competitivitat. Sembla que aquest sigui l'únic camí que fa avançar el progrés.

Avui, però, la meua reflexió no pretén pas examinar els problemes que planteja una mentalitat de l'èxit, la qual arriba a envair l'ambient social i fa créixer l'individualisme egoista. Vull limitar-me a considerar quines actituds adoptem davant aquells fracassos que ens afecten en la nostra vida normal i corrent.

L'experiència ens demostra que molt sovint "fracassem", és a dir, no assolim aquell objectiu que ens havíem fixat o bé ens quedem a mig camí. Alguns exemples viscuts il·lustraran aquest tema dels fracassos o dels pocs èxits en la nostra vida.

Un estudiant s'havia proposat aprovar totes les assignatures; arriben els exàmens i

li'n queden dues de pendants. Un metge ha fet sis operacions quirúrgiques; però una d'elles ha tingut un mal resultat: una complicació cardíaca i el malalt ha mort. La mare de família que s'esforça per endegar un diàleg amb la seva filla; però no aconsegueix a establir confiança ni connexió. Una catequista enguany té un grup difícil, i no hi ha manera que la segueixin amb atenció i interès.

Les reaccions davant dels fracassos són molt diferents. Hi ha qui no es preocupa i mira de distreure's. Hi ha qui ho accepta amb resignació. Hi ha qui es posa nerviós i pateix. La postura raonable és aquella que assumeix el fracàs amb una visió realista. Es pregunta: ¿Per què les coses han anat així? ¿Què ha fallat? ¿La culpa és dels altres o jo també hi tinc la meua part?

Els fracassos són un gran mitjà d'educació. Ens ajuden a conèixer millor els altres i a nosaltres mateixos. Ens fan adonar de les nostres limitacions, dels nostres defectes. Ens ensenyen a ser humils. Són un bon instrument per millorar i adquirir maduresa.

Si som persones de bona voluntat i amb capacitat de reflexió els fracassos ens fan ser més realistes, més valents, ens ajuden a créixer i a donar-nos als altres amb més generositat. Dins de cada fracàs s'hi amaga un xic de creu; però també s'hi reflecteix la llum i la joia de la resurrecció.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

SORDESA: PER FI UNA NOVETAT;

UN APARELL QUE HI ÉS PERÒ NO ES VEU

El somni dels debils d'oïda s'ha convertit en realitat? Avui hi ha "Timpans Electrònics" que funcionen meravellosament i sistemes per sentir, pràcticament invisibles

Als darrers anys s'ha fet molt a favor dels debils d'oïda, però encara el problema continua, tantes promeses, tantes esperances i la realitat sempre la mateixa, un aparell acústic es veu massa. L'ideal seria un aparell petit, tan petit que resultés gairebé invisible, potent, que resolgui bé la sordesa de cadascú.

Doncs bé, joies com aquestes ja n'hi ha, tan petits que són invisibles, garanteix una audició segura, clara, confortable que els debils d'oïda amb aquest aparell miniaturitzat poden sentir les veus familiars, la televisió, el sacerdot durant la confessió i sobretot entendre bé les paraules, totes les paraules...

Aquests "Timpans Electrònics" són tan petits que queden completament amagats, tothom pot

provar-los gratuïtament en els centres "GRIMOFON". N'hi ha prou amb uns segons per sentir novament amb alegria, clarament, sense nervis, les paraules amb veu baixa, totes les paraules de la televisió sense haver de pujar el volum; evitant així molestar els veïns.

GRIMOFON desitja que tots els debils d'oïda puguin per fi dir que el seu somni s'ha fet realitat; amb ocasió de les demostracions que es realitzaran en els centres GRIMOFON es farà un descompte o facilitats de pagament en còmodes terminis sense interessos.

Qui estigui ja utilitzant un aparell acústic "tradicional" podrà canviar-lo ell mateix amb unes condicions molt favorables.

DEMOSTRACIÓ ESPECIAL ELS DIES:

Tot el mes de novembre de 1990 (de 10 a 13'30 i de 16 a 19'30 h.)

Dissabtes tarda tancat, a:



GRIMOFON

c/ Pau Claris, 138, 1.º 4.º
Tel. (93) 215 04 40
08009 BARCELONA

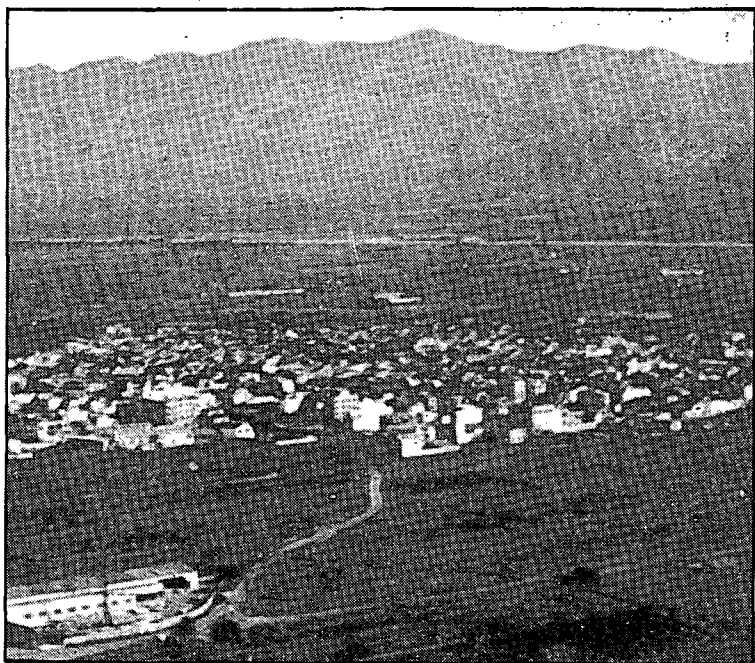
Si no és possible assistir personalment a la demostració especial, sol·liciti informació, sense cap compromís.

NOM
EDAT TELÈFON
ADREÇA
POBLACIÓ PROVÍNCIA

TORTOSA

Jornada d'Espiritualitat a Ulldecona

El món i l'Església necessiten l'escalf de l'Adoració Nocturna



ULLDECONA.— L'Adoració Nocturna Masculina i Femenina es va congregar a Ulldecona el diumenge 7 d'octubre per celebrar la seva diada d'espiritualitat i asamblea de la branca masculina. Adoradors i adoradores de Batea, Benicarló, Flix, Sant Carles de la Ràpita, Roquetes, Santa Bàrbara, Tortosa i Vinaròs es varen unir als de la històrica vila d'Ulldecona en nombre d'uns 150.

Va ocupar el centre de la jornada la celebració de l'Eucaristia a l'església parroquial, carregada d'història, d'estil gòtic i rica ornamentació, iniciada en 1373 i inexplicablement inacabada des del 1425. El rector, mossèn Joan Martorell, va saludar els congregats i

els donà la benvinguda. Presidí la concelebració el Director Espiritual Diocesà de l'Adoració Nocturna, mossèn Xavier Altés, assistit pel Sr. Rector i mossèn Blai Guimerà. El Cor Parroquial va realçar la solemnitat de l'acte litúrgic.

Assemblea participativa

Seguidament a la sala de celebracions del restaurant Bon Lloc, va començar l'Assemblea. El president local, Sr. Jaume Coll, saludà els assistents en nom de la Secció que ha demostrat tantes vegades el seu entusiasme en les festes centenàries i d'Espigues. El Sr. Poy, secretari, va llegir la Memòria de l'any anterior.

El President diocesà, Sr. Vicent obri la sessió que, en la seva part matinal, va dedicar-se a l'estudi i modificació d'alguns articles del Reglament diocesà per adaptar-los millor al nacional. Va publicar el nomenament d'Antoni Redorat Foix, de la Secció de Benicarló, com a Vice-president diocesà de la branca masculina en substitució d'Isidoro Aranda, passat a la Casa del Pare.

Es va interrompre l'Assemblea amb l'àpat de treball i germanor, servit pel mateix restaurant que va ser una ocasió de fervents intercanvis entre els assistents.

A la sessió vespertina, la Srta. Mercè Ibáñez, Presidenta de la Femenina remarcà la unió i participació en les vetlles entre ANE i ANFE i féu una crida per unir-se a la Vetlla extraordinària de la Secció de Barcelona, amb motiu del 50è Aniversari a celebrar a la Catedral el 13 d'octubre.

Enquesta al·liconadora

Es procedí al resum de l'enquesta, feta als adoradors, sobre el desenvolupament de les vigílies i la comunicació entre els adoradors: les respostes han estat concordants: oració personal, preparació bíblica i litúrgia, importància de la junta de torn, incorporació de les esposes dels adoradors al mateix torn, noves seccions, major atenció als adoradors honoraris que no poden assistir regularment, invitació als joves, visites a les seccions per part de membres de la diocesana.

S'acordà que la propera Vigília d'Espigues se celebri a Sant Carles de la Ràpita el mes de juny de 1991.

En tots els moments va presidir el tema de la Jornada: "EL MÓN I L'ESGLÉSIA ENS NECESSITEN", que va marcar el ritme i el nivell d'entusiasme de tota la diada.

G.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

PSICÒLOGA i Prof. E.G.B. dona classes repàs. També català adults. Experiència i dedicació. Preus mòdics. Tel. 253 14 41.

S'OFEREIX Sr. culte 50 anys do de gents per a treballs auxiliars d'oficina i preferiblement botiga. Experiència, seriositat i referències. Truqueu al Tel. 212 54 75 de 2 a 5 i de 21 a 24.

SRA. tindria cura d'ancians o infants a qualsevol hora. Tel. 417 67 16.

PROFESSORA E.G.B. dona classes particulars a grups reduïts, els matins i els migdies. Preus mòdics. Srta. Estela. Tel. 339 31 57.

APARADORISTES: Fem peces models, guix, resina. Restauració maniquís i reclam. Tel. 358 16 82.

JOVE natiu dona classes d'anglès. Marc. Tel. 210 17 27.

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75.

NOVA RESIDÈNCIA 3.ª EDAT

Ambient familiar
Assistència mèdica
Hab. exteriors, vista excel·lent.
Preus raonables.
Ref. Tel. 418 80 76

CRIDA a persones, grup o comunitat oberta a membre predisposat a la vida de fraternitat, oració, etc. Executiu 40 anys sense compromisos ni problemes. Juan. Apt. 9159 - 08080 Barcelona.

S'OFEREIX llic. en Teologia amb DEI, per donar classes de religió. Truqueu al tel. (93) 893 17 23.

CASA particular necessita senyora o noia 30-40 anys. Fixa. S.S. Tel. 384 68 36 de 2 a 5.

VENC caixa enregistradora molt bé de preu. Interessats tel. 653 27 21.

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Impres a dues tintes.
Enquadernació Guaflex, amb dues cintes.
P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A.
Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona



Alguns barris marginals continuen degradant-se sense que l'Administració hi faci millores.

Diverses entitats cristianes denuncien:

“La Barcelona del 92 no assegura habitatges dignes ni econòmics”

BARCELONA.— Les entitats cristianes: Secretariat Diocesà pels Marginats de Barcelona, Justícia i Pau, Caritas Diocesana, Cristianisme i Justícia i la Coordinadora Cristiana en Món Obrer han publicat un full —“La Barcelona Olímpica i la marginació”— que reclama el repartiment equitatiu dels beneficis de la Barcelona Olímpica, de manera que els guanyis arribin a tothom. Aquest escrit destaca també l'estreta relació d'injustícia que s'està donant entre la ciutat que acull les Olimpíades el 92 i la marginació creixent. Reproduïm a continuació els fragments més rellevants d'aquest full.

“La marginació ja la teníem abans de l'Olimpiada. Els Jocs Olímpics de la ciutat de Barcelona porten i portaran beneficis per a la ciutat i per a Catalunya: més treball, renovació de l'urbanisme, major dinamisme en tots els terrenys, solució de les infraestructures pendents... De tota manera estem veient que els beneficis dels Jocs no arriben —ni arribaran si

no hi ha canvis radicals— als col·lectius marginats: vagabunds, toxicòmans, prostitució de carrer, infants abandonats, presos i delinqüents, barris marginals... Igualment, també veiem que recauen sobre les capes populars i els col·lectius marginals (amb molta més força que no pas sobre els altres ciutadans) les repercussions negatives de la dinàmica olímpica, fonamentalment en els aspectes de l'habitatge, la seguretat ciutadana i els seveis.

Dues Barcelones

La Barcelona olímpica ha d'assegurar i assegurarà hotels de categoria per als visitants il·lustres del 92. En canvi, la Barcelona actual ha estat incapaç fins ara d'assegurar llits, d'albergs, de pensions, dignes i econòmics per als ciutadans que no tenen habitatge. Quan es fan tancar pensions insalubres i antihigieniques, acaben al carrer els qui no poden pagar més diners per un llit més car.

La Barcelona olímpica és capaç d'assegurar habitatge als milers d'atletes i periodistes dels jocs (Vila Olímpica). En canvi, la Barcelona actual no sols és incapaç d'assegurar habitatge digne a l'abast dels seus ciutadans (mínima construcció, quasi nul·la; d'habitatge de promoció social pública) sinó que, a més, ha engendrat un procés d'encariment que situa l'habitatge a la categoria de luxe: desnonaments, indemnitzacions ridícules per a habitatges afectats, emigració cap al cinturó i més enllà buscant habitatge econòmic... són l'inici del camí vers la marginació.

No a la repressió

La Barcelona olímpica ja comença a controlar la seguretat i la tranquil·litat dels Jocs. Però la Barcelona actual descarrega la repressió sobre els col·lectius més deprimits i marginals: Llei d'Estrangeria aplicada sistemàticament i amb contundència, comissaries ambulants... i és incapaç d'assegurar la prevenció social per a una vida digna i tranquil·la: sanitat, ensenyament, sostre, menjar.

La Barcelona olímpica posarà “Barcelona guapa” i escamparà la imatge —certa imatge— de la ciutat a tot el món. Però la Barcelona actual té també una altra imatge que persistirà i s'agreuja si hom no actua decididament: la imatge dels qui dormen al carrer i als portals, dels qui pidolen, dels infants abandonats i manipulats pels adults, de les dones que s'ofereixen pels carrers, dels drogaaddictes que es punxen a qualsevol racó, dels barris de malviure que no milloren...

Dels 106.721 milions de presupost per als Jocs, segons la valoració de l'any 85, ni una pesseta es destina a serveis o atencions socials. Els col·lectius marginats no en trauran cap benefici.

Demanem que les Administracions central, autonòmica i municipal coordinin eficaçment les seves polítiques i serveis socials; augmentin les partides pressupostàries destinades a serveis i benestar social i millorin les subvencions i els ajuts a les entitats que es dediquen a la marginació. En els presupostos del 89, l'Estat dedicà l'1,37% als serveis socials i la Generalitat, el 3,1%. L'Ajuntament dedicà el 2,2% l'any 88.

Que es regularitzi i legalitzi la situació dels estrangers que resi-

CARTA DOMINICAL

Fa cinc mil anys

En un mur egipci construït aproximadament 3.000 anys abans de Jesucrist, en un baix relleu, apareixen per primera vegada uns autèntics remers que falquen els rem en un escàlem fixat a la borda de l'embarcació. Fins aleshores només s'utilitzaven els canalets o remes que es manejava en l'aire, sense repenjar-los en l'embarcació. Aquest en aparença petit canvi, de fa uns cinc mil anys, va permetre anar construint embarcacions de mides més grans, les quals, amb els canalets tradicionals, no s'haurien pogut moure. Fou un d'aquells descobriments que han fet avançar la humanitat.

Hi ha una petita nau en la qual l'home embarca tot el que posseeix de més noble, on els fills neixen a la vida i són portats, fins al moment en què desembarquen per seguir el seu propi camí, i en el si de la qual es viuen les més nobles experiències que poden estructurar el cor humà. És un grup humà, tan antic com l'home, perquè fou creat, per voluntat de Déu, a la vegada que el mateix home: és el matrimoni i la família. Aquesta barqueta, ajudada a vegades per la societat i combatuda per altres des de tot tipus d'instàncies, continua navegant per la nostra terra des de fa tants anys com el débil taló de l'home l'està trepitjant.

La força que manté cohesionats els qui en ella s'embarquen i els fa progressar vers el futur és l'amor dels cònjuges. Aquest amor els ha unit per a tota la vida, obre als fills els camins de la vida i va perfeccionant les actituds de tots ells.

Algú pot pensar que aquest amor, com els antics canalets o les pales d'alguna embarcació esportiva d'ara, és manté en l'aire per la sola força dels braços —és a dir, dels cors— d'aquells que el mantenen. Els fills de Déu sabem prou bé que l'amor no es recolza només en aquest punt dèbil, i a la vegada esquivol, que és el cor d'un home, sinó en quelcom molt més estable. El cor humà, sense un suport més robust que ell, té moltes probabilitats de traïr els amors més nobles.

De manera semblant com la nostra intel·ligència és una guspira de la infinita intel·ligència divina, l'amor és una guspira que Déu ha dipositat en nosaltres d'aquesta vida seva que és Amor. L'amor dels esposos és una participació de l'amor que Ell ens té. Fins i tot, que el matrimoni, com a sacrament, és signe de l'amor que Déu té als homes, de l'amor que Jesús té a la seva Església.

Déu escollí, des de sempre, l'amor conjugal com el que millor expressa els seus sentiments envers els homes. Des de l'Antic Testament Ell es mostra com l'espòs que estima infinitament l'esposa —el Poble—, sigui quina sigui la resposta que rep d'aquest.

Els matrimonis cristians tenen una experiència repetida de fins a quin punt la fe en Déu augmenta l'amor entre ells, els exigeix no parar-se mai en aquest camí i els ajuda a superar les dificultats que tota convivència humana —fins i tot la més noble— comporta.

+ RICARD M., arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Divagació

Aquests dies m'he sentit una mica estrany mirant d'assimilar aquesta mena de rentat de cervell al qual se'ns vol sotmetre per aconseguir que veiem les coses diferent de com les veïem, o sigui pair les mutacions de negre a blanc sense gairebé ni temps de passar pel gris.

Qui havia de suposar la presència i estada amb tots els honors a la capital de l'Estat, del cap de la segona potència mundial, i qui podia imaginar els canvis ideològics que es produeixen o, potser, la simple desaparició d'ideologies. Penso en les peripècies dels afectats per aquesta pèrdua d'identitat, per canviar les velles conviccions per unes noves formes que els ajudin a guanyar temps i a mantenir vells partidaris.

Penso en els nostàlgics seguidors de l'antic règim, que hauran vessat llàgrimes d'horror en veure profanada la que fou residència d'aquell que ho era tot per a ells, i precisament pel màxim representant de l'enemic més odiat.

Penso que cal empassar molta saliva cada dia per admetre commemoracions que són incòmodes per a molts, i totalment necessàries per a altres, però que en conjunt demostren que no s'oblida per més bons propòsits que es facin, i també demostren, més greu encara, que no es perdona.

ORIOL CAMPS

deixen al país, i que puguin accedir al treball i a tots els drets, adhuc la nacionalitat.

Que es potenciï la construcció d'habitatge social nou i els ajuts a la rehabilitació d'habitatge vell. L'any 87 a Barcelona acabaren la seva construcció 2.771 habitatges de promoció privada i 129 de promoció pública. Dels 673.514 habitatges censats a Barcelona l'any 80, 579.838 són habitatges principals, 14.399 són secundaris i 79.277 són desocupats.

Que canviï el signe generalitzat de prioritzar la repressió i es dediquin els recursos a la prevenció: equipaments, serveis i espais per als barris deprimits i marginats.

Noves orientacions per a la ciutat

Adrecen una petició específica

per a l'alcalde de Barcelona Pasqual Maragall, subratllant la necessitat que s'elabori un Pla d'inversions socials que canviï d'orientació l'Olimpiada cultural vers aspectes de formació dels ciutadans i d'organització del lleure dels més desfavorits; concretar-ho en l'augment de dotacions a les escoles d'adults de les barriades. A més, que els llits econòmics siguin considerats equipaments de la ciutat, i per tant que es construïxin tantes places o llits com se n'han fet tancar a preus econòmics subvencionats. Que una part dels habitatges construïts per als Jocs Olímpics sigui destinada a habitatge social protegit. I que els ciutadans que comprin un habitatge a la vila olímpica si en tenen un altre, el que deixin es destini a ús social.”

NÚRIA ORIOL i PALAREA

URGELL



Santi Vila i Joan Perera

Dos nous diaques al servei de l'Església urgellenca

LA SEU D'URGELL.— Santi Vila i Joan Perera han estat consagrats diaques pel Bisbe Joan. Les seves comunitats parroquials han acompanyat els joves en les celebracions litúrgiques i la diòcesi els ha acollit amb joia.

Santi Vila va ser ordenat diaca a l'església de Sant Pere de la Seu d'Urgell el dia 1er. d'octubre; en l'acte presidit pel Bisbe Joan l'acompanyaven els arxiprestos i delegats diocesans. Nascut a Ponts el 1951, ingressà al monestir de

Montserrat, s'ha especialitzat en dret canònic i actualment fa classes de religió a l'institut de Tremp i col·labora en la pastoral de la paròquia. Precisament aquesta experiència pastoral l'ha impulsat a demanar l'ordenació sacerdotal i, com pas previ, el ministeri de diaca. Reconeix que avui ser sacerdot "no és gens fàcil, però en la nostra societat és realment meravellós". Amb ell hem comentat l'actual crisi de vocacions, opina que hi ha diferents motius, però su-

bratlla els relacionats amb la família: "Temps enrera la família ajudava en gran manera la possible vocació d'un jove, avui més que ajudar la família hi posa tota una sèrie d'obstacles". Comenta que el creixement i la maduració d'una vocació necessita "un ambient adequat per sentir la crida i uns mitjans per poder-la dur a terme". Santi Vila, que exerceix el ministeri a Tremp, durant l'any 1991 serà consagrat prevere.

Joan Perera, el dia 14 d'octubre, va ser ordenat diaca a l'església parroquial de Ribes de Freser. Els fidels de la Vall i una nombrosa representació del seminari del Poble de Déu, institució de la qual forma part el diaca, van participar a la celebració litúrgica.

DONAR A CONÈIXER CATALUNYA CRISTIANA ESTÀ A LES TEVES MANS



Tu coneixes bé el setmanari CATALUNYA CRISTIANA. El seu rellevant contingut religiós agrupat per seccions, el seu àgil tractament d'actualitat, el seu format de premsa periòdica... Només has de fullejar-lo per adonar-te de l'inqüestionable valor que representa com a mitjà d'informació i cultura religioses. Està a les teves mans.

Però hi ha moltes persones que mai no l'han tingut a les seves mans, que ni tan sols n'han sentit parlar. Persones que per les seves creences i conviccions, sens dubte els interessaria llegir-lo, per poder-se informar i formar, per saber tot allò que passa referent a la religió.

Ara, donar a conèixer CATALUNYA CRISTIANA està a les teves mans. Per això només has de retallar la Sol·licitud de Subscripció i lliurar-la a alguna persona que estigui interessada a rebre el nostre setmanari. Encara millor si li ensenyes el periòdic sencer. D'aquesta manera et serà més fàcil convèncer-lo perquè s'hi subscrigui. Fins i tot, si coneixes les seves dades,

pots efectuar la subscripció tu mateix. Per la teva part seria un detall, un obsequi que segurament t'agradarien.

Sol·licitud de Subscripció a CATALUNYA CRISTIANA

Nom _____ Cognoms _____
Adreça: _____ núm. _____
Població _____ Districte Postal _____
Província _____ Diòcesi _____

Desitjo rebre el setmanari en:

☐ Català

☐ Castellà

Faig pagament de:

☐ 4.800 Ptes.: subscripció anual (52 nús.)

Mitjançant:

☐ 2.500 Ptes.: subscripció semestral (26 nús.)

☐ Xec barrat a nom de la Fundació CATALUNYA CRISTIANA
☐ Domiciliació Bancària segons les indicacions següents*

Banc o Caixa _____

Agència _____

Senyors:

Els prego que amb càrrec al meu Compte o Llibreta núm. _____ atengueu el pagament dels rebuts que presentarà la FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA en concepte de subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Firma del titular del Compte o Llibreta _____

de _____ de 19 _____

X

* T'agraïrem que optessis per aquesta modalitat ja que suposa per a nosaltres un considerable estalvi de temps i diners que dedicarem a una major difusió de CATALUNYA CRISTIANA.

Per posar CATALUNYA CRISTIANA a les mans d'un amic cada setmana, retalla, emplena i envia aquesta sol·licitud a: Fundació CATALUNYA CRISTIANA, València, 244 - 2º 08007 BARCELONA.

La primera quinzena d'octubre dos joves han estat consagrats diaques. El seu ministeri significa un impuls renovat i una valuosa col·laboració en la pastoral diocesana

Joan Perera, de 32 anys d'edat, en fa 16 que ingressà al Seminari del Poble de Déu, institució que va conèixer per mitjà dels seus pares. Explica: "Vaig voler viure com ells i m'hi vaig ajuntar". Ha estudiat teologia a la Facultat de Catalunya i, després d'una experiència apostòlica a la Vall de Ribes, informa que "els meus germans en la fe em proposen que sigui diaca, i el nostre Bisbe Joan ha confirmat aquest gest". Joan Perera exercirà el ministeri de diaca a la mateixa Vall de Ribes i continuarà convivint amb els preveres Melcior i Lluís, membres també del seminari del Poble de Déu.

Quatre diaques permanents

Després de la darrera ordenació són quatre els joves que integren la comunitat de diaques del bisbat d'Urgell. Marian Armengol, el 1987, estrenà a la diòcesi la restauració del diaconat permanent aprovada pel Concili Vaticà II. És casat i està incorporat a la paròquia d'Andorra la Vella. El 1989 dos balaguerins van rebre el ministeri de diaques: Josep Angerri i Jordi Profitós. Ambdós ja feia anys que col·laboraven en diferents treballs pastorals de la paròquia. Joan Perera ha estat un oferiment del Seminari del Poble de Déu que l'Església d'Urgell ha acollit amb goig.

ANTONI MIRABET

Sempre han tingut per lema un bon ensenyament tècnic acompanyat de la deguda preparació moral cristiana

Centenari de l'arribada a Sabadell de les religioses de la Sagrada Família

SABADELL.— Recentment el col·legi de les religioses de la Sagrada Família, ha celebrat l'obertura dels actes programats amb motiu del Centenari de la seva vinguda a Sabadell.

Se celebrà l'Eucaristia a la parròquia de Sant Feliu, oficiada per mossèn Albert Taulé, ex-alumne del Col·legi, i diversos actes al pavelló poliesportiu a càrrec dels alumnes.

L'assistència d'ex-alumnes per expressar la seva joia a les religioses, presidides per la Mare General de l'Institut, fou molt nombrosa.

Ara fa cinc anys que celebràvem el centenari de la mort de la mare Anna Maria Janer, fundadora de l'Institut de Religioses de la Sagrada Família. Varem parlar-ne en aquestes mateixes pàgines.

Fer ara la biografia de la mare Janer, ens ompliria un llarguíssim espai. Són molts els biògrafs que li han dedicat llibres sencers exaltant l'humanisme d'aquella dona forta catalana que durant el segle passat, tan ple de fets polítics i històrics, treballà pels pobres, els malalts i els infants. La vida d'aquesta dona, de la qual s'ha demanat ja la beatificació, és curulla d'esdeveniments lligats a les circumstàncies del seu temps, en moltes ocasions prou difícils, seguits i viscuts per ella amb peu ferm, però pacífic, preocupada només per fer el bé.⁽¹⁾

Nascuda a Cervera, el 1800, al redós d'una família cristiana, la trobarem, molt jove (1819), integrada a l'hospital, ajudant les monges de la Caritat. Aquesta tendrà vocació la portarà molt aviat a treballar en els hospitals de sang itinerants durant les guerres carlines, assistint els ferits de guerra en els hospitals de Solsona, Vall d'Ora, Berga... Actuà amb solidaritat cristiana, prescindint d'ideologies i del color de la boina dels soldats.

No per això estigué exempta de sofrir un exili: Andorra, Foix, Tolosa de Llenguadoc, fins a l'hospital de "La Grave".

Tornada a Cervera (1849), es fa càrrec de la casa de Misericòrdia. No serien ara els malalts els que rebrien el servei i la caritat d'Anna Maria, sinó orfes i desvalguts que, a cura de la mare Janer, els nois i noies sortien amb un ofici.

A partir de 1850 neix en el nostre país un gran interès per l'ensenyament. Serà un moment important per pensar en la necessitat de les escoles cristianes i promocionar la dona i la família. L'obra de l'educació resultarà indispensable i essencial. En 1958, el bisbe Josep

Caixal pren possessió de la diòcesi d'Urgell. El seu somni eren les escoles. A les principals ciutats del bisbat algunes comunitats religioses havien cobert els col·legis de noies, però en els nuclis rurals el problema subsistia en una diòcesi tan extensa. I el bisbe Caixal volia conformar als temps moderns aquelles terres de vells cristians del seu bisbat... Ell havia vist la germana Anna Maria Janer, en els camps carlistes de Solsona i de Berga, i la va enviar a buscar, primer per regentar l'hospital de la Seu on ella acudí, amb altres germanes, al servei concret de l'església d'Urgell, on fou rebuda per les autoritats civils i eclesiàstiques.

No passaria gaire temps que les germanes, tenint present la veu del senyor Bisbe: "heu de començar aquí, en el reduït cercle del nostre bisbat, per anar, després als llunyans continents", que, ben orientades, es graduaren en els estudis oficials de Magisteri, necessaris per regir les escoles públiques. A més de la catequesi donaren importància a la formació intel·lectual i religiosa que reberen de professors selectes del Seminari diocesà.

La mare Janer no s'oblidava de la seva Cervera —diòcesi de Solsona—. Allí florirà el 1863 la primera fundació: una escola per a noies amb internat. En segueixen d'altres, amb el nom de Sagrada Família, dins d'Urgell, Tremp, Oliana, Bellver de Cerdanya, Organyà, Castellciutat i a Llívia de la Cerdanya (1867).

Malgrat els esdeveniments i la trencada de la revolució del 1868, trobem una altra fundació (1872) a les Avellanès, a Salàs de Pallars...

Mort exiliat a Roma el bisbe Caixal, el nou bisbe Salvador Casañas, revisades les noves regles de l'Institut, n'assumí personalment la direcció i el govern i en el Capítol format per les superiores de les cases, fou nomenada Superiora General la mare Anna Maria Janer.



Fundà encara escoles a la Granadella, Alguair (1877) i a Sants (Barcelona) el 1880.

Amb una afectuosa benedicció del sant pare Lleó XIII, la mare Anna Maria moria a la casa de Tàrn, el dia 11 de gener de 1885 deixant un ric patrimoni espiritual i una fama de santedat. Hi havia ja establertes setze cases a Catalunya i a Andorra, entre escoles i hospitals.

Les Religioses de la Sagrada Família funden col·legi a Sabadell

Segons consta a les actes de l'Institut, el juny de 1889, una de les monges del col·legi de Sants, Pilar Vilà, obté, per oposició, l'escola pública oficial de pàrvuls de Sabadell i en pren possessió el dia 6 del mateix mes, acompanyada d'una consultora del Govern General de l'Institut.

S'inaugurà el 13, amb la col·laboració de sor Soledat Llagostera i la germana Francesca Sanahuja. Foren rebudes per les autoritats civils i eclesiàstiques. L'escola s'instal·là en el gran edifici, amb pati, de l'anomenat Sr. Bellaprat, al c/ de Sant Josep n.º 10. I les classes oficials començaren el dia 14, amb 6 alumnes, que al cap de poc es convertiren en 200, la

qual cosa obligà a augmentar el personal de la casa.

La cúria diocesana nomenà confessors de la comunitat el rector de Sant Feliu i el doctor Sardà i Salvany que, anys a venir foren substituïts pel doctor Lluís Carreras.

Al cap de 3 anys l'Institut obre una nova escola de pàrvuls pel seu compte, per la qual cosa comprà la casa del senyor Bellaprat i l'escola oficial fou traslladada a un altre edifici del carrer del Jardí.

L'augment d'alumnat tant a l'escola oficial com a la privada, decidí els superiors a reforçar el professorat, incorporant al claustre docent la mare Enriqueta Marió (18-8-1897), també mestra superior titular, ampliant així els cicles elemental i superior, segons els plans establerts en aquell temps; seguitament, la Junta de 1r. Ensenyament de l'Estat, donà possessió de l'escola oficial de pàrvuls a la mare Enriqueta (1-6-1901).

Seguiran l'escola dominical i de catequesi, i l'augment constant d'alumnat, la qual cosa comportarà fer obres a l'edifici, que confiaren a l'arquitecte Borrell, i es convertí en un important centre cultural de la ciutat.

Una de les cases de l'Institut en què més visiblement va brillar la protecció del cel en els dies de la "setmana tràgi-

ca", fou l'edifici d'aquesta escola que, gràcies a persones enteses, van convèncer el complot revolucionari de desistir de cremar el "convent nou". No obstant fou saquejat i els revoltosos prengueren possessió dels terrats, des d'on podien fer foc contra la Guàrdia Civil, però van abandonar el lloc perquè des dels terrats —més alts que les cases dels costats— els tiradors quedaven al descobert. El proper veí Joaquim Taulé, passà a través del jardí i havia deixat escrit a totes les pissarres de les aules: "Respecteu aquest edifici, aixecat pel bé dels vostres fills".

El veïnat acollí les monges, i les més velles i delicades quedaren a la cura del doctor Sardà.

No manquen a les actes de l'Institut, una pila de millores, i de cerimònies inaugurals i aniversaris en les quals apareixen sempre l'assistència del que aviat seria el cardenal Casañas, els doctors Sardà i Salvany, i Lluís Carreras, el pare Vilarrúbies, els mossens Cardona, Enric Oliver i Francesc Llonch (fills de Sabadell).

Segons es desprèn de les actes de l'Institut, ens plau destacar des d'aquí la cura que han tingut sempre les monges de la Sagrada Família, de fomentar periòdicament, exposicions de treballs, concursos literaris, sessions musicals, etc., en els quals les alumnes, sovint obtingueren interessants premis. Tot això sense descuidar-se mai la formació integral en ciències i lletres i, sobretot la formació moral i religiosa dels alumnes que, al llarg de cent anys les Germanes han prodirat a Sabadell.

El 1904, el cardenal Casañas compra una casa per instal·lar el Col·legi de la Creu Alta, del qual en parlarem un altre dia.

Actualment la presència de les Religioses de la Sagrada Família d'Urgell s'estén a escoles i centres assistencials d'Espanya, d'Andorra, de la Guinea Equatorial i de diversos països d'Hispanoamèrica.

DOLORS VINAS, ex-alumna

(1) Bibliografia:
JOAN GABERNET, S.J. *Humaníssima. Sagrada Família d'Urgell*. 1988.
CONCEPCIÓ ARCALIS, S.F. *Anna Maria Janer, Creient i solidària. Institut de la Sagrada Família d'Urgell*. 1986.
MIGUEL MELENDRES. *Una monja y un siglo*. Ed. Casulleras. 1961.



Generalitat de Catalunya

EXPOSICIÓ D'HOMENATGE AL **PRESIDENT COMPANYS** EN EL 50è ANIVERSARI DE LA SEVA MORT



Per a lluitar per altres ideals nobles hi ha molta gent.
Però Catalunya només ens té a nosaltres.

Lluís Companys, 1940.

Palau Robert. Del 15 d'octubre al 25 de novembre de 1990

Coordinen la publicació de literatura catòlica a l'URSS

MOSCOU.— En presència del Nunci Apostòlic extraordinari a Moscou, Francesco Colasuonno, els representants de diverses institucions que publiquen literatura religiosa destinada als catòlics de la Unió Soviètica, s'han reunit a la seu de l'Obra Internacional d'assistència "Ajuda a l'Església Necessitada" a Königstein per coordinar les seves accions.

A causa de l'escassetat d'estructures econòmiques i eclesiàstiques a la Unió Soviètica, es va decidir continuar de moment a la tramesa de llibres a destinataris individuals i parròquies. Tanmateix s'espera poder editar també llibres a la Unió Soviètica en un futur. El Nunci Apostòlic extraordinari va agrair a les organitzacions d'Assistència l'ajuda aportada durant anys.

Més endavant, es va decidir fundar un comitè que reunirà les presents organitzacions. L'esmentat comitè s'encarregarà d'elaborar un inventari amb les publicacions religioses ja existents per a l'URSS, de preparar nous títols per al 1991, així com de sincronitzar la producció de llibres amb els programes de ràdio catòlics.

A més, el Nunci Apostòlic extraordinari, monsenyor Colasuonno, entre d'altres persones també varen ser-hi presents les següents personalitats: Dr. Gerhard Albert (Conferència Episcopal Alemanya), monsenyor Hubert Wilschowitz (Fons d'Ajuda Europea, Viena), senyora Irene Alberti (La Pensée Russe, París), P. Romano Scafi (Centre Studi Russia Cristiana, Milà), monsenyor Antoine Ilc i Da. Irene Posnoff (Foyer Oriental Chrétien, Brussel·les), professor Yves Hamant (Maison Lafitte, París), D. Piet Derksen (Stichting Getuigenis van Gods Liefde, Eindhoven), P. Stanislav Kurancinski (representant de la Conferència Episcopal Polonesa), P. Bernard Dupire (Foyer Franco-Russe, París), José Correa (Catholic Radio and Television Network, Brussel·les).

Els participants comprovaren la necessitat de promoure els fidels amb literatura elemental (Bíblies, catecisme i leccionaris) i d'ajudar els sacerdots i teòlegs perquè tinguin accés a l'actual Doctrina de la Fe de l'Església. Cal buscar noves formes d'evangelització per a la gent que no ha rebut cap formació religiosa.

Restitueixen edificis eclesiàstics a l'Església greco-romana, a Romania

BUCAREST.— El 7 d'octubre va tenir lloc a Blaj (Romania) la restitució oficial de la catedral, de la residència episcopal i del seminari major a l'Església greco-catòlica. Aquesta és una informació de l'Obra internacional catòlica "Ajuda a l'Església Necessitada".

Els edificis han estat utilitzats pels ortodoxos des de la liquidació forçada de l'Església greco-catòlica l'any 1984. Blaj és des del 1853 una arxidiòcesi de l'Església unida a Roma i seu del Metropolita. Des del 1950 aquest càrrec ha estat ocupat per l'arquebisbe, monsenyor Alexandru Todea, que fins ara, viu a Rghin, en un antic graner. Mitjançant la restitució de l'edifici del seminari, el bisbe espera iniciar per fi la formació d'uns 300 seminaristes que esperen poder començar a estudiar.

El seu futur es planteja amb molts interrogants acompanyats d'indiscrepàncies esperançadores

Església greco-catòlica a Ucraïna: una taula de salvació per a no caure en el nihilisme

Marko Tomashek, responsable del departament per a la Unió Soviètica de l'organització "Ajuda a l'Església Necessitada", va poder visitar el passat mes de març, per primera vegada, la pàtria dels seus pares. Ens parla del futur de l'Església greco-catòlica a Ucraïna.

A Ucraïna, les persones que han sofert durant 70 anys la dictadura comunista o la destrucció dels seus valors religiosos, culturals i nacionals, així com de les seves tradicions, actualment només tenen una fita: recuperar tot allò que els han pres. Per als ucraïnesos occidentals, és per tant una cosa natural que s'aferrin a la seva Església greco-catòlica i a les seves tradicions com una bassa que els pot salvar del corrent nihilista i de l'enfonsament social. Hi ha, no obstant, diferents tendències, tant en l'àmbit nacional com en l'aspecte religiós. La mateixa Església entén que la seva tasca és defensar els drets humans més elementals, de manera que també se senti obligada a defensar la identitat nacional dels seus fidels.

Educar religiosament la joventut

Per a l'Església, l'educació religiosa de la joventut és una tasca difícil ja que aquesta joventut ha estat educada en l'ateisme i ara que han perdut la seva fe en Marx i Lenin, són desconfiats i no es deixen convèncer amb paraules buides. L'Església haurà de viure un veritable exemple d'amor al proïsme, per guanyar-se la seva confiança.

Un altre gran problema per



a l'Església és que fins aquest any no va existir oficialment cap educació religiosa. Les possibilitats d'impartir classes de religió en secret als infants eren molt limitades. Els mateixos sacerdots ortodoxos que parlaven durant les seves predicacions de temes de fe, s'exposaven a tenir dificultats amb les autoritats estatals.

Actualment, ja es poden impartir classes de religió a l'Església. Però per als sacerdots, significa una tasca extremadament difícil perquè, en primer lloc, no estan suficientment formats i, per altra banda, els manca tot tipus de literatura religiosa.

A Ucraïna occidental s'han presentat aquest any més de 500 candidats al sacerdoci. Lamentablement, manquen seminaris, professors adequats, literatura teològica especialitzada en ucraïnès i els diners necessaris per muntar tota la infraestructura. L'Església greco-catòlica espera recobrar els edificis que els van confiscar i que avui allotgen d'altres institucions.

Anunciar la Bona Nova

L'anunci de la Bona Nova i la propagació de la fe, sobretot entre la joventut, és actualment una de les tasques més importants i urgents de l'Església greco-catòlica a Ucraïna.

L'Obra "Ajuda a l'Església Necessitada", considera una de les prioritats l'ajudar en aquesta tasca. Per aquest motiu dona suport a diversos projectes.

1) Ràdio "Voskressinya", els programes de la qual són elaborats per redactors a Brussel·les i emesos per onda curta a Ucraïna i a la part asiàtica de l'URSS.

2) Edició i tramesa de literatura religiosa (Bíblies, catecismes, Bíblies de l'infant, devocionaris, etc.). Aquests llibres s'envien en grans quantitats a direccions individuals a Ucraïna. Mensualment arriben a "Ajuda a l'Església Necessitada" a Alemanya, unes 15.000 còpies de l'URSS, sol·licitant llibres religiosos.

3) Edició i reedició de literatura teològica especialitzada que ja ha estat traduïda a l'ucraïnès.

4) A més a més, ajuda a petits projectes com: motorització, beques d'estudi, compra d'ornaments litúrgics, calzes, devocionaris, etc. Aquesta ajuda s'estendrà a mesura que es garanteixi la llibertat.

Recuperar la dignitat humana

Però l'Església ha de lluitar encara molt fins a aconseguir

una normalització de la seva situació; és a dir, la seva completa rehabilitació, el seu reconeixement com a persona jurídica, el retorn a Lvov del seu pastor suprem, el Cardenal Lubachivsky, del seu exili romà i la restitució de les Esglésies que foren confiscades. Però al mateix temps, l'Església greco-catòlica, ha de buscar, segons exigeix la caritat i en senyal de reconciliació i de perdó, una solució pacífica a tots els conflictes amb les Esglésies ortodoxes, russa i ucraïnesa. L'Església greco-catòlica no ha de vacil·lar a brindar als seus germans ortodoxos que viuen a Ucraïna occidental l'hospitalitat i l'atenció que espera també d'ells envers els greco-catòlics d'Ucraïna oriental, Rússia i d'altres països on dominen les Esglésies ortodoxes.

Els sacerdots es troben davant la difícil tasca de fer recuperar a la gent la seva dignitat humana, és a dir, d'ajudar-los a trobar la fe en Déu i el profund sentit de la seva vida. Si l'Església aconsegueix ajudar la gent en el seu desampar, llavors tindrà un futur a Ucraïna. Davant els greus problemes que encara li esperen, l'Església greco-catòlica ucraïnesa compta amb la solidaritat i el suport dels fidels occidentals.

C.C.



Les seves il·lustracions han passat a engrossir el pòsit cultural d'aquest país.

Pilarín Bayés, il·lustrador

"Catalunya mundial"

seva infància —malifetes i records— i del seu treball. Tampoc no cal ser un gran observador per endevinar que és feliç. Val la pena aprofundir la seva vida.

—Com va ser la teva infància?

—Jo vaig néixer l'any 41 a Vic, en el que podríem anomenar les alegries de la postguerra, i en el si d'una família catalanista-lliberal. Recordo molt bé com tothom es trobava molt traumatitzat per la guerra, fins al punt que de tant sentir-ne parlar semblava que tu mateixa l'haguessis viscut. Jo era la petita de quatre germans, després va néixer una altra germana. De petita estava quasi sempre malalta i, a causa d'això, mirava molts llibres i dibuixava molt.

—Va ser una infància avorrida?

—No, recordo a l'estiu com em convertia en una mena de nena-salvatge, ja que teníem un jardí immens, on m'hi passava molta estona menjant figues i móres, on anava en bicicleta, etc. També m'agradava molt patinar. Una vegada em van renyar molt perquè patinava un dijous sant. És clar, jo llavors no podia saber que era molt lleig això de patinar un dijous sant... També els canonges de la catedral m'havien de renyar sovint perquè m'agradava patinar a l'atri de la Catedral —explica divertida.

—Quin record conserves de la teva escolarització?

—Vaig anar a l'escola amb les carmelites vedrunes i em van donar unes bases intel·lectuals molt bones en uns moments en què era molt difícil poder fer-ho. Cal dir que, a la meua família, cap dona no havia estudiat mai una carrera: jo en vaig ser la primera. La meua era una família de metges de moltes generacions ençà i el més típic d'aquella època és que a la filla se li busqués un marit, sense patir gaire per la seva formació intel·lectual. No va ser així amb mi, si bé que, tot i això, també vaig trobar un marit, afegeix tot rient.

Una família atípica

—Vas estudiar Belles Arts, no és cert?

—Sí, i per a mi fou una gran experiència. En aquella època hi havia moltes noies a les quals els seus pares no les deixaven fer Belles Arts per-

Qui no ha vist alguna il·lustració o acudit de cions han passat a engr ella— que és una veritat inconfusibles: un traç s maga un complet treball del seu dibuix. Ens trobem més importants i capda

què temien que es tornessin bohèmies. Jo no vaig tenir aquest problema. El que sí que és cert és que tots els d'aquestes professions tenim un punt de bohèmia. A més, cal afegir-hi que el meu marit també era molt "boy-scout", molt mogut. Fins i tot els fills m'han sortit així, moguts. A tots ens agrada molt fer coses.

—Així podem dir que tens una família força atípica...

—Penso que he tingut molta sort perquè he tingut una família que sempre m'ha donat molta corda, que no m'ha demanat que fos la mare de la família patró, amb tot allò que la mare s'ocupa molt de tot, sinó



La Pilarín il·lustra, em plena de cont

- "Ajudar a passar-s'ho bé, en aquest món amarg en què vivim, és molt bonic".
- "La gent d'avui no és tan innocent com ho eren els d'altres èpoques".
- "Encara hi ha gent, pel que veig, que usa valors per desenvolupar-se socialment".
- "Crec que la gent jove que ara puja pot canviar el model d'home que se'ns presenta des de la societat actual, que és un model trist, que es conforma amb tenir un iot a la Costa Brava".
- "Quan jo vaig triar Belles Arts també m'agradava molt escriure, però em vaig trobar que, escrivint, no tenia gaires coses per dir".

L a tarda és xafogosa i l'ombra fosca i humida dels pins —que hi ha als jardins de l'Hospital de Sant Pau, a Barcelona— s'agraeix i reconforta el cos. En aquest marc agradós i ombrívol trobo la Pilarín. La Pilarín Bayés és una eterna jove, no cal escarrasar-s'hi per adonar-se'n. Conversadora deliciosa i incansable, aquesta il·lustradora és una dona molt activa. No sap estar-se quieta, i això es pot veure amb només cinc minuts de fer petar la xerrada amb ella. Sempre ficada en projectes i més projectes, sempre amb la seva carpeta —plena a vessar de paperam— amunt i avall, passejant pertot arreu el seu feble serrell, rebel i llis. És dolçament abassegador, però, tanmateix, el seu tracte és obert i simpàtic. Quan portes més d'un minut parlant amb ella ja sembla que t'hi uneixi una llarga amistat indestructible. Del seu rostre sobresurt un somriure perenne, que no l'abandona ni per parlar, i aquest rostre encara s'enriola més quan parla de la

ra, artista i col·laboradora del nostre setmanari

és una potència en il·lustració"

vegada en un calendari, un llibre o un periòdic, una Pilarín Bayés? No endebades, les seves il·lustracions són el pòsit cultural d'aquest país, "un país —diu— de potència en il·lustració", i han esdevingut del tot obri, senzill, gairebé infantil, darrere del qual s'all d'investigació i una evident tasca d'inculturació, sense dubte, davant d'una de les il·lustradores i canteres d'aquest segle.

que m'han deixat molt lliure. Jo crec que això és una cosa que els ho he d'agrair moltíssim, tant al meu marit com als quatre nanos que tinc.

—I com va ser que et vas adonar que dibuixar era el que més t'agradava?

—Bé, quan jo vaig triar Belles Arts cal dir que també m'agradava molt la literatura i l'escriptura, però em vaig trobar que, escrivint, no tenia gaires coses per dir. I, per altra banda, em semblà que la il·lustració sí que era una feina molt maca, perquè et recolzes en un text literari, i ser guiada a la feina per un bon text literari si

que em semblava una tasca bonica.

—Per altra banda, si t'agradava tant pintar, per què no et vas centrar més en la vida d'artista de galeria, tot pintant quadres?

—Tu saps que en aquella època estàvem tots molt sensibilitzats contra allò que anomenàvem la burgesia. Ningú no volia ser un burgès, i la pintura, en el fons, és una cosa molt burgesa, ja que es pinta un original, algú se l'emporta a casa i ja està. En canvi, un dibuix per un llibre és una cosa molt més participativa, més socialitzada per dir-ho d'alguna manera. Un dibuix en un

llibre arriba a tothom.

—Amb el teu treball pre-tens entretenir i fer passar una bona estona o fer pensar el lector?

—Podem dir que les dues coses. Ajudar a passar-s'ho una mica bé —en aquest món tan amarg en què vivim— penso que és molt bonic. Ara que tots teníem la il·lusió que tot allò de l'Est d'Europa anava tan bé, surten aquests altres del Golf. Per tant, fer passar-s'ho bé és important. Això per una banda. Per l'altra, dir que faig pensar em sembla pretencios. Jo crec més bé que aquesta feina és com les antigues comèdies: vol moralitzar una mica, però potser sóc jo la primera que em moralitzo amb allò que dic.

Catalunya, una potència en il·lustració

—Com veus la il·lustració a casa nostra?

—Catalunya és una primera potència mundial en il·lustració sense cap mena de dubte. Tant pel nombre d'il·lustradors com per la proporció amb els habitants. I això no és una cosa que s'hagi improvisat, sinó que ve d'abans de la guerra, quan, fins i tot, hi havia un nivell superior al que hi ha ara. Amb tot, el nivell actual està prou bé.

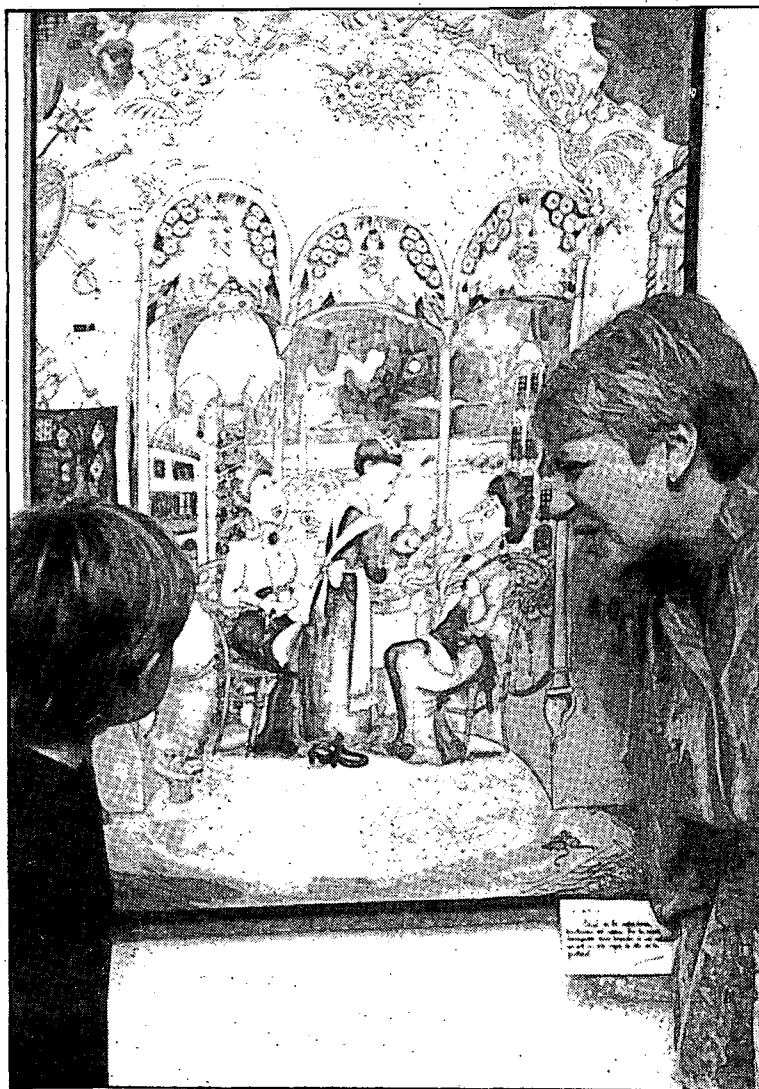
Ara només tenim un problema a la il·lustració: és la gent que comença que ho té molt difícil per entrar, ja que hi ha molta gent treballant-hi. Aleshores no els queda més remei que fer com els antics imperis: expandir-se a d'altres llocs on tinguin més camp de treball.

—No es poden crear més llocs per a aquesta nova generació de professionals de la il·lustració?

—Jo crec que les televisions, cada cop més, oferiran més facilitats per treballar-hi. Així es podran crear dibuixos animats per ordinador i aleshores pot ser que cada televisió local, que poden augmentar moltíssim en nombre, tingui la seva pròpia producció de dibuixos. Això seria fabulós i penso que donaria feina a molta gent.

—En quins projectes et trobes ara treballant?

—Ara estic treballant en un projecte relacionat amb això del cinquè centenari del descobriment d'Amèrica. I la veritat és que em faria il·lusió



És dolçament abassegadora i el seu tracte és obert i simpàtic.

que es pogués presentar la descoberta com una gran aventura feta per gent de tots els racons d'Espanya. Una aventura que tots sabem que després va esdevenir el que va esdevenir. I això, per altra banda, era inevitable coneixent l'estat en què es trobava la navegació d'aquella època. Si no hagués estat nosaltres haurien estat, per exemple, els anglesos. I llavors ja veuríem el que hauria passat.

Per tot això penso que la celebració del cinquè centenari no ha de ser una ocasió per fer molt soroll i molta gresca. Ha de ser una ocasió de fer molta reflexió i molta meditació. Els nostres avis miraven molt cap a Amèrica. Ara nosaltres som molt "europeus" —i em sembla bé perquè hem d'estar molt lligats a Europa ara— i penso que estem perdent una dimensió importantíssima de la nostra cultura, començant per les havaneres, que creiem que són nostres, i acabant pel barroc guaraní.

Els valors a la societat

—Com veus, des del teu punt de vista de persona cristiana, el model d'home que se'ns presenta des de la societat, avui?

—Jo el veig un model trist, molt trist. Un home que es conforma amb tenir l'últim model de Volvo o un iot a la Costa Brava. Però, malgrat tot, veig la gent que es mou per associacions joves amb una frescor, amb una espontaneïtat extraordinària. Són gent que, a més, veu molt clar on vol arribar i com ho han d'aconseguir i penso que aquesta gent jove que puja millorarà el model d'home i de societat que els

que ara remenem les cireres hem sabut crear.

—Creus que encara pot ser vigent el mot "valors" en l'actual societat?

—Jo el que veig és que sí que hi ha gent que usa valors per desenvolupar-se socialment. Aquest estiu he estat a Poblet, tot veient el multifestival DAVID-90, amb molts joves, i em va agradar molt. Vaig sentir l'evangeli cantat amb rock i vaig pensar, veient tots aquells joves, que això va bé, això funciona —i això que a mi no m'agrada gaire el rock!—. Crec que aquest jovent va per bon camí.

—Hi ha gent bona encara?

—Jo el que veig és que la gent d'avui no és tan innocent com ho era en d'altres èpoques. Avui, si algú vol ser bo, ha de triar ser bo, perquè sinó, té moltes altres vies per viure. Pot escollir d'altres models de vida. Si vol ser bo, ha de fer un seguit de renúncies i triar. Nosaltres, els de la meua època, érem bons gairebé perquè no ens quedava més remei —tampoc no és així, és una mica exagerat però és perquè m'entengués—. En canvi ara, la gent que de debò tria ser bona crec que ha fet una opció molt més personal i molt més meditada. I potser per això són gent que, essent molt joves i tenint molta espontaneïtat, se'ls veu molt segurs. I a aquesta gent que tria un bon model de vida —passant per sobre del model estereotipat de guanyar diners i fer-se el Mario Conde— tampoc no els veig com a ingenus o com a innocents. Els veig com a gent que ha triat i escollit un camí per davant dels altres.

DAVID VIDAL i CASTELL



ingut els dibuixos, i els fa humans i divertits.

Objectiu obert



El president argentí Carlos Menem rep un obsequi de mans del Papa al final de l'audiència que li concedí el 19 d'octubre.



El primer grup d'homes americans alliberats per l'Iraq, arriben a l'aeroport d'Amman.



Paraguai. La Reina saluda unes monges a l'entrada de la residència presidencial.

Dimecres, 24

Bagdad: alliberament d'ostatges

A proposta de Saddam Hussein, el Parlament iraquí, decidí ahir l'alliberament de 330 ostatges francesos, 33 britànics, 14 nord-americans, i 5 finlandesos. Els observadors polítics estan força desconcertats; no saben si la finalitat d'aquests gestos és afeblir la coalició internacional contra l'Iraq, o si realment allò que s'afebleix és la posició nacional i internacional del règim de Saddam Hussein. França que ha resultat ser la nació més afavorida, ja ha dit que no per això canviarà la seva política en el Golf. Ahir mateix França envià 500 soldats més, 20 helicòpters i 20 carros de combat AMX-10, per reforçar la seva presència a l'Àrabia Saudita. Encara que amb joc brut, no hi ha dubte que el líder iraquí és un expert en guerra psicològica.

Jerusalem: creix la tensió

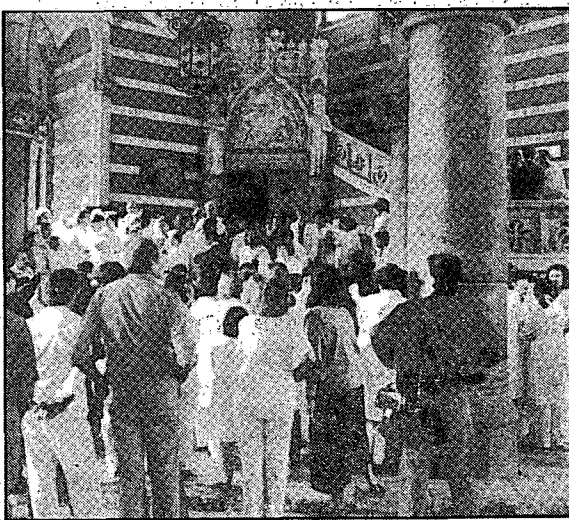
La violència engendra violència, i és difícil aturar aquesta espiral quan endinsa les seves arrels en atavismes ètnics. Ahir, la dita "guerra dels ganiets" es va cobrar quatre noves víctimes jueves, i també dos palestins sospitosos de col·laborar amb les autoritats israelianes varen ser morts a trets. El sentiment és de venjança per la matança de palestins a l'esplanada de les Mesquites. Ara, però, la crida dels líders més radicals és de "batalla del poble palestí a favor de la protecció de la seva capital, la seva pàtria i la seva existència".

45è aniversari de l'ONU

Es commemora avui. La Carta de les Nacions Unides va ser signada a San Francisco l'any 1945. Un balanç de l'acció política portada a terme per l'ONU, és francament positiu. Cada vegada ha estat més plena la seva intervenció en conflictes prebèl·lics o bèl·lics, i també en processos de desenvolupament, drets humans, medi ambient, etc. Ha estat un fòrum on ha pogut ser dita i escoltada la veu de tots els pobles, i això ha ajudat a crear consciència col·lectiva i a obrir camins de diàleg i de pau.

Dijous, 25

La vaga d'infermeres a l'Hospital de Sant Pau



Era un espectacle llastimós i difícilment conciliable amb el tarannà d'una societat culta i civilitzada, veure com, a causa que el cos d'infermeres no ha volgut assegurar els serveis "minims" durant el conflicte, 97 malalts greus (alguns ingressats a l'UVI) eren traslladats, amb les pertinents inconveniències a altres centres sanitaris, i que més de 400 havien estat donats d'alta forçosa. Els responsables de l'Hospital varen qualificar la situació de "màxima gravetat" i de "jutjat de guàrdia". Les reivindicacions, més que de caràcter econòmic són de qualificació i ascens professional. La direcció del centre diu que això ultrapassa les seves atribucions i que depèn de l'ordenament polític general.

Pakistan: eleccions manipulades?

Això és el que diu Benazir Bhutto, en assabentar-se dels resultats dels primers escrutinis que li són desfavorables. Bhutto ha acusat les eleccions d'ahir de "fraud massiu", de "ridiculització del sistema democràtic", i de robar-li la victòria electoral. La participació dels electors ha estat molt baixa, un 30%; i els aldarulls han provocat la mort d'una vintena de persones i una cinquantena de ferits.

La situació al Golf

Ostatges occidentals varen ser ahir traslladats a nous enclavaments estratègics com a escut humà per si es produís un atac de les forces aliades multinacionals. Això ha desinflat les il·lusions d'aquells que creien veure en l'actitud del líder iraquí permetent l'alliberament selectiu de grups d'ostatges una certa predisposició a la negociació pacífica del conflicte. Per altra banda, Saddam ha declarat a una revista algeriana, "Algerie Actualité", que ell "està per la pau, però amb dignitat". L'enviat especial de Gorbtxov, Eugeni Primakov, començarà una nova ronda d'entrevistes amb els caps d'Estat dels països del Pròxim Orient, amb l'esperança que, ara que ha baixat la tensió a la zona, és més possible que mai una solució pacífica.

Divendres, 26

Gorbtxov visita Espanya

Mikhaïl Gorbtxov, president de l'URSS arribarà aquest migdia a Madrid, per intensificar les relacions polítiques, econòmiques i culturals amb Espanya. Estava prevista la firma d'una dotzena d'acords per tal d'endegar aquestes relacions, però dificultats "tècniques" d'última hora sembla que ho faran impossible. Està previst que Espanya atorgui a l'URSS un crèdit de 150.000 milions de pessetes. Sens dubte que la finalitat principal és el suport polític que Felipe González i el Govern espanyol donaran a la "perestroika". Els dos estadistes parlaran del somni comú de la Nova Europa que obri camins a una col·laboració sincera i compromesa entre tots els països europeus.

Hospital de Sant Pau: acord per a tornar a la feina

Potser avui, o segurament demà, les infermeres de l'Hospital de Sant Pau tornaran a la feina si es concreta l'acord amb la direcció del centre. Així es posaria fi a la vaga que dura des del dimarts. El comitè d'empresa es manifestà ahir contrari que la vaga de l'Associació Professional d'Infermeres no respecti els serveis mínims. La situació econòmica del centre és greu.

La crisi del Golf: intensa activitat d'Evgueni Primakov

L'enviat soviètic al Golf va lliurar ahir un missatge personal de Mikhaïl Gorbtxov al president siríà Hafiz el-Assad. Avui retornarà al Caire per entrevistar-se novament amb el president egipci Hosni Mubarak. Avui es traslladarà a l'Àrabia Saudita per entrevistar-se amb els caps de la diplomàcia de Ryad. Mentrestant, els EUA, davant els preparatius bèl·lics de Saddam, han manifestat la seva intenció d'enviar 100.000 soldats més al Pròxim Orient.

Dissabte, 27

Cordial rebuda al president Gorbtxov

L'estricta observança del protocol no va poder amagar la cordialitat oficial amb què el president de l'URSS, Mikhaïl Gorbtxov, fou rebut per part dels reis i dels membres del Govern espanyol. També el fenomen popular que s'ha anomenat "Gorbmania", es palesà en l'acollida popular de centenars de persones que aplaudiren i aclamaren Gorbtxov i la seva esposa Raïssa, obligant-los a

trencar el protocol i a donar la mà a tothom. Contràriament al que s'havia dit, **Espanya** i l'**URSS**, a través de les seves delegacions oficials, varen signar ahir, al **Palau de Santa Cruz**, dotze acords bilaterals sobre inversions, defensa, justícia i turisme. En política internacional, **Gorbatxov** afirmà que "ningú no pensa que la crisi del Golf pot reproduir la tensió entre l'**Est** i l'**Oest**", i que la recerca d'una solució negociada, no és senyal de debilitat o vacil·lació en la realització de les resolucions del **Consell de Seguretat** de l'**ONU**.

La situació al Golf

Malauradament la distensió dels últims dies ha desaparegut. L'anunciat enviamet de 100.000 soldats americans més al **Golf**, a càrrec del secretari de **Defensa**, **Richard Cheney**, i l'imminent viatge de **James Baker** a l'**Aràbia Saudita**, amb la suposada intenció de demanar l'autorització per llançar un atac des de territori saudita contra l'**Iraq**, ha fet pujar molts graus l'atenció. Serà, tot plegat, l'inici d'una guerra de nervis per pressionar **Saddam**? Tanmateix, **Primakov**, enviat personal de **Gorbatxov** al **Pròxim Orient**, viatjarà avui novament a **Bagdad** per entrevistar-se amb **Saddam**, i esgotar al cent per cent totes les possibilitats d'una solució pacífica.

Demà eleccions autonòmiques al País Basc

La campanya electoral que es va cloure ahir s'ha caracteritzat per ser una de les més tranquil·les. Potser, gràcies al supòsit que el proper govern serà de coalició, hi ha hagut com una mena de pacte implícit de no agressió entre les diferents formacions polítiques. Avui, jornada de reflexió i demà sabrem la veritat de la voluntat popular.

Diumenge, 28

Perestroika sí, pluripartidisme, no encara

Durant la seva segona jornada d'estada a **Espanya**, i en una roda de premsa celebrada conjuntament amb el president del **Govern** espanyol **Felipe González**, el president de l'**URSS**, **Mikhaïl Gorbatxov**, es mostrà reticent a acceptar una ràpida instauració del pluripartidisme a l'**URSS**; abans digué, cal cercar un consens nacional com a punt de partida. Cada societat té les seves característiques, i no es poden traslladar les experiències d'una nació a l'altra sense més ni més. Es mostrà decididament partidari de l'economia de mercat, i valorà les converses tingudes amb el cap d'Estat espanyol i les delegacions dels òrgans governamentals com altament positives.

Mor Xavier Cugat



Als 90 anys d'edat, morí ahir a **Barcelona**, el famós músic català **Xavier Cugat**, a causa d'una insuficiència coronària. Nasqué el 1900 a **Girona**, serà enterrat avui en aquesta ciutat. La seva llarga vida

ha estat sempre vinculada a la música, i amb la relació afectiva i artística amb actrius, i amb la promoció de cantants.

Desmantellat un escamot dels GRAPO

Una acció conjunta de la policia i els **GEO** va permetre divendres la detenció de cinc terroristes dels **GRAPO** a **Madrid**. Estaven preparant el segrest d'un industrial madrileny. Vivien en dos pisos francs. La policia els confiscà cinc armes de foc. Se'ls considera presumptes culpables de diverses accions terroristes i diversos assassinats.

La situació al Golf

Saddam continua jugant al gat i a la rata. 330 otatges francesos s'espera que arribin avui a **París** procedents de **Bagdad**. **Saddam** rebé ahir un efusiu missatge del rei **Hussein** de **Jordània** sobre les fraternals relacions bilaterals, el món àrab i la situació al **Golf**. Avui procedent d'**Egipte** arribarà a **Bagdad** l'enviat especial de **Gorbatxov**, **Evgueni Primakov**, que una i altra vegada es manifesta "prudentment optimista". Mentrestant, el secretari d'Estat nord-americà, **James Baker**, parlarà amb les autoritats saudites sobre les possibles opcions militars. **Gorbatxov** té tota la raó quan diu que la situació al **Golf** no es pot posar en conserva i que cal cercar al més aviat possible, i sempre per camins diplomàtics, una sortida al conflicte.

Avui, eleccions autonòmiques al País Basc

Donant per sabuda la condemna de totes les formacions basques de la violència d'**ETA**, avui **Euskadi** viurà una jornada electoral oberta democràticament al joc polític. 1.700.000 bascos tenen dret a vot, que és sol·licitat per 19 formacions polítiques. Els diputats a elegir són 75.

Dilluns, 29

Mikhaïl Gorbatxov a Barcelona

Barcelona donà una afectuosa acollida al president soviètic **Mikhaïl Gorbatxov**. Un bon nombre de persones el saludà en el seu trajecte pels carrers de **Barcelona**. Diverses vegades **Gorbatxov** i la seva esposa, trencaren la rigidesa del protocol per apropar-se a la gent i correspondre a la seva salutació. Després de participar en el dinar que li oferí el príncep **Felip** al **Palau de Pedralbes**, es dirigí a l'aeroport per traslladar-se per via aèria a **París**. Els polítics catalans no estan gens satisfets de com es planeja la visita de **Gorbatxov** a **Barcelona**; i a la **Generalitat** ha causat malestar que se suspengués l'anunciada entrevista entre **Gorbatxov** i **Jordi Pujol**, a causa de pressions diplomàtiques espanyoles. **Raïssa** i **Gorbatxov** visitaren l'anella olímpica i el museu **Picasso**.

Euskadi: PNB majoria simple

El **Partit Nacionalista Basc (PNB)** ha obtingut la majoria simple en els comicis celebrats ahir a **Euskadi**. Ha obtingut 22 escons, cinc més que en el 1986. El **PSE-PSOE** ha perdut tres escons, **Eusko Alkartasuna** 4, **HB** manté els seus 13, **Euskadiko Ezkerra** ha obtingut 6 escons (en perd tres), i el **PP** passa de 2 a 6. La participació electoral ha estat del 59%. Els observadors polítics creuen que continuarà un govern de coalició entre el **PNB** i el **PSE-PSOE**.

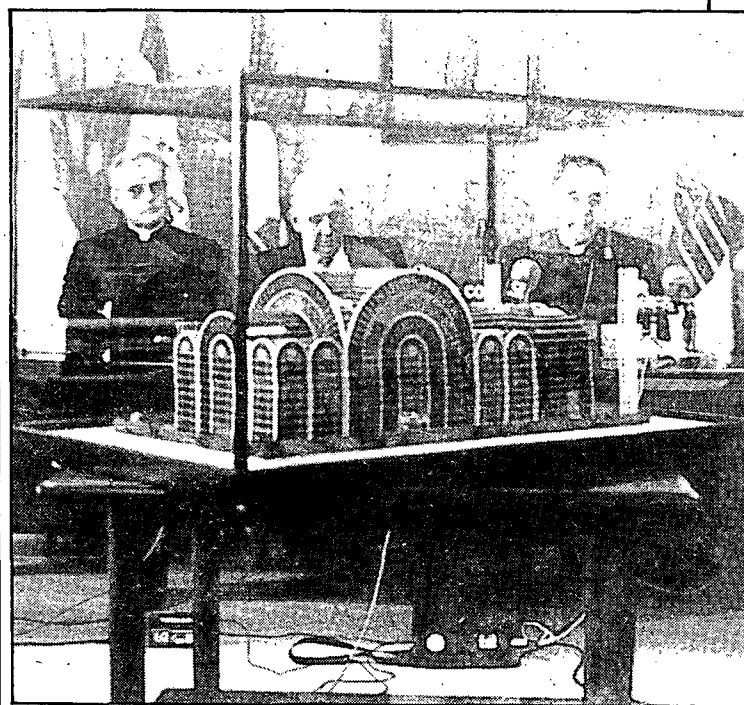
Consell Europeu de Roma

La cimera de **Roma** arribà ahir a un acord sobre els objectius que s'havia fixat la reunió sota la presidència italiana, referent al progrés dels processos referents a la **Unió Econòmica i Monetària** i la **Unió Política**. Els acords s'han pres sense el suport del govern britànic de **Margaret Thatcher**. Els **Onze Estats** membres han decidit que la segona fase de la **Unió Econòmica i Monetària** comenci l'1 de gener del 1994, amb la creació d'un **Banc Europeu**, amb l'esperança que abans de l'any 2000 **Europa** tingui una moneda única.

Objectiu obert



Paraguai. Els Reis i el president Andrés Rodríguez i la seva senyora a la ciutat de Trinitat on assistiren a la presentació de la Missa de Zipoli.



El nunci del Vaticà, el Comissari General de la Expo-92 i l'arquebisbe de Sevilla, en la presentació en aquesta ciutat de la maqueta del pavelló del Vaticà en la Exposició Universal.



La policia israeliana escorta Faisal al-Husseini, activista palestí, i Sheikh Mohammed Said al-Jamal, líder espiritual musulmà, cridats a declarar al Tribunal Suprem de Jerusalem arran dels aldarulls de l'esplanada del Temple.

CALENDARI

Diumenge, 4 de novembre. XXXI del temps ordinari. Sts. Carles Borromeo, arqu. Fèlix de Valois, fdr.; Vidal i Agrícola, mrs. i Sta. Modesta, vg.
El sol surt a les 6.26 i es pon a les 16.43 -Hora solar-.

Dilluns, 5 de novembre. Sts. Zacaries i Elisabet, pares de St. Joan Baptista i Sta. Bertila, abadessa.

Dimarts, 6 de novembre. Sts. Sever, bisbe de Barcelona i Lleonor, cfr.

Dimecres, 7 de novembre. Sts. Herculà i Ernest, b.b. mrs. i Sta. Carina, mr.
Fira a Olost.

Dijous, 8 de novembre. Sts. Severià, Carpófor, i Victorià, mrs. i Godofred, b.
Festa major a Sta. Coloma de Queralt.

Divendres, 9 de novembre. Festa del St. Crist de Balaguer. La Dedicació de la Basílica de S. Joan del Laterà. St. Teodor, mr.
Festa major a Balaguer i Beget.

Dissabte, 10 de novembre. Sts. Lleó i el Magne, p. dr. i Andreu Avel·lí, cfr.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

Diumenge, 4 de novembre. XXXI de durant l'any. Lectures: Primera Ml 1,14-2,2b.8-10; Salm 130; segona 1Te 2,7b-9.13; tercera Mt 23,1-12.

Dilluns, 5 de novembre de la setmana XXXI de durant l'any. Lectures: Primera Fl 2,1-4; Salm 130; segona Lc 14,12-14.

Dimarts, 6 de novembre de la setmana XXXI de durant l'any. Lectures: Primera Fl 2,5-11; Salm 21; segona Lc 14,15-24.

Dimecres, 7 de novembre de la setmana XXXI de durant l'any. Lectures: Primera Fl 2,12-18; Salm 26; segona Lc 14,25-33.

Dijous, 8 de novembre de la setmana XXXI de durant l'any. Lectures: Primera Fl 3,3-8a; Salm 104; segona Lc 15,1-10.

Divendres, 9 de novembre. Dedicació de la Basílica del Laterà. Lectures: Primera Ez 47,1-2.8-9.12 o bé 1C 3,9b-11.16-17; Salm 45; segona Jo 2,13-22.

Dissabte, 10 de novembre de la setmana XXXI de durant l'any. Lectures: Primera Fl 4,10-19; Salm 111; segona Lc 16,9-15.

Litúrgia de les Hores Setmana III

Diumenge: XXXI de durant l'any. Tot propi.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimecres: De fèria.

Dijous: De fèria.

Divendres: Dedicació de la Basílica del Laterà. Festa.

Dissabte: St. Lleó el Gran, papa i doctor de l'Església. Memòria obligatòria. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Un esperit abatut desseca els ossos (Pr. 17,22)

Senyor, s'ha extingit dintre meu aquella vivència de claredat que abans em regalàveu. Em sento afeixugat d'un humor trist, estic paralytitzat, vitalment empobrit. Sóc incapaç d'emprendre cap resolució creadora. La meua tonalitat vital és grisa, color cendra. M'he mirat al mirall, el meu semblant és ombrívol. Tinc la impressió que VÓS m'oculteu la vostra faç.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany.

HOMES I INSTITUCIONS

Amb motiu del trasllat de les seves restes mortals

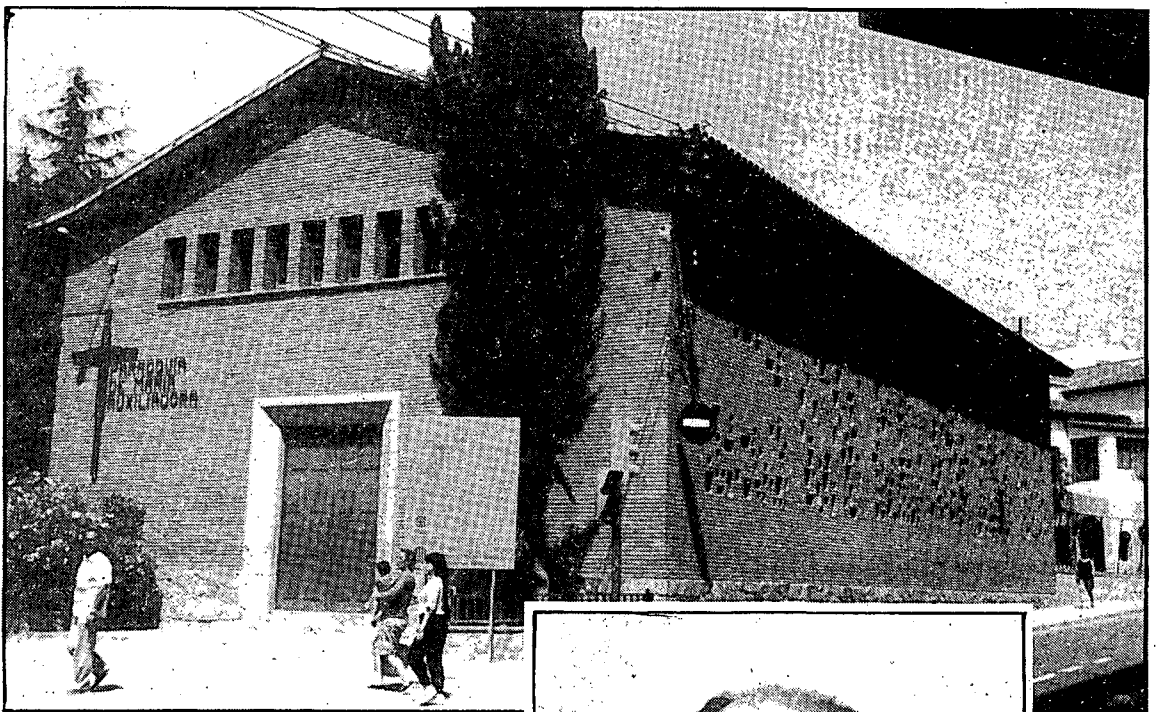
En record de mossèn Joan-Lluís González Haro

La parròquia de Maria Auxiliadora, de Mataró, es disposa a recordar i retre homenatge a mossèn Joan-Lluís González Haro, amb motiu del trasllat de les seves despulles. Com a fundador i primer rector de la incipient comunitat cristiana que, a les darreries de la dècada dels anys cinquanta, naixia al barri de Cerdanyola, ell fou el capdavanter, promotor i impulsor de les obres de l'església i de tot el complex d'edificacions que actualment té la parròquia: habitatge, sala d'actes, aules de les antigues escoles parroquials i altres dependències.

Al llarg dels divuit anys —entre 1955 i 1973— que va durar la seva estada entre nosaltres, mossèn González va dur a terme una intensa labor religiosa, educativa i cultural en aquest veïnat mataroní de Cerdanyola, sorgit de les onades successives d'immigrants andalusos, murcians i extremenys, recentment arribats per servir de peonatge a la puixant indústria catalana.

Allà, en els inicis del barri, quan mossèn Joan-Lluís rep l'encàrrec d'erigir una nova parròquia —la tercera de Mataró— la seva primera preocupació va ser la de fundar les escoles parroquials amb la finalitat d'acollir, escolaritzar i donar formació humana i cristiana als fills dels treballadors. En aquella època de tanta precarietat, a un barri com el nostre, exempt de la més petita infraestructura i necessitat de tot tipus de serveis, l'obertura de les escoles parroquials va ser rebuda com si es tractés d'una gràcia providencial perquè resolía un dels problemes més candents. Aquest va ser un dels grans encerts del "Cura Biscúter", com se l'anomenava popularment, i així li ho van saber reconèixer i agrair els veïns de Cerdanyola.

Aviat les dependències parroquials esdevingueren un espai permanentment obert totes les hores del dia, on els fills dels obrers podien assistir a esbargir-se i omplir el temps de lleure, ja que s'hi podia practicar tota mena de jocs de taula, ping-pong, escacs, frontó, futbol, com també d'altres activitats recreatives i de formació: excursions culturals, fotografia, radiotècnia, solfeig, cinema, teatre,... fins i tot una emissora parroquial que diàriament emetia notícies d'interès per al barri. Tot al servei dels infants i adolescents, tot essent ells els actors i protagonistes. Tot dirigit i animat per mossèn González que, com a bon pedagog, va saber fer de nosaltres, encara infants, persones responsables i que convertí la parròquia en el centre neuràlgic d'on sortien les diferents accions de promoció



La parròquia de Maria Auxiliadora, fundada per mossèn Joan-Lluís i de la qual en fou primer rector.

cultural i cívica realitzades al barri, com la festa major.

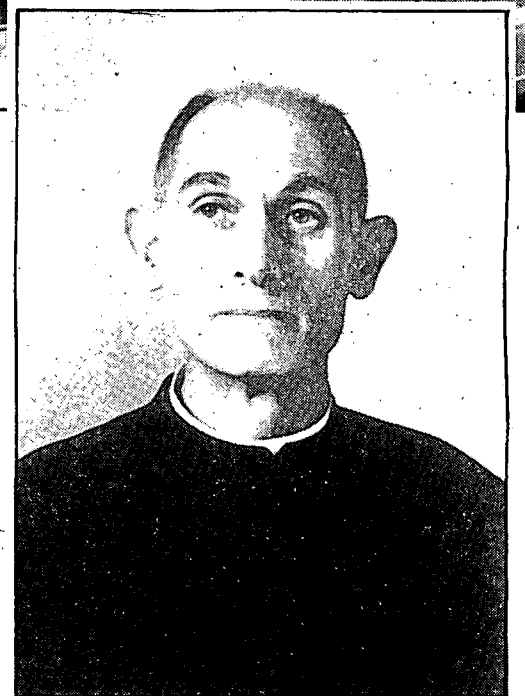
Gran activitat pastoral

Per una altra banda, a part d'aquesta intensa tasca social, mossèn Joan-Lluís va ser un sacerdot inquiet, perseverant, d'una forta activitat pastoral, centrada molt especialment en els infants. Força preocupat per la reforma litúrgica, creà l'escolania parroquial per atendre el culte. Els qui vam ser els seus escolanets recordem amb vehemència l'entusiasme que aquell home posava en la catequesi; en les sessions periòdiques de formació bíblica; en les plàtiques i exercicis espirituals; en les reunions setmanals per preparar i comentar-nos les lectures, monicions i cerimònies de la missa; en els assaigs de cant i solfeig, on vam tenir l'oportunitat d'aprendre una extensa varietat de melodies gregorianes i altres cants religiosos... Tot un grapat d'activitats per formar-nos i fer de nosaltres uns dignes servidors de l'altar i per aconseguir que les celebracions litúrgiques es fessin entenedores, ben viscudes i millor participades per la nostra comunitat cristiana.

En glossar ara la figura i l'obra de mossèn Joan-Lluís González Haro volem testimoniar el seu esforç i lliurament incondicional com a sacerdot, com a educador i mestre, com a amic. També per manifestar-li la nostra gratitud per l'obra que ens ha deixat i la considerable feina que va realitzar en benefici nostre.

Per tot això: gràcies, Joan-Lluís! El teu lema era: "Sense saber qui recull, escampeu la bona llavor". D'altra banda la fe ens diu que tu ja estàs gaudint de la recompensa car, a l'estil de Jesús, vas passar pel món fent el bé. Gràcies!

F.V.B.



PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de novembre, el Sant Pare ens demana pregàries **PELS QUE TREBALLEN EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ I D'INFORMACIÓ, A FI QUE SÀPIGUEN TRANSMETRE ELS VALORS CRISTIANS A LES PERSONES DEL NOSTRE TEMPS.**

Fa cinquanta anys, l'horitzó de la majoria dels homes era el que captaven amb la seva mirada. Avui el món sencer està al seu abast prement el botó de la tele.

La suggestió d'aquests mitjans penetra cada cop més profundament en l'esperit de les persones i el va formant. Ens diuen que hem de pensar, que hem de fer, que hem de creure, que és veritat, que és bo i que és dolent.

La vida opulenta del primer món i la misèria del quart estan a la vista de qualsevol persona. El pastor que vigila el ramat i el camioner que roda per l'autopista saben què passa, què es canta, què es valora. L'evangeli ha de ser un valor

que es difongui per aquests mitjans.

Per això, preguem pels qui treballen en la comunicació. Els reportatges sobre el tercer món han fet créixer en nosaltres la sensibilitat davant de la injustícia que pateix.

Preguem amb els nostres bisbes

PERQUÈ ES FOMENTI LA PIETAT FILIAL AMB ELS ANCIANS. Quants queden abandonats durant les vacances. Quants viuen sols sempre. Situacions difícils de vegades i no sempre per culpa dels fills.

ANTONI M^a
SERRALLONGA sj.



Pregària al vespre del diumenge

Ara que acaba el diumenge, Senyor, i l'última assemblea eucarística d'aquesta jornada s'ha dissolt, em presento sol a la vostra presència. Fa dies que em sento, com deia un amic, "al centre de l'huracà". Tot el mes d'octubre s'ha parlat de nosaltres, els preveres, i dels que es preparen a ser-ho. Les coses que ens ha dit la premsa i la TV, i han arribat a la major part del poble, amb prou feines signifiquen gran cosa en la totalitat del treball sinodal: coses pertinents i coses impertinents.

Però també avui, en les lectures que hem escoltat i comentat, m'he sentit constantment al·ludit, i jutjat, puix encara que no sóc un sacerdot del Temple de Jerusalem, com els que blasfemava Malaquies, ni un mestre de la llei o un fariseu, com els que Jesús denunciava, tanmateix tinc responsabilitat de "jutjar" com a pastor de l'Església i ministre de Crist, d'ensenyar el que cal fer, d'honorar el nom del Senyor..., i la temptació de voler ser "important", o fer-me "guia", no és pas impossible.

Voldria assumir com a pròpies les paraules de l'Apòstol, però m'adono que quedo sempre lluny d'aquest ideal de donació. I, no obstant, ¿què és la meua vida sinó una donació en favor dels germans?, ¿què he fet, aquest diumenge, sinó estar constantment enmig del poble fidel, com a ministre vostre?, ¿i què faig, durant la setmana, sinó treballar perquè la Bona Nova de Déu arribi a tothom, tants com pugui? "Guardeu-me en pau als vostres braços, Senyor!"

• LLOANÇA I ADORACIÓ

Deixeu que, primer de tot, lloï el vostre Nom, i adori la vostra presència. A la tarda del diumenge més encara que els altres dies, perquè el diumenge és el vostre dia. Vós esteu sempre present en l'Església, però el diumenge aquesta presència és, podríem dir, més reconeguda, més visibilitzada, més "aprofitada" per part dels cristians, si val l'expressió.

D'un cap a l'altre de la terra, del Canadà al Vietnam, de Xile a Rússia, de Barcelona a Brisbane, avui heu aplegat la vostra Església entorn del vostre Misteri i de la vostra Paraula. Jo us adoro, Senyor, present en la vostra Església! I per Vós, adoro el vostre Pare del cel.

L'Església avui us ha lloat especialment. Les comunitats cristianes, i jo mateix amb la que tinc confiança, hem celebrat la vostra resurrecció des del començament del dia, i aquesta tarda hem confessat que sou el Senyor, el Sacerdot per sempre, l'Espòs de l'Església, la Llum que no s'apaga mai! Vós sou el Senyor del diumenge!

• ACCIÓ DE GRÀCIES

Per tot això us dono gràcies. Per la vostra salvació, que ens oferiu en la santa Església. Perquè aquesta salvació avui ha estat font de joia per a tants germans: per als que s'han reunit a celebrar-la en les assemblees eucarístiques, per als que l'han participat com a reconciliació en el sagrament de la penitència, per als que han quedat inserits en aquest misteri de salvació en el sagrament del baptisme. Avui, arreu del món!... En la vostra Església, que Vós heu volgut perquè en ella es pogués realitzar a través del temps i de l'espai l'actualització de l'obra de la vostra redempció.

Us dono gràcies, ple de joia i de confusió, perquè m'heu cridat a ser el vostre ministre en la vostra Església. Cada diumenge, avui encara, faig la mateixa experiència. Sóc jo que presideixo l'Eucaristia, que batejo, que perdono, que explico als fidels la vostra paraula; però sou Vós, Senyor de la glòria, el protagonista real d'aquests misteris.

Us dono gràcies per tanta generositat apostòlica que avui s'ha desplegat, arreu del món, per ajudar els germans a celebrar el diumenge. Persones consagrades i laics generosos han difós avui la vostra Paraula a tants i tants llocs i comunitats que només així poden

tenir-vos present en el vostre dia. Que no defalleixin, Senyor! Que puguin tenir sacerdots per celebrar també l'Eucaristia!

• PENEDIMENT

M'adono, però, de les ombres d'aquest diumenge. En primer lloc, de les meves, i en demano perdó. De l'ombra, sobretot, que hagi pogut fer a la vostra presència amb la meua persona, enmig dels germans. Potser alguns han ensopagat amb mi, i no us han arribat a trobar a Vós. Feu-me ser transparència més fidel de la vostra acció, del vostre amor, de la vostra misericòrdia! Us demano perdó pel que hagi pogut contribuir que tants germans cristians, grans i joves, no hagin participat avui a la vostra Eucaristia. I us demano perdó per ells: pels que habitualment no van a la missa dominical, pels que avui no han volgut anar-hi, pels que valoren com a poc important aquest element central del diumenge.

• PETICIÓ

I heus aquí que hem començat, amb aquest diumenge, una nova setmana, que serà plena de treballs, d'iniciatives, de problemes, de trobaments: la vida quotidiana. La vostra presència no defallirà pas. L'Eucaristia de cada dia continuarà essent el vostre Memorial, com la d'aquest diumenge, encara que no es reunirà una assemblea tan nombrosa per celebrar-la. Jo us demano, Senyor, que ens doneu, als vostres fidels, el sentit profund de l'Eucaristia, i que no ens oblidem mai del perquè ens l'heu donada, ni deixem mai d'adorar-vos-hi present. "Deixeu-nos sentir cada dia més, Senyor, els efectes de la vostra gràcia!" (Postcomunió d'avui). Que les nostres obres siguin testimoni de la vida "segons el diumenge" que Vós ens heu donat: una vida pasqual! Amén.

LECTURES DE LA MISSA

"HEU ABANDONAT EL CAMÍ DRET I, EN VEURE COM JUTJÀVEU, MOLTS S'HAN ALLUNYAT"

El profeta Malaquies es mostra d'una particular duresa amb els sacerdots del Temple, en la seva profecia. El motiu de la requisitòria és la manca de fidelitat dels sacerdots a complir la seva missió dins el poble, d'on se segueix, com a conseqüència, un mal exemple per a tot el poble. Hi ha una dita popular molt expressiva que resumeix el contingut del text: "en comptes de donar llum, donem fum".

Lectura del llibre de Malaquies (1:14b-2:2b.8-10)

Jo sóc el rei dels reis, diu el Senyor de l'univers, i tots els pobles reverencien el meu nom. I ara, sacerdots, us adverteixo que si no feu cas de mi, si no esteu atents a honorar el meu nom us trauré el poder de beneir. Vosaltres heu abandonat el camí dret i, en veure com jutjàveu, molts s'han allunyat. Heu violat l'aliança que jo havia fet amb Levi, diu el Senyor de l'univers. Per això, jo faré que tot el poble perdi l'estima i el respecte que us tenia, tal com vosaltres ho heu fet amb mi, però no haver seguit els meus camins i haver jutjat amb parcialitat.

¿No tenim tots un mateix pare? ¿No ens ha creat el mateix Déu? ¿Per què som deslleials els uns amb els altres i violem així l'aliança dels nostres pares?

"GUARDEU-ME EN PAU ALS VOSTRES BRAÇOS"

El profeta parlava de Déu com a pare de tots, aquí el salmista evoca la imatge de la mare — "com un nen a la falda de la mare" — per expressar la confiança del fidel en el Senyor. Tot el salm, en realitat, és com una meditació antitètica a la descripció de Malaquies, com un carà i creu de la medalla en les actituds de l'home. El salm 130 és un dels salms més eficaços per recitar com antídote en les angoixes, en les decepcions, però també en els moments de reconeixements i honorificacions. Perquè també això pot fer perdre la pau.

Salm 130: 1.2.3.

El meu cor no és ambiciós, Senyor,
no són altius els meus ulls;
visc sense pretensions de grandeses,
o de coses massa altes per a mi.

R.: Guardeu-me en pau als vostres braços, Senyor.

Em mantinc en una pau tranquil·la,
com un nen a la falda de la mare,
tot esperant els vostres dons. R.

Israel espera en el Senyor
ara i per tots els segles. R.

"NO SOLAMENT US VOLÍEM FER PARTICIPAR DE LA BONA NOVA DE DÉU, SINÓ QUE US HAURÍEM DONAT FINS I TOT LES NOSTRES PRÒPIES VIDES"

La imatge maternal torna en aquesta lectura, per expressar l'ideal apostòlic, tal com el vivia sant Pau. I això en dos aspectes: el de la tendresa, i el de la generositat. En els dos casos, es tracta de donar-se als altres. En aquesta paraula de l'Apòstol s'enclou la resposta, implícita, a les actituds negatives dels responsables d'Israel — sacerdots, mestres de la llei, fariseus — blasfemats per Malaquies i per Jesús mateix (Evangeli). La mare, en efecte, no dona pas la vida a distància, sinó des de les seves mateixes entranyes. Així es dona l'Apòstol, com Jesucrist mateix s'ha donat.

Lectura de la I carta de sant Pau als Tessalonicencs (2:7b-9,13)

Germans, entre vosaltres ens fèrem amables com les mares quan acaronen els seus fills. Així, amb el desig de guanyar-vos, no solament us volíem fer participar de la Bona Nova de Déu, sinó que us hauríem donat fins i tot les nostres pròpies vides, de tant que us vau fer estimar. Ja recordeu, germans, com era el nos-

tre esforç i el nostre cansament: per no ser una càrrega a ningú, treballàvem nit i dia, mentre us anunciàvem la Bona Nova de Déu. I ara no deixem mai de donar gràcies a Déu, recordant que, quan rebéreu de nosaltres la paraula de Déu, l'acollíreu com allò que és de veritat: no paraula d'home, sinó paraula de Déu, que treballa eficaçment en vosaltres, els que heu cregut.

"DIUEN I NO FAN"

Jesús preveu el mal exemple, i fa precisions: no és dolent el que diuen els responsables, sinó que ho són ells perquè no fan el que diuen que cal fer. Reapareix la paràbola dels dos fills enviats a la vinya, vista ara en la realitat concreta del poble. La temptació, d'altra banda, és universal. No hi ha persones ni temps ni llocs preservats d'aquesta dissociació entre el dir i el fer. Per això Jesús avisa encara avui els cristians sobre els títols, les pretensions de guiatge, i el desig, confessat o no, de ser "important".

Lectura del Sant Evangeli segons sant Mateu (23:1-12)

En aquell temps, Jesús digué a la gent i als deixebles: "Els mestres de la Llei i els fariseus us parlen des de la càtedra de Moisès: compliu i observeu tot el que us manen, però no feu com ells, perquè diuen i no fan. Preparen farcells pesadíssims i els carreguen a les espatlles dels altres, però ells no volen ni moure'ls amb el dit. En tot obren per fer-se veure de la gent. Per això es fan ben grosses les filacteries, i les borles, ben llargues; els agrada d'ocupar els primers llocs a taula i els primers seients a les sinagogues, i que la gent els saludi a les places i els doni el nom de "rabi", o sigui "mestre". Però vosaltres no us heu de fer dir mestres, perquè, de mestre, només en teneu un, i tots vosaltres sou germans; ni heu de donar a ningú el nom de "pare" aquí a la terra, perquè, de pare, només en teneu un, que és el del cel; ni us heu de fer dir "guies", perquè, de guia, només en teneu un, que és el Crist. El més important de vosaltres, ha de ser servidor vostre. Tothom qui s'enaltirà serà humiliat, però tothom qui s'humiliarà serà enaltit".

Fariseus i fariseisme

El capítol 23 de sant Mateu és un discurs pont. Enllaça els relats de controvèrsia entre Jesús i els responsables del tancament dels jueus al pla salvador de Déu (cc. 21-22) i el sermó escatològic previ a la narració de la passió (cc. 24-25). És un text d'una duresa inusitada que arriba a causar estranyesa sentir-lo de llavis de Jesús. L'evangelista ha recollit en aquest capítol una antologia de frases de Jesús, pronunciades segurament en ocasions diverses per denunciar l'obcecació en l'error dels seus enemics. Segons sant Mateu aquests enemics de Jesús i de la seva obra es polaritzen principalment en el grup dels fariseus, al qual s'ajunten moltes vegades els mestres de la llei i adesiara altres grups. Val la pena de subratllar el substantiu "grup" i distingir-lo de les persones. No tots els fariseus estaven d'acord amb la posició del grup en atacar Jesús i fins alguns l'escoltaven de bon grat i el seguien, encara d'amagat (Cf. Jo 3: 1ss.; 7:50s; 19:38ss.). De fet el fariseu era un bon creient, dedicat a l'estudi de la llei i de la tradició dels pares, la qual cosa el menava al compliment rigorós de la llei. Aquesta actitud li jugava moltes vegades males passades. No sols el convertia en un rigorista, sinó que l'imbuïa de la creença que era superior a l'altra gent. Així establiria una separació —el mot fariseu vol dir "separat"— entre ell, el pur, i la resta del "poble de la terra", tacat de tota mena d'infidelitats (Cf. Llc 18:9-14). Fàcilment, doncs, era atacat per l'orgull, el menyspreu pels altres, i podia acabar amb molta facilitat en la hipocresia del qui aparenta el que no és en realitat (v. 3). No és estrany que davant de Jesús, que es fa amb públicans i pecadors i que parla de Déu i de la llei amb autoritat, el grup declari la guerra a mort a aquell mestre vingut de Galilea i

Compte, no caigueu en el fariseisme

(Mt 23:1-12)

sorgit del poble baix. Vet aquí l'obra del fariseisme que no sols portarà Jesús a la crucifixió, sinó que continuarà després essent l'enemic acarnissat de la comunitat judeo-cristiana. El capítol 23 de sant Mateu sembla precisament compost a la llum d'aquesta cruïlla realitat eclesial. S'havia consumat la ruptura definitiva de l'Església apostòlica amb la Sinagoga, que desencadenà una persecució violenta d'aquesta contra els judeo-cristians que eren tinguts per heretges. El perill més gran, però, del moment no era la persecució, sinó la infiltració de l'esperit farisaic —el rigorisme exigent dels purs— que introduïa el ferment de la divisió en la comunitat dels deixebles i l'opressió casuística i arbitrària dels més febles. Per això l'evangelista compon aquest capítol amb paraules del Senyor dirigides a la gent —la comunitat— i als deixebles —els seus dirigents— (v. 1). La intenció del catequista Mateu és que aquestes paraules de Jesús siguin conegudes i serveixin de nord de la comunitat cristiana, que és la que llegeix —proclama— l'Evangelí.

El que fan ells

El text que proclamem avui es divideix en dues seccions simètriques, que marquen l'oposició entre el que fan "ells" i el que cal que facin els deixebles. Ells, els mestres de la llei i els fariseus us parlen des de la càtedra de Moisès (v. 2). Moisès, l'home de Déu, el gran legislador, era el mestre per antonomàsia i l'excels

educadors d'Israel. La continuació del ministeri d'ensenyar era propi de la funció sacerdotal, però els mestres de la llei, que eren els especialistes a interpretar-la, s'havien apropiat aquesta autoritat. Així Jesús diu que ells i els fariseus parlen al poble des de la càtedra —el lloc del mestre— de Moisès. I recomana al poble que quan estan en aquesta funció els escoltin i compleixin el que ensenyen, que és el que Déu ha revelat. Però els adverteix: **no feu com ells, perquè diuen i no fan** (v. 3). Després va assenyalant amb el dit les nafres que enlletgeixen la seva conducta. Són rigoristes i exigents per als altres i al mateix temps mancats de tota pietat envers els febles (v. 4). Actuen per vanitat —**per fer-se veure de la gent**—, per això són extremats en el vestir, s'afanyen a ocupar els llocs privilegiats i més vistosos, es mostren superiors a tothom —**els agrada que la gent els saludi per les places i els doni el nom de rabi, o sigui, mestre**— (vv. 5-7). Retrat dur del fariseisme, denúncia profètica valenta de la buidor d'aquesta gent, que no són únicament realitats d'un altre temps, sinó que, amb massa facilitat, es reproduïen en tots els temps i al si de l'Església.

Però vosaltres...

Aquests vosaltres són els integrants de la comunitat cristiana: **la gent i els deixebles**, el poble de Déu i els seus dirigents. Alerta, doncs, que això va dirigit a

l'Església de tots els temps i de tots els llocs. A nosaltres en definitiva.

Vosaltres no us heu de fer dir "rabi", perquè, de mestre, només en teniu un, i tots vosaltres sou germans (v. 8). Tota l'Església ha d'estar a l'escolta de l'únic Mestre i Senyor que la instrueix i edifica amb la seva paraula. Tant el poble —que és dit l'Església discent— com la jerarquia —l'Església docent—, perquè el Magisteri no és una manifestació de poder i de superioritat, sinó el servei humil de llescar el pa de l'única paraula que alimenta i fa créixer els deixebles: la paraula del Senyor. I sota la paraula del Senyor hi som tots, com els fills d'una mateixa família són al voltant de la taula pairal. Per això ningú no pot atribuir-se el paper de pare que dona la vida, **perquè, de pare, només en teniu un, que és el del cel** (v. 9). La fe, la vida cristiana, són do de Déu, l'únic pare capaç d'engendrar a la vida sobrenatural la gran fillada de l'Església. Pare i capdavanter, que ha constituït Guia —**Camí, Veritat i Vida**— el Crist, el seu Fill fet home. Ell amb el seu Esperit és el qui guia l'Església, i aquesta —tots els que formem l'Església— cal que estigui atenta a l'únic i alliberador guiatge de Crist, evitant de caure en el fariseisme d'inventar-ne d'altres. A l'Església tot està marcat amb el segell de "servei". **El més important de vosaltres ha de ser servidor vostre** (v. 11). Vet aquí l'antídot del vell verí del fariseisme, de l'atac del qual no hi ha ningú que d'entrada se'n pugui declarar immune. Així l'evangelista, mirant la "seva" comunitat, li recorda l'ensenyament del Senyor: **Tot hom qui s'enaltirà serà humiliat, però tothom qui s'humiliarà serà enaltit** (v. 12). Convé que tots els qui formem l'Església actual no oblidem mai la lliçó: Amb Jesucrist som germans i servidors dels germans, l'únic camí de ser servents de Déu.

CULTURA CIENTÍFICA

Ciències físiques i filosofia de la naturalesa

44. Mecànica ondulatòria

La revolució dins de la física va començar amb la catàstrofe de l'ultraviolat que va donar lloc a la introducció de la constant h de Planck i en conseqüència a la teoria de la discontinuïtat de l'energia. Va seguir amb la teoria corpuscular de la llum, els fotons, d'Einstein, per a explicar l'efecte fotoelèctric, i amb la relativitat del mateix autor. Però no s'acabaria aquí la revolució. Noves idees seguiran trasbalsant la física clàssica, que hom creia gairebé completa i intocable a finals del s. XIX. Una d'elles, i no pas la menys important, va ser la introduïda per un aristòcrata francès, rebesnét d'un noble guillotinat durant la revolució francesa:

Louis Victor De Broglie (1892-1987)

Va néixer a Dieppe (Seine-Marne). El seu germà gran, Maurice, que li portava disset anys, era físic i ja havia fet importants treballs sobre raigs X abans de la guerra de 1914. Però Louis va estudiar història i n'obtingué el graduat l'any mateix de començar la guerra. Quan va esclatar, fou mobilitzat en el grup de telegrafia sense fils, en atenció a la seva salut fràgil, sota les ordres del general Ferrié. El jove historiador hagué de familiaritzar-se amb les ones electromagnètiques, i s'hi entusiasmà tant que, acabada la guerra, es posà a

treballar en el laboratori de son germà, instal·lat a París. S'interessà pels raigs X i per l'estructura de l'àtom que aquests raigs possibilitaven d'estudiar.

La gran idea li vingué el 1923. Feia només dos anys que Einstein havia estat guardonat amb el Nobel de física pel seu treball sobre l'efecte fotoelèctric publicat setze anys abans. Havien trigat tant a concedir-li el premi perquè va costar de ser acceptada la idea einsteiniana; eren tan estrany allò: com podia la llum constar d'uns petits projectils, els fotons, sense deixar de manifestar-se en forma ondulatòria? Però el 1922 es féu una comprovació clara de la realitat de la idea d'Einstein: el descobriment de l'"efecte Compton". L'americà Arthur Holly Compton (1892-1962) va observar que alguns dels faigs X quan són dispersats pel xoc amb àtoms perden energia ja que augmenten la longitud d'ona. L'única interpretació possible era que els fotons X (ja se sabia que els raigs X eren de la mateixa naturalesa que els de la llum) quan xocaven amb els electrons dels àtoms es comportaven com partícules; en el xoc els electrons prenen energia als fotons.

Compton publicà això el 1923 i Louis De Broglie davant de la notícia té la idea que el faria famós: si les ones electromagnètiques estaven associades a partícules, els fotons, no podria hom

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat Eclesiàstica
de Filosofia de Catalunya

pensar que a partícules, com els electrons per exemple, s'hi associaven ones? Sembla que en nom de la simetria tenim dret a poder pensar-ho... I quina longitud d'ona tindrien els electrons? Calculem-ho: sabem que un fotó té de "quantitat de moviment" $p = h\nu/c$ i de longitud d'ona $\lambda = c/\nu$, que equival a dir $\lambda = h/p$; per què no podria ser que per qualsevol partícula dotada de massa m a velocitat v tingués també una ona associada de longitud h/p , sabent que ara $p = mv$? Si és així per a qualsevol partícula serà $\lambda = h/mv$. Aquesta és la fórmula "màgica" de De Broglie. Comunicà aquest resultat a l'Acadèmia de ciències el 10 de setembre de 1923, amb el "compte rendu" "Ondes et quanta", i amb una nota enviada el 24 del mateix mes predeïa com seria la difracció dels electrons.

Tot això ben explicat i raonat constituï la tesi que presentà el 1924 per obtenir el grau de doctor en física. No la hi aprovaren fins al novembre. El president del tribunal, Langevin, no es va decidir a fer-ho fins després d'enviar-ne un exemplar a Einstein i rebre'n contestació favorable (Einstein ho trobà interes-

sant i hi afegí que ell també treballava en aquella direcció). Dos anys més tard l'austriac Erwin Schrödinger (1887-1961) a Zuric escrigué l'equació que ha de complir l'ona de De Broglie. Ha nascut la mecànica ondulatòria.

No hi ha lloc a dubte

Tanmateix la dualitat onda-corpuscle es fa difícil d'entendre. El mateix De Broglie escriu: "El que significa exactament aquesta dualitat és una qüestió molt difícil, que està lluny de ser dilucidada". Si no surt una comprovació experimental, malament rai. Però aquesta comprovació no es fa esperar: l'americà Clinton Joseph Davisson (1881-1958) el 1927 quan estava estudiant la reflexió dels electrons en una placa de níquel ficada en un tub de buit, se li trencà el tub i el níquel calent es recobrí d'una capa d'òxid; calgué escalfar-lo llarga estona en el buit per desoxidar-lo, i en repetir l'experiment s'adonà que el níquel ja no es comportava com abans; la perllongada escalfor havia provocat que es formessin cristalls més grandets a la superfície del metall. Aleshores Davisson volgué veure què passava amb un sol cristall de níquel, i es trobà que difractava els electrons! Això demostrava la seva propagació en ones; De Broglie tenia raó i dos anys més tard, el 1929, ja rebia el premi

Nobel de física.

I el 1927 encara, l'anglès George Paget Thomson (1892-1975) n'havia fet una altra comprovació: fent passar un corrent ràpid d'electrons a través d'una placa metàl·lica, obtingué la visualització de la difracció dels electrons en una pantalla, d'una manera anàloga a com va poder demostrar Max von Laue (1879-1960) el 1912 la naturalesa ondulatòria dels raigs X. —Thomson va compartir amb Davisson el premi Nobel de física de 1937.

Ningú, doncs, no pot dubtar ja de la validesa de la tesi de De Broglie, per molt grossa que sigui la dificultat de la seva interpretació física. Però la tècnica hi trobarà aplicacions importants; el microscopi electrònic n'és una prova. El nom del duc De Broglie ha de figurar al costat dels altres revolucionaris de la ciència. A partir de 1928 és catedràtic de física a la Sorbona i cada any fa un curs monogràfic que després publica en forma de llibre, fins a més de trenta. I això bo i escrivint també obres de divulgació que tenen èxit en el gran públic. El 1933 entrà a l'Acadèmia de ciències, de la qual fou secretari des del 1942 al 1975. Aquell jove de salut fràgil, que per això fou incorporat a telegrafia a la guerra, viurà fins als 94 anys. Però la seva contribució a la nova física s'acabà el 1924. Fou un meteor fugaç.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

Aquest hivern poden morir 1.000 nens

Més de 5.000 infants romanesos viuen en unes condicions inhumanes

Molts no tenen ni nom i en un moment determinat varen ser abandonats a la seva sort. Són més de 5.000 infants de Romania que viuen en unes condicions molt difícils. Viuen amuntegats en 27 orfenats que no reuneixen les condicions mínimes d'habitabilitat. No compten amb roba, ni medicaments, ni aigua calenta, ni ningú que vetlli per la seva educació. L'associació francesa "Equilibri", amb seu a Lió, ha endegat una campanya per salvar-los.

Una persona que va visitar un d'aquests orfenats explicava un cas esgarriós, una situació d'aquelles que fa posar la pell de gallina. Un nen de 7 a 8 anys es va trencar una cama. ¿Us penseu que se'l va curar? No, evidentment. ¿Què passarà? ¿Es tornaran a soldar els seus ossos o morirà d'una infecció?

Aquests 5.000 infants, en edats compreses entre els 3 i 18 anys, són les víctimes de la política irracional de Ceausescu que fomentava la natalitat en un país pobre que no podia garantir la subsistència dels seus infants.

Romania ha estat un dels països amb un índex de mortalitat més escandalós i un dels indrets on s'han abandonat més nadons, fins i tot aquells que necessitaven més atencions i afecte com disminuïts físics i psíquics, autistes, cecs i sords.

"Salvar aquests petits romanesos"

L'associació de Lió "Equilibri", conscient d'aquesta greu problemàtica, ha endegat una ambiciosa campanya a favor dels nens i nenes romanesos. L'associació ha visitat el país, i considera que aquest problema es pot resoldre i que s'ha d'actuar aviat per evitar la mort de molts infants abocats a un destí ben tràgic.

El pla d'actuació és ambiciós i preveu la instal·lació de calefacció i d'adquisició de carbó o gasoil per fer-la funcionar, la instal·lació de sanitaris i l'equipament de les cuines. També es pensa a pintar i rehabilitar els locals, i comprar medicines i vestits. També compten ja amb una llista de metges i infermeres disposats a traslladar-s'hi.

Clima de violència

La situació actual és insostenible. Infants normals i d'altres que ho podrien ser amb unes atencions mínimes viuen en un clima de violència, sotmesos a la llei del més fort i mancats de quelcom tan indispensable per als infants com una mínima dosi d'afecte.

El nombre de persones que en tenen cura és escàs i estan desbordades per la situació. A vegades es veuen obligades a castigar els nens per dominar la situació, tot i que en algunes ocasions, tindrien ganes de donar-los una mica d'amor. Però no pot ser perquè no tenen ni temps ni mitjans.

Entre el 25 i el 27% d'infants que malviuen als orfenats moren cada



Ningú no vetlla per la seva educació i no reben mostres d'afecte.

any. Aquest hivern, si la situació no millora notablement, poden morir de 1.000 a 1.200 nens. No és estrany que en aquests orfenats la gent menuda no rigui ni somrigui. Són nens marcats per un destí tràgic que només poden recuperar les seves possibilitats de viure dignament a través de l'acció solidària d'Occident.

TOMÁS PUNTI

Durant l'any

La Generalitat ha autoritzat 190 excavacions arqueològiques

La Generalitat ha autoritzat aquest any un total de 190 excavacions arqueològiques arreu de Catalunya, de les quals 127 eren d'urgència i 63 programades.

Segons va indicar Joaquín Arxe, Cap d'Inspecció Tècnica i Programació del Servei d'Arqueologia, la majoria de les 127 excavacions d'urgència, finançades per la Generalitat amb 60 milions de pessetes, s'han realitzat en els nuclis urbans de Barcelona, Tarragona, Terrassa i Mataró.

Les actuacions d'urgència, que es porten a terme en pocs dies, responen a un risc de destrucció del jaciment provocat generalment per obres públiques i per a la seva execució cal únicament un informe d'un arqueòleg i la proposta d'actuació per obtenir el permís de la Generalitat.

Només a Barcelona s'han fet aquest estiu vuit intervencions arqueològiques d'aquest tipus, entre les que destaca la nova seu de la caserna de Sant Pau del Camp, finançada per la Direcció General de la Guàrdia Civil.

Els arqueòlegs, que perllongaran la seva feina sis mesos més, han trobat en aquest indret una necròpolis romana, localitzada ja anteriorment, i un assentament de l'època del bronze —entre 3.000 i 3.800 anys d'antiguitat—, que està considerat com un dels més importants de la ciutat.

El jaciment de "l'Aigua Cuit" a la Vila romana de Terrassa, el de les restes romanes entre els carrers Pintor Fortuny i Pere Marel·l, de Tarragona, la necròpolis romana de Can Truillas, de Granollers i el paleolític del Pinar, de Rubí, afectat per les obres de l'autopista Rubí-Terrassa són altres de les excavacions d'urgència.

Les intervencions programades responen, per contra, a un projecte d'investigació, estan avalats per una universitat o una altra institució arqueològica i es desenvolupen normalment a l'estiu quan els arqueòlegs no tenen obligacions acadèmiques.

En aquest apartat, la Generalitat ha autoritzat durant aquest any un total de 63 excavacions i nou prospeccions —simples reconeixements del terreny— en 25 comarques catalanes, de les quals 48 i 4, respectivament, han rebut ajuts del govern català.

Segons dades del Servei d'Arqueologia, la comarca de l'Alt Empordà, amb vuit excavacions, és la que més permisos d'excavacions ha rebut durant el 1990.

En aquesta comarca gironina hi ha dos jaciments neolítics (Can Isach a Palau de Sarredera i la Cista de Tafaina a Ventalló), una de ferroibèric (Illa de Reixac d'Ullastret), tres de romans (Empúries, Tolegassos a Viladomat i Santa Maria de Panissars a la Jonquera) i un de medieval (Culip VI a Cadaqués).

El finançament de l'excavació d'Empúries és a càrrec de la Diputació de Barcelona, que també es responsabilitza dels d'Olerdola, el Turó del Montgròs del Brull i Can Llobateres a Barberà del Vallès, en els quals s'han invertit per excavar 30 milions de pessetes.

"Tots junts amb Ell"

Una campanya per reflexionar sobre la tasca d'evangelització del monitor



Al Miracle es varen trobar 300 responsables dels Centres d'Esplai de les diverses diòcesis catalanes.

La Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai, estitat que aplega els Serveis de Colònies, Escoles de l'Esplai i Moviments de Centres d'Esplai Cristians de les diferents diòcesis catalanes, després de les Campanyes de reflexió portades a terme aquests últims anys, ha cregut convenient dur a terme una campanya amb el lema "TOTS JUNTS AMB ELL".

S'inicià la campanya, al Miracle (el Solsonès), amb una trobada de 300 responsables de Centres d'Es-

plai de les diferents diòcesis catalanes i professors de les Escoles de l'Esplai de Girona, Tarragona, Lleida i Barcelona.

Dins de les diverses activitats realitzades en aquesta trobada, cal ressaltar la ponència d'Enric Puig "El missatge de l'Evangeli encara és vàlid", punt de referència que va servir per engrescar a tots, a fer una reflexió sobre la seva experiència i realitat, per tal de clarificar què s'està disposat a donar per seguir el camí de Jesucrist.

Mossèn Ramon Boldú i Sala

Homenatge a una sensibilitat

Una acció compromesa a favor dels drogodependents

Ja ens vàrem fer ressò, des d'aquestes mateixes pàgines, de la mort de mossèn Ramon Boldú, arxiprest de Gràcia i rector de la parròquia de Sant Miquel del Sants, el proppassat 29 d'agost.

Ara, amb una mica de temps, comencem a mesurar les proporcions exactes del buit que ell ha deixat entre nosaltres.

No voldria referir-me al conjunt d'activitats que ell desenvolupava ni fer menció a la riquesa d'aspectes del seu tarannà.

Només desitjo aturar-me en una faceta en què, als meus ulls, ell va destacar, sense fer tampoc més rosoll del compte, en els darrers anys.

Es tracta de la seva sensibilitat profètica vers la problemàtica de la drogodependència. Una sensibilitat que en la línia de la carta Pastoral dels Bisbes del País Basc el portà a opcions concretes, pràctiques i directes, d'una repercussió que intentaré en aquest escrit fer palesa.

Relataré algunes de les seves actuacions centrant-me en les que realitzà com a rector de la parròquia de Sant Miquel dels Sants, que culminen en una relació definida de patrocini i protecció d'una obra actual i necessària com la que desenvolupa l'Associació ESTREP.

Un treball de sensibilització que mossèn Ramon Boldú continuà de l'anterior rector, mossèn Pere Campanyà, actualment rector de Sant Ot, parròquia també especialment compromesa en els programes de rehabilitació de drogodependents.

Aquesta dedicació pacient i constant per part seva fruità exuberantment al si de la mateixa parròquia i fora d'aquesta.

Inicialment fou un conjunt d'iniciatives tímides i pun-



Ha deixat un buit difícil d'omplir.

tuals com l'organització de tombols a benefici d'entitats no lucratives que ofereixen serveis d'atenció al drogodependent.

Després l'organització d'exposicions monogràfiques al voltant de la temàtica de la rehabilitació, de treballs artesanals realitzats pels drogodependents en tractament, venda de productes del camp provinents de la Comunitat Terapèutica rural... Una tasca, sempre callada, que donà lloc al fet que un gran nombre de fidels de la parròquia esdevinguessin també socis col·laboradors d'aquestes entitats, aportant-hi temps, diners, idees, treball, etc...

Alguns fidels col·laboren regularment en l'equip de voluntaris de l'Institut de recerques i serveis per la rehabilitació i reinserció del drogodependent, l'ESTREP.

Altres col·laboren puntual-

ment en el subministre de materials i productes per al sosteniment dels recursos de rehabilitació i reinserció.

Col·laboració de les Comunitats religioses

La Comunitat parroquial respongué cada cop amb més eficàcia. Més enllà de les col·laboracions individuals, les diferents comunitats religioses com: la Clínica del Remei, les

Monges "Darderes" (de la Nativitat), les Franciscanes (del carrer Llaure), la Clínica Monsalut, la Clínica del Pilar, els Franciscans de Pa de Sant Antoni (del carrer Santaló), la Parròquia Sant Quintí, regentada pels Pares Escolapis, la Parròquia de Santa Agnès, etc... Els diferents grups parroquials fins a un punt de sensibilització i col·laboració del tot sorprenent.

M'agradaria, a títol d'exemples, explicar-ne casos sim-

pàtics i excepcionals; com el d'aquell matrimoni que tot celebrant les seves noces d'argent renunciaven a tot un llistat de regals dels seus coneguts i familiars pregant-los que aquells regals es transformin en donatius al compte corrent a benefici dels programes d'atenció al drogodependent.

O el cas del diaca que rep el diaconat de compromís en la pastoral dels malalts encerrant llur actuació, segons nomenament del mateix Bisbe, en la problemàtica dels drogodependents i llurs famílies.

O també el servei que ofereix la mateixa parròquia a partir de la permanència en el despatx parroquial d'una Assistent Social especialitzada en l'orientació als familiars i afectats drogodependents, als matins del dilluns, dimecres i divendres de 10 h. a 14 h. telf. 213 07 33.

Exemples que poden il·lustrar l'eficàcia i repercussió d'una sensibilitat: la de mossèn Ramon Boldú.

En homenatge a aquesta sensibilitat i amb l'encoratjament i el compromís de continuar les seves iniciatives amb el seu mateix impuls, quedin aquestes lletres com a testimoni.

BARTOMEU MAYORAL, diaca

DOMÈNEC DOMÈNEC i ROIG, President d'ESTREP

El Cant Coral

Discantus a l'Ateneu: Quan allò que és bo es fa esperar

Conjunt Discantus. Obres de Di Lassus, Certon, Jannequin, Guerrero, Scandelli, Brudieu, Werner, Mendelssohn, Brahms, Gluck, Schönberg i populars. Director: Antoni Santandreu. Ateneu Barcelonès. 16 d'octubre de 1990.

El marc era més aviat atípic (l'antic pati de carruatges del venerable palau del carrer de Canuda) i el començament del concert es va endarrerir mitja hora llarga respecte a l'hora anunciada. Però l'espera va veure's compensada amb escreix; el grup de cambra Discantus va guanyar-se ràpidament la complaença del públic desgranant un programa summament atractiu, format bàsicament per una sèrie de madrigals i obres del Renaixement, una altra de música romàntica i una tercera composta per cançons populars de diversos països, que acabava amb el nostre "Cant dels ocells", segons la coneguda harmonització del mestre Pau Casals.

Els components de Discantus —entre els quals es comptava el mateix director, que forma en la corda dels tenors— van exhibir un compendi de les virtuts corals més apreciades:

seguretat en les entrades i els acabaments, impostació correctíssima, afinació, expressivitat i una dicció (aspecte aquest on trontollen massa cors) fregant la perfecció. I tot això amb aquell aire d'aparent facilitat que només es troba a l'abast dels més experts. La llarga ovació que el públic va dedicar-los a la fi del concert i el bis amb què el grup va correspondre —un delicat madrigal anglès— van constituir la cloenda adient a una vetllada musical d'excel·lent nivell.

No fóra just donar per acabat aquest comentari sense esmentar l'encert de l'organització del concert, que s'emmarca dins la línia renovadora de la junta actual de l'Ateneu, en la tasca de la qual hi ha dipositades moltes i justificades expectatives. Confiem que aquesta atenció a l'àmbit del cant coral tindrà continuïtat. I si els futurs concerts afegeixen a la qualitat del que comentem un respecte més estricte a la puntualitat, no hi ha dubte que els espectadors —i aquest crític— podran acostar-se al llingar de l'èxtasi.

MIQUEL-LLUIS MUNTANÉ



**CASA
GAY**

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristeria, vaixela, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

De l'Àfrica i del Maresme

Vivències inoblidables a missions

En la meua estada en les nacions del Senegal i Gàmbia de l'Àfrica Occidental vaig ser acollit durant una setmana en les missions dels Màrtirs d'Uganda de Dakar, a l'Assumpció de Nostra Senyora de Banjul i en el juniorat Joseph Faye d'Oussouye. Una setmana a cada missió, temps suficient per trencar el gel, guanyar-me la confiança dels que hi resideixen, conèixer les seves activitats... i partir cap un altre indret on tornar a començar.

Els pares de l'Esperit Sant irlandesos que treballen a Gàmbia ja fa més de 150 anys per ser aquesta una nació sempre relacionada amb Gran Bretanya, m'acolliren en la catedral de Banjul. Vaig conviure amb el P. Cleary. El seu comportament, molt anglès, de seguida me'l feren familiar, el qual més d'una vegada va haver d'orientar-me en el meu desconcert davant un món desconegut, i amb només escoltar-me m'ajudava a asserejar la meua ansietat. Una tarda, després d'haver visitat un leprosi, al qual vaig portar-li medicaments de part del seu fill, el pare Murphy endevinà en la meua pal·lidesa que alguna cosa em passava i ho va arreglar com ho acostumen a fer els braus irlandesos: Donant-me a beure un trago de whisky!

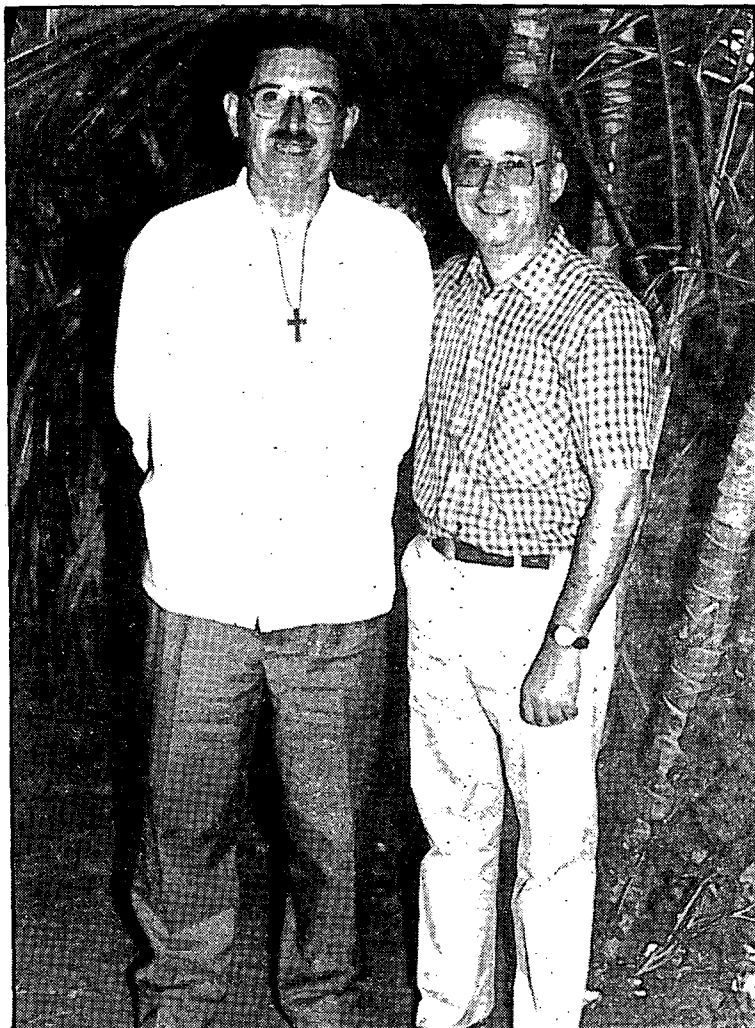
Al Senegal, vaig ser acollit durant la primera i tercera set-

manes de la meua estada a Àfrica, per comunitats d'escolapis catalans ("piaristes" els anomenen allí): en la parròquia dels Màrtirs d'Uganda de Dakar i en el col·legi-seminari menor Joseph Faye d'Oussouye. Gràcies a la comprensió i ajut de tots els seus membres vaig aprofitar bé la meua visita —era la primera amb tot el que això comporta de desorientació i sorpresa!— a Àfrica. De no ser per ells, que pel fet de ser cristians i europeus comprenien el meu estat d'ànim: que difícil hauria estat superar tantes i tan fortes impressions!

Dedicació total

Dels missioners admiro la seva dedicació total a múltiples i diverses tasques (del culte a l'agricultura, passant per la infermeria i l'avicultura, tallers i escoles...) i que per la propagació de l'Evangeli i el progrés d'aquelles nacions, es juguen fins i tot la salut. Cal tenir present que aquelles són terres on abunden les febres malàries que tot sovint són mortals. La quinina és el preventiu per no contraure-les, però a la llarga el qui la pren queda afectat de la vista i les oïdes. Els qui hi viuen es troben davant d'aquest dilema: o el risc de contagiar-se de les febres mortals, o perdre lentament els sentits.

Sempre recordarà l'escena



El P. Joan Segalés, escolapi, rector de la parròquia Els Màrtirs d'Uganda de Dakar (Senegal) amb l'autor de l'article.

viscuda en la recòndita illa de Niomoun. Allí hi vaig ser durant un cap de setmana acompanyant el pare Josep que

substitueix un pare espiritista holandès, que precisament havia tornat al seu país d'origen per operar-se dels ulls. Acaba-

da la missa, el pare Josep em va presentar al consell d'ancians cristians (és com un Consell Pastoral ancestral de la tribu). Estem sota el gran arbre on hi ha tots els parlaments solemnes. Un dels caps, després d'agrair el pare Josep que els dissabtes i diumenges es traslladés a l'illa "per tenir cura de les seves ànimes", dirigint-se a mi em proposà: "Per què no es queda entre nosaltres per vetllar pels nostres cossos, ja que el pare holandès ja és molt gran i no sabem si tornarà?" Que parat em vaig quedar, no sabia què contestar! El pare Josep va venir a ajudar-me alegant que m'esperaven en la meua parròquia de Mataró, que allí hi havia molt per fer en favor dels africans emigrants... Veient que esperaven la meua resposta, vaig sortir per la tangent: "Ni tal sols sabria posar una injecció".

Allí, del missioner ho esperaven tot: que fos llevadora que ajudés a néixer i metge, que ajudés a ben morir, mestre, infermer, coordinador agrícola, guia per als turistes... i també missatger de l'Evangeli i cap de la comunitat cristiana.

Quantes vegades he pensat en aquella tan espontània i sincera petició.

IGNASI MARQUES
Centre d'Acollida per a Africans
Sant Pau, de Mataró

Pregar per l'Est

Els canvis que s'han produït durant els dos últims anys en els països de l'est, hauran servit a molts europeus o no europeus per estiuar-hi, aprofitant el període de vacances, i perquè els ciutadans d'aquests països, marxessin a la recerca de l'Occident. D'aquesta manera, s'ha produït un intercanvi que enriqueix i fa madurar les ideologies, creences i coneixements.

El futur en tots aquests països passa, abans o després, més lentament o ràpidament, per l'entrada del que de bo i dolent hi ha aquí, a Occident. Hom voldria que hi entrés només el que de bo té l'Occident, conservant el que també de bo hi havia en aquests països. En qualsevol cas, els analistes polítics no es defineixen a l'hora de fer els seus pronòstics sobre el curs que seguirà la nova situació mundial creada. Hi ajudarà molt segurament, l'intercanvi de coneixements que en qualsevol ciència, matèria d'estudi o treball, tenen els ciutadans d'aquí i d'allí.

Manifestacions de fe

La fe a les dues Alema-

nies ha tingut una importància cabdal al llarg dels seus processos històrics, que no s'ha donat en molts altres països. Abans com ara, el poble expressa amb gran convicció la seva fe, no solament en actes litúrgics (ordenament de la litúrgia, cant, paraula i símbols), sinó també en la vida quotidiana. Així, és bonic de veure les grans imatges de Crist clavats en creu, que pengen sobretot a les façanes de les cases dels pobles del sud de l'Alemanya Federal.

A la República Democràtica Alemanya les manifestacions esmentades comencaven amb un temps de pregària a les esglésies. A la façana de la de Cottbus, un poble situat a cent quilòmetres del Berlín-Est i a vint de la frontera amb Polònia, s'hi pot llegir: Jesucrist, avui i sempre. No és estrany, per això, que d'una població situada al voltant dels disset milions d'habitants tot i la repressió

creient que hi ha hagut, encara set-cents mil ciutadans es mantinguin fidels al catolicisme.

El Sant Pare Joan Pau II ha convocat per l'any vinent un Sínode dels Bisbes que pertanyen a les Conferències Episcopals de tot Europa, des de l'Atlàntic fins als Urals. Ho ha fet per prendre mesures en aquesta hora històrica, transmetre l'acceleració d'aquests canvis sociopolítics i econòmics que viu Europa a tota l'Església Catòlica, i concretar així el projecte d'unitat cristiana, d'unitat moral i espiritual.

A aquesta configuració nova de la fe, hi estan cridats en especial els joves que, com ha repetit sovint el Sant Pare, són els protagonistes principals del renaixement espiritual que s'aprecia sobretot en aquests països centreuropeus i orientals. Així, mentre la Comunitat de Taizé ha anunciat que la propera Trobada Europea de Joves se celebrarà com cada Cap d'Any

aquesta vegada a Praga (Txecoslovàquia), Joan Pau II té convocats els joves de tot el món l'estiu vinent a Xestocowa (Polònia) per a la VI Jornada Mundial de la Joventut. Ja aquest estiu, Taizé acollia molts joves dels països de l'Europa de l'Est, com ara, de les Repúbliques Bàltiques, vint joves de Moscou, Polònia, Txecoslovàquia, o la República Democràtica Alemanya. De les converses amb ells, se'n dedueix l'esperança que els seus pobles puguin trobar en els països de l'Europa comunitària, l'ajuda i el suport per a la solució de tots els problemes que tenen plantejats.

Tant a Praga com a Xestocowa es farà pregària. I la pregària és avui i tal com ho demostren, a la diòcesi de Barcelona, com a les de Catalunya, les Balears i les d'arreu del món, el que mou potser més els joves a trobar-se en comunitat com els primers deixebles amb Maria en

el cenacle. Particularment a la diòcesi de Barcelona, en moltes parròquies, moviments, serveis i grups de joves, alguns experimenten aquesta relació amb Déu i els germans que ha de néixer de la pròpia vida interior. "Del cor", diu un monjo de Poblet.

Una vivència-testimoni que aquest articulista ha conegut enguany a Poblet. La d'una persona entrada en anys que ha viscut molt i vol retirar-se a la pregària i el treball d'aquest monestir cistercenc (ora et labora), ensenya com la vida dels homes i les dones de tots els països del món, adults, joves o infants, en llocs de responsabilitat o no, depèn de Déu per tal que es "faci la vostra voluntat". Mentre s'apropen aquests esdeveniments, la Trobada Europea de Joves, el Sínode Europeu de Bisbes, i la VI Jornada Mundial de la Joventut, tots els cristians estem convidats a pregar pels problemes dels països de l'est i perquè el Senyor il·lumini els seus ciutadans, els seus governs, la seva fe, Ell que és Camí, Veritat i Vida.

JOAN d'ARQUER

MODA

98 Saló de la Moda Espanyola

Com cada temporada i presentat pel Gremi de les Indústries de la Confecció de Barcelona i la Cooperativa de l'Alta Costura, se celebra el 98 Saló de la Moda Espanyola en els salons de l'Hotel Ritz de Barcelona, per oferir al públic assistent, en la seva totalitat professional de la modisteria, les darreres tendències per aquesta temporada tardor-hivern '90/91.

Vuit creadors, Andreu per Anmark, Cerdán Diffusion, Roberto Dalmau, José M. García, Llahí, Antonio Marcén, Antonio Meneses i Tapbioles y Pirretas, tracten una vegada més d'implantar la seva importància com a creadors en el món de la moda nacional, oferint una passarel·la plena de formes i color, basant els seus models en uns caràcters generals que es debateren entre el portable i el funcional, juntament a peces de gran vestir, amb una presència molt marcada de vestits i conjunts per a festa i nit, realitzats en teixits eminentment rics en textura i qualitat.

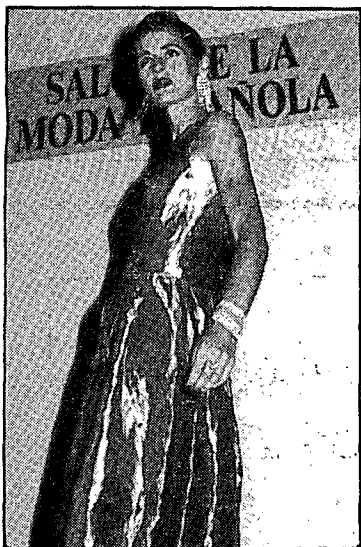
Al llarg de tota la col·lecció, es comptà amb la presència sempre grata de la llana, a voltes tova i esponjosa, d'altres transformada en draps, crêpes o doble faç; també hi hagué molt de vellut, llisos o ma-

telassés, lamés, puntes i molts i variats brodats de diverses elaboracions.

La línia es presentà de tall trapezi en molts casos i els llargs rondant entre curta i sobre el genoll. Molts parkas i formes opulents per a abrics i jaquetons d'aspecte confortable. Jaquetes entallades sobre vestits de crêpe i altres tipus blazer de gran novetat per a portar amb faldilla o pantalons estrets que, sembla que causaran furor la propera temporada. Màniques enganxades, raglan o japoneses a base de grans sises, així com colls petits, encara que alguns formen bufanda o volant.

En el capítol nit o cerimònia, el vestit pren tota la seva importància destacant per la riquesa dels seus teixits. Presència de sedes naturals, velluts, brodats i brocats que aporten una magnífica col·laboració a les mil i una subtils presentades dins aquesta línia de vestir. Molta línia "fourreaux", faldilles basculants, grans escots i moltes màniques bollades com a característiques principals, comptant a més amb el complement de jaquetes de pedreria i de riques i vistoses peces de pel·leteria avalades per la firma Tapbioles y Pirretas que, junt a totes les firmes restants han estat els autèntics valors creatius d'un Saló que temporada rera temporada ens demostra la puixança d'una moda espanyola que no decau.

MÀRIA JOSÉ EJARQUE



Andreu para Anmark, va presentar aquest elegant vestit per a nit realitzat en ric reixit color blau.



Cerdán Diffusion combinà vermell i negre per a la realització d'aquest conjunt hivernal.

LLIBRES

Els sacraments, una qüestió fonamental

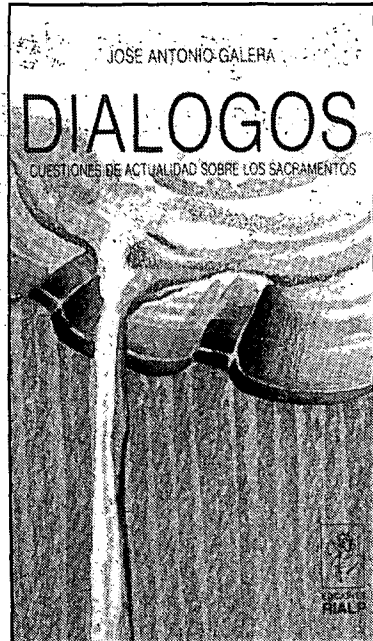
Aquest llibre pretén respondre "les preguntes que es fa sobre els sacraments l'home que llegeix la premsa cada dia" afirma monsenyor Tagliaferri, Nunci Apostòlic a Espanya. Per al cristià, els sacraments constitueixen una qüestió fonamental en la seva vida com a membre de l'Església, ja que per ells es realitza la incorporació i unió al Misteri de Crist, però la seva importància en aquests moments sembla diluir-se en un ambient que desconeix el seu veritable valor i els confon amb un mer gest religiós i social buit de contingut.

Per a una bona part dels cristians d'avui, la participació en els sacraments no passa de ser el compliment d'unes obligacions establertes per la tradició cristiana, que en molts casos s'associen inseparablement a un conjunt de despeses, preparatius i festes que desdibuixen el veritable sentit dels sacraments i converteixen la celebració d'aquests en pur acte social.

L'autor d'aquests **Diàlogos**, Juan Antonio Galera, Rector de la Basílica de San Miguel de Madrid, als feligresos de la qual dedica el llibre, vol cridar l'atenció so-

bre la veritable dimensió que tenen els sacraments per al cristià. Per això recorre a l'exposició dialogada d'aquestes "qüestions d'actualitat", procediment de gran tradició en la literatura, molt diferent del simple catecisme de preguntes i respostes. En aquests diàlegs, basats en l'àmplia experiència sacerdotal de l'autor, un suposat interlocutor planteja a l'autor totes les qüestions sobre els sacraments en general i de cada sacrament concret que un fidel d'avui es planteja en un moment de desconexament d'aquestes realitats: què són els sacraments, per què serveixen, la seva necessitat, quin valor té el baptisme, quin significat té la confirmació en una època que només veu en ella un pur requisit per al matrimoni, perquè hi ha els sacerdots, etc. Es tracten també casos concrets que són a l'ordre del dia: la conveniència del baptisme dels nou-nats, la comunió a la mà, l'absolució col·lectiva, l'ordenació de dones, el matrimoni civil, la separació i el divorci, la por a aconsellar la unió dels malalts...

Una de les notes més destacades és sens dubte la senzillesa i la claredat del llenguatge que l'autor



utilitza en aquesta obra. Sense caure en ambigüitats terminològiques, però tampoc en tecnicismes teològics, Juan Antonio Galera exposa amb rigor aquests temes tenint en compte un públic ampli al qual cal dirigir-se amb el llenguatge directe del carrer.

DIALOGOS. CUESTIONES DE ACTUALIDAD SOBRE LOS SACRAMENTOS. Juan Antonio Galera de Echenique. Col. Libros de Bolsillo. Ediciones Rialp. 264 pág. 1.200 ptes.

Perills d'una oferta lingüística compartida⁽¹⁾

Es tracta d'un llibre divulgatiu i definidor. L'autor ens permet de llegir el llibre amb una certa fluïdesa gràcies a la claredat i brevedat amb què tracta els conceptes bàsics. Descriu, de forma esquemàtica però completa, com una comunitat lingüística patirà substitució de la seva llengua i quan està en procés de desvertebració com a tal comunitat.

Un d'aquests conceptes importants és el d'oferta d'ús. Aquesta, pel fet de ser l'aspecte generador de l'actuació lingüística en una llengua determinada, esdevé un dels puntals de qualsevol planifi-

cació lingüística. "L'anàlisi de l'oferta és l'única que ens pot donar dades del futur immediat de l'ús d'una llengua". L'oferta d'ús i la seva planificació obren camí a les consideracions polítiques sobre la llengua. "Un projecte que pretengui normalitzar l'ús de la llengua catalana haurà de comptar amb una llei (o unes lleis) que condicioni l'ús lingüístic en els àmbits formals." I per àmbits formals s'entenen l'administració, l'ensenyament, els mitjans de comunicació i d'altres i que la llengua s'usi a nivell públic.

Utilitat d'ús i necessitat d'ús

constitueixen els punts més importants de la proposta d'aquest llibre. Són conceptes que descriuen en termes estadístics la situació d'una comunitat lingüística pel que fa a la seva vitalitat i cohesió. En aquest sentit, "una llengua té un funcionament normal quan el seu ús és útil i necessari pràcticament per a tot." Però, tot i la capacitat explicativa d'aquests dos conceptes, constitueixen la base d'un sistema massa formal per plantejar projectes de normalització. Ho demostra l'opinió que "no ens haurem de limitar a l'observació dels agents que dinatitzen el procés de substitució (...) ni a les activitats més o menys favorables dels individus de la comunitat (...), sinó que haurem de centrar el nostre esforç en l'anàlisi, i posterior comptabilització, de l'oferta que existeixi en cada llengua." La conclusió és certa, però l'estudi d'un procés de substitució haurà de contenir també comentaris sobre demografia, cultura, política, mitjans de comunicació i altres aspectes que sobrepassen el nivell estadístic en què es mou l'autor durant tot el llibre.

En resum, ens trobem davant el llibre d'un professional de la sociolingüística que posa les bases per descriure el procés de substitució lingüística i per plantejar projectes de normalització en una llengua, la catalana, que conté massa espais compartits amb la llengua castellana com per considerar-la normalitzada.

PERE FARRANDO CANALS

(1) **ELS ESPAIS COMPARTITS EN L'OFERTA LINGÜÍSTICA.** Josep Inglès. Editorial El Llamp, Barcelona, 1990.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món."

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

RAFAEL ABOS HERRANDIZ HOPITAL NGOVAYANG B.P. 8 - LOLODORF CAMERUN	11.400.- Ptes
FRANCESC TRILLA 78975 COSTA MARQUES RONDONIA BRASIL	10.650.- Ptes.
JOAQUIM AREGALL VILLA MARISTA APDO. 106 CHOSICA LIMA - PERU	10.650.- Ptes.
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS P.O. BOX 753 MARAGOLI KENIA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Fra Juan José Aristi. BOLÍVIA

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms Tel.
 Direcció D.P. Província
 Població
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner
 (nom i cognoms)
 L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc/Caixa
 Sucursal n.
 N.º compte corrent
 Població Província
 Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població Data
 Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

LA SARDANA I LA DANSA

Guanyadors del certamen de composició de sardanes

En l'obertura de pliques del Certamen de Composició de Sardanes i el d'Obres per a cobla, convocat a Banyoles, van resultar guanyadors els compositors següents:

Certamen de Composició de Sardanes

Xavier Boliart, "Bon dia, Lionor", 200.000 ptes.
Josep Vicens Busquets, "Per un ideal", 50.000 ptes. accèssit.
Enric Suñé, "Terra nostra", 50.000 ptes. accèssit.
Agustí Coma i Alabern, "Oberts al món", 200.000 ptes.

Obres per a Cobla

Joan Josep Blay, "Quatre cançons", 500.000 ptes.
Josep Prenafeta, "Estany", 100.000 ptes. accèssit.
Francesc Vicianà, "Estany", 100.000 ptes. accèssit.
Gabriel Barceló, "Matèries eternes", 250.000 ptes. accèssit.
Albert Carbonell, "El silenci del bosc", 250.000 ptes. accèssit.

La resta de premis —sis i un accèssit— els ha guanyat Joan Lluís Moraleda i Perxachs, amb un total de 3.050.000 pessetes.

Es van presentar un total de 51 sardanes i 25 obres per a cobla, i l'únic premi que va quedar desert va ser el de "Joventut", dotat amb 500.000 pessetes, que es van repartir amb els dos accèssits de Gabriel Barceló i Albert Carbonell.

El Simposi sobre "La Cobla i la Música" es va celebrar els dies 11, 12 i 13 d'octubre, amb conferències dels senyors Enric Francès, de la Catalunya Nord, i Lluís Albert i Rivas, i ponències amb els senyors Lluís Brugués i Agustí, Joan Lluís Moraleda i Perxachs, i Carles Guinovart i Rubiella.

L'organització del Simposi publicarà el resum de les conclusions de les Ponències que, conjuntament amb el col·loqui, van ser gravades.

Cal felicitar l'Organització del Simposi, molt treballada en tots els aspectes d'intre els diversos que pot presentar les tres jornades que formaven la convocatòria.

JOSEP VENTURA

COSTUMS I TRADICIONS

Bel·licosos celestials

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Inconscientment o amb tota intenció, els editors de l'anomenada **literatura de canya i cordill** —perquè es venia en paraides, penjant els exemplars de cordills i agulles d'estendre roba, que eren de canya— alternaven llurs publicacions d'acord amb els gustos del públic o, en ocasions, segons el temps. Així, per la Quaresma, abundaven els romanços religiosos i, abans, els sermons d'en Carnestoltes.

Sigui com sigui, els romanços religiosos, que són els que ara i ací ens interessin, constituïren una mena de fulls d'apologètica popular. Vulgars moltes vegades no deixaven de produir un cert fruit.

N'hi ha un de collita castellana, si bé editat a Barcelona, que m'encisa. Tracta de les disputes entre el quatre i el tres; és a dir, números que segons el romancista estaven "en grande porfía un día, / argumentando los dos / cual mejor número hacía".

Cadascun donava els seus arguments: "Dijo el cuatro: cuatro son / de nuestra fe los misterios, / cuatro son los evangelios; / sin tener duda o cuestión..." El tres argumentava: "...en realidad / yo me llevo la corona, / porque tres son las personas / de la Santa Trinidad; / treinta y tres años de edad / vivió Jesús, alma mía, / tres horas pasó María / al pie de la cruz sagrada..."

Insisteix el quatre perquè eren el mateix nombre "los asistentes de Dios, / que son José y Nicodemos, / el Centurión y san Juan..." A la qual cosa responia el tres: "Tres

veces cayó Jesús / siendo tan manso corde-ro, / cargado con el madero / tan pesado de la cruz; / a las tres subió a la luz, / Y probando esta porfía / salió con victoria el tres..."

La resta del romanço la componen altres dècimes més o menys enginyoses, però de les més pintoresques ressalten les que expliquen com al cel s'ha format un regiment que té per armes l'oració i es demanen voluntaris com veurem:

Qui formen els comandaments? "Cristo va de coronel / marchando con gran primor / y de sargento mayor / va el arcángel S. Miguel; / el otro arcángel Gabriel / marcha de primer sargento; / de alférez de gran portento / el seráfico Francisco..."

San Joan és tinent —"grado que muy bien le cuadra"—, sant Dídac —o Diego— cap d'esquadra, sant Xavier de capità i sant Sebastià de cadet; sant Andreu d'habilitat i de capità graduat sant Domènec. Van al davant sant Lluç i sant Marcel·lí i de primer ajudant sant Simó.

Finalment "marcha de tambor mayor / con cajas, trompetas, clarines, / ángeles y serafines, / el seráfico doctor; / san Pedro y san Salvador..." I cada dècima acabava amb una frase d'aquesta quarteta: "Un hermoso regimiento / en la gloria se ha formado, / dan por armas la oración / y andan buscando soldados".

No es pot negar bona fe a l'anònim autor, si bé només fa coronel Jesucrist. El romancista devia pensar que ja n'hi havia prou per desbancar sant Miquel tingut, fins aleshores, com a cap de les milícies celestials.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Fer petons, dir mentides, estimar-se més

ALBERT PERA

Avui ens fixarem en els nivells de llenguatge. No és el mateix el llenguatge col·loquial, el que fem servir cada dia per comunicar-nos, a casa, al carrer, a la botiga, al despatx, que el que usem per escriure, i encara més si allò que hem escrit pretén ser publicat.

Hi ha, doncs, un llenguatge de cada dia i un de mudar, com si diguéssim. I per tots dos camins podem derivar cap a situacions extremes no gens recomanables: una, la d'un infra-llenguatge tavernari, o fins i tot patibulari, fet de blasfèmies i mots escatològics, o bé la diversificació en argots propis de cada ambient; l'altra, la de l'ús exclusiu de formes supercultiures, cercant l'exhibició d'un preciosisme que arriba a enfarregar. En un extrem, la repugnància, i en l'altre, el ridícul.

El jovecell diposita un òs-cul en la joliva epidermis facial de la donzella. Això, dit d'aquesta manera, ja veieu que no va enlloc. No se'ns acudiria mai d'escriure-ho, i encara menys de dir-ho. I, tanmateix

és correcte.

El minyó va besar la gràcil cara de la noia. Això ja va una mica més bé, però, amb tot, no ho diríem. Si es tractés d'explicar un acte presenciat potser diríem: el noi va fer un petó a la noia, o més escuetament: li va fer un petó.

I si volguéssim baixar de nivell literari, ho podríem dir de molt males maneres, cosa que ara no vull fer, per inoportuna i perquè no vull llevar noblesa a una acció pròpia de joves enamorats.

En alguns casos, l'espontaneïtat popular es decanta per les perífrasis verbals en lloc d'usar el verb, quan aquest no ha entrat normalment en el llenguatge del poble. Així passa amb preferir, que sol alternar-se amb estimar-se més. M'estimo més que vinguis al matí. És més planer dir-ho així. Prefereixo que vinguis al matí, resulta lleugerament afectat.

Més concloent és la dife-

rència entre mentir i dir mentides. Mentir és un verb que no serà mai adoptat per la gent. Ho resollem molt bé amb la locució dir mentides. Davant un interlocutor que ens diu una cosa per altra, que ens vol donar garses per perdiu, no connectem ningú que reaccioni dient que ment, o que menteix. Més aviat direm que és un mentider. O que diu mentides. No diguis mentides, direm a una criatura, i ens oblidarem del no menteixis.

I, a desgrat de moltes dites populars com: a mans besades, besar la terra que trepitja, el bes de Judes, la gent normal i corrent sempre dirà fer petons i rebutjarà el terme besar, que acolliran a gratient els poetes i els escriptors primmirats.

Perles ortogràfiques

Trobo una furgoneta aparcada davant de casa que, a la porta lateral, duu la següent inscripció: EMBUTITS AUSA. Llàstima!, per una lletra. Ha de dir: EMBOTITS.

CUINA

Amanida de taronja i alvocats

Enciam i escarola (si n'hi ha) 100 gr. formatge blanc
3 taronges 50 gr. ametlles crues
2 alvocats una mica ciboulette
menta fresca.

Renteu l'enciam i l'escarola, talleu-la a trossos regulars i poseu-les en la plata de servir, a una banda col·loqueu els grills de 2 taronges i els alvocats tallats a làmines.

Prepareu la salsa remenant el formatge blanc amb una mica de menta picada i el suc d'una taronja, sal i pebre.

Les ametlles tallades a bastonets (en venen de tallades) fregiu-les lleugerament amb una mica d'oli.

Tireu la salsa sobre l'amanida i per damunt poseu les ametlles fregides.

MARIA GLÒRIA MONTAÑOLA

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella serosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3er. 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entrevista

ENCREUATS

per ROSA COLLELL



FOTO 19
DOCUMENT D'IDENTITAT

FOTO 20
ACCIDENT DE GRÀFIC CA-
LLEC

ACABAMENT D'IMPRESSIÓ
ARTICLE

NOTA MÚSICAL
FOTOS AMB
DUES JUCA-
DORS 3'

UNITAT MONE-
TÀRIA DE DI-
VERSOS PAÏ-
SOS: IRAN,
QATAR, IS-
RAEL...

NON DE CON-
SONANT
LLOC DE JE-
GATALL AL
DESERT

PEÇA DE L'ES-
QUELET
DOLLA-
NON DE CON-
SONANT

CONSONANT
MONES DE CA-
SA MONTA-
MONTA
MONTA

DIT DE LA PER-
SONA CONTRA
LA QUAL ES CO-
MET UNA ACCIÓ
DANOSA

ONADA
LLETRA GÈ-
CA-
A TURQUIA
CAP MILITAR
D'ÀFRICA

NOVANTA-NOU
LERT ESTUPE-
FACUT

CASA DE CAM-
MASIA

EN CAN-
TUN-
LA-
PREPOSICIÓ

SA MAGESTAT
MONTA OBTI-
PODE QUE EN-
PULSA TIENTA
CON A DEFEN-
SA

NON DE CON-
SONANT
PREPOSICIÓ

CONJUNCIÓ
ELEMENT QUE
MIL DE SÍ-
NOL LL

CONJUNCIÓ
PARTÍCULA
QUE SIGNIFI-
CA REPUGNAN-
CIA, PASTIC

PREFA QUE
SIGNIFICA
SANG
UNITAT MONE-
TÀRIA DE PAÏSA
NOVA GUINEA

PROVET D'
MONTA
CLOURE AMB
LACRE

SIGLES CO-
MERCIALS

SA CAN-
TUN-
LA-
NO CAN-
TUN-
PARAT

HABILITAT AMB
BOTOL, MONT
PACIFICACIÓ





SANT BERNWARD, BISBE

La RFA commemorà el Mil-
lenari dels bisbes sant Bern-
ward i sant Godehard, l'any
1960, amb aquest segell. Sant
Bernward, nasqué a mitjans
del s. X i morí a Hildesheim el
1022. De família noble, pogué
rebre una educació molt com-
pleta: matemàtiques, arqui-
tectura, pintura, artesanía sa-
grada, etc. Ordenat de prevere
a Magúncia i destinat a la cort
imperial, s'encarregà de l'edu-
cació d'Otó III. El 993, fou ele-
git bisbe de Hildesheim. Abans
de morir ho donà tot als pobres
i prengué l'hàbit benedictí.
Fou canonitzat el 1193 per Ce-
lestí III. La seva festa se cele-
bra el 20 de novembre.

JEROGLÍFIC

per SNOF

¿DE QUINA RAÇA ÉS EL
TEU AMIC?



Solució al 579

ESTÀ PRESCRIT

ESTA PR ESCRIT

CLASSIFICACIONS

1.	F.C. BARCELONA	PJ	PTS
		9	15+7
2.	SEVILLA C.F.	PJ	PTS
		9	13+5
3.	C.D. LOGROÑES	PJ	PTS
		9	12+4
4.	R. MADRID	PJ	PTS
		9	11+3
5.	OSASUNA	PJ	PTS
		9	11+1
6.	AT. MADRID	PJ	PTS
		9	11+1
7.	R. BURGOS	PJ	PTS
		9	10
8.	C.D. CASTELLON	PJ	PTS
		9	9+1
9.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTS
		9	9-1
10.	R.S. GIJON	PJ	PTS
		9	9-1
11.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTS
		9	9+1
12.	A.C. BILBAO	PJ	PTS
		9	9-1
13.	R. VALLADOLID	PJ	PTS
		9	7-3
14.	R. ZARAGOZA	PJ	PTS
		9	7-1
15.	VALENCIA C.F.	PJ	PTS
		9	7-3
16.	R.C.D. MALLORCA	PJ	PTS
		9	7-1
17.	R. OVIEDO	PJ	PTS
		9	7-1
18.	CADIZ C.F.	PJ	PTS
		9	6-2
19.	C.D. TENERIFE	PJ	PTS
		9	6-4
20.	R. BETIS	PJ	PTS
		9	5-5

SOPA DE LLETRES

Per MONSERRAT ALBERT

ELS 8 TALLEN

ODLR IASIAT
GAALIRAILI
FRRLDYLL
RRTALIEAAO
UASUZAYEVI
TTEVINAGAE
SIDOVOLENI
IMUPIISRRO
BISTURITUI
3SABREROZY

Ganivet, punyal, bisturi, nave-
lla, simitarra, sabre, destal,
dalla.

ODLR IASIAT
GAALIRAILI
FRRLDYLL
RRTALIEAAO
UASUZAYEVI
TTEVINAGAE
SIDOVOLENI
IMUPIISRRO
BISTURITUI
3SABREROZY

ESCACS

per JAUME MORA

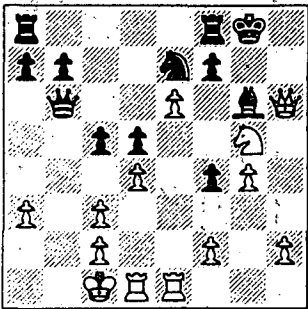
DIAGRAMA 349

Blanques juguen i guanyen.

Han sacrificat peça per dos peons.
Els cal rematar la feina, però com
fer-ho? Una jugada silenciosa? O
violenta?

Solució al diagrama 348

1 h2-h4 Tc6xc4, 2 Dd8-e7 + i mat
seguit. (Si 1... De3-a7, 2 g4-g5).



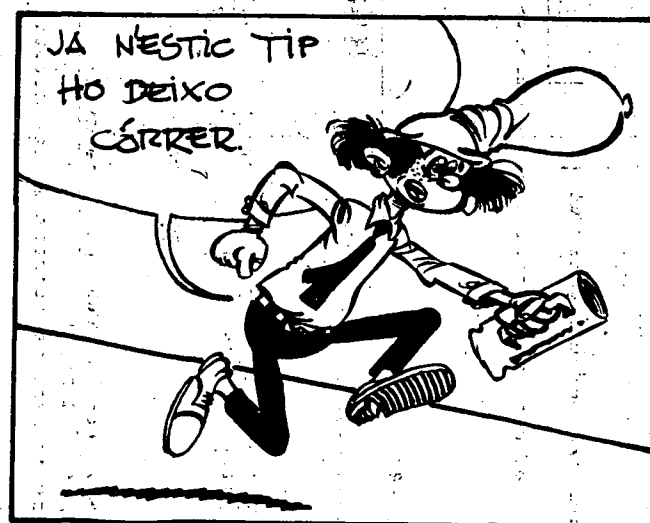
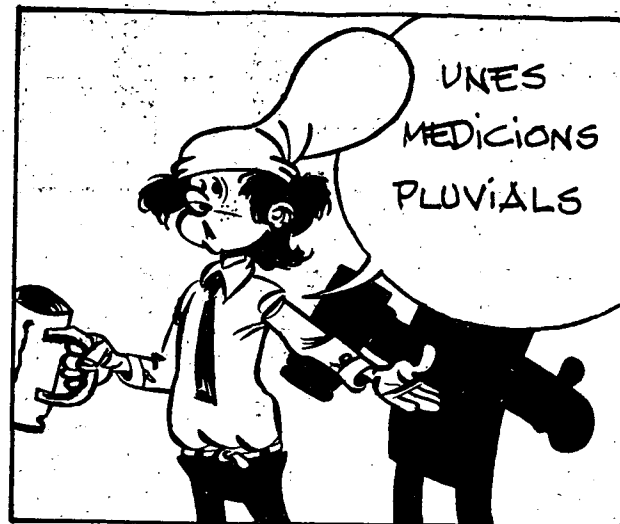
RESULTATS

AT. MADRID-BARCELONA	2-1
S. GIJON-CASTELLON	1-0
OSASUNA-SEVILLA	1-0
ATH. BILBAO-MALLORCA	2-0
TENERIFE-ZARAGOZA	0-2
VALLADOLID-CADIZ	0-0
BÉTIS-R. SOCIEDAD	1-1
VALENCIA-LOGROÑES	0-2
ESPAÑOL-OVIEDO	5-0
BURGOS-R. MADRID	2-1

LA TRAVESSA

1. At. Madrid-Barcelona	1
2. S.Gijón-Castellón	1
3. Osasuna-Sevilla	1
4. Ath. Bilbao-Mallorca	1
5. Tenerife-Zaragoza	2
6. Valladolid-Cádiz	X
7. Betis-R.Sociedad	X
8. Valencia-Logroñes	2
9. Español-Oviedo	1
10. Burgos-R. Madrid	1
11. Celta-Murcia	2
12. Eibar-Elche	X
13. Jerez-R.Vallecano	X
14. Orihuela-Bilbao Ath.	1
Pleno al 15 (Málaga-Las Palmas):	X

SUPER-JORDI



Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE 'CATALUNYA CRISTIANA'

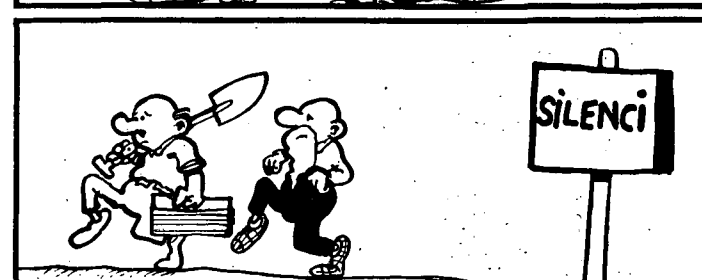
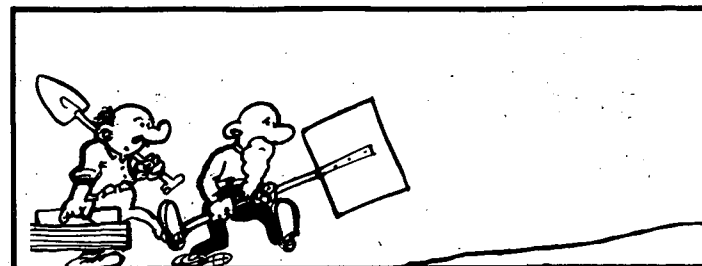
N.º 535

Històries d'Eixerits

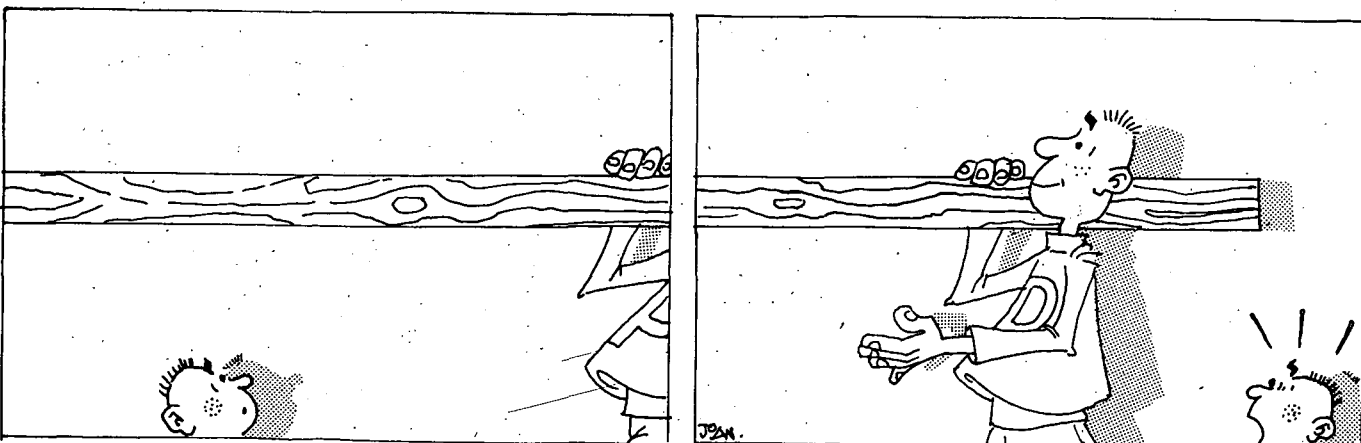
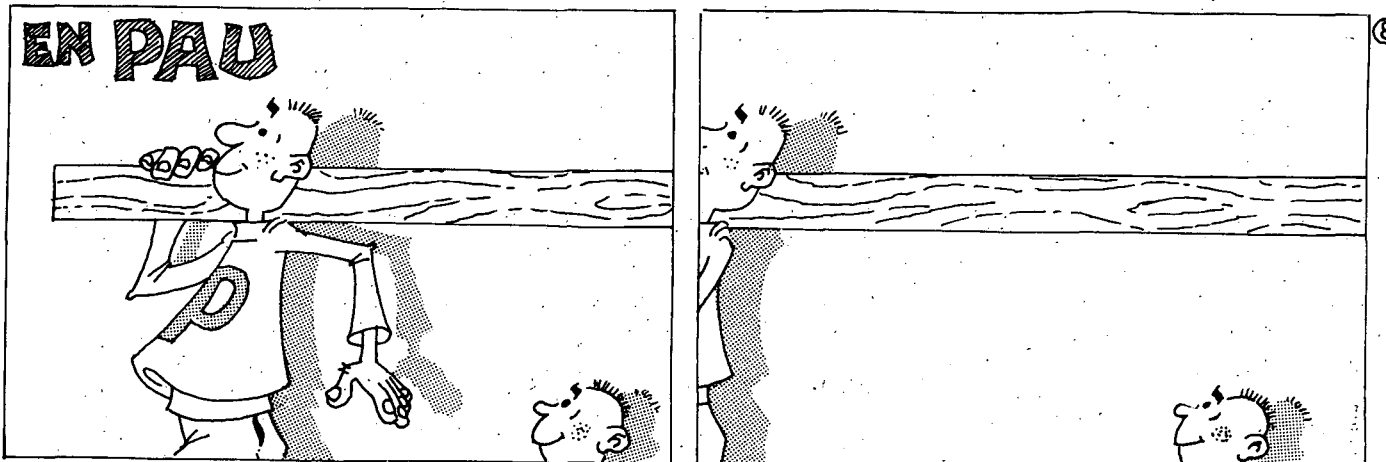
Nyic-nyic

- Mare, em deixaràs anar a una festa?
- Què vols dir ara? Quina festa?
- El dimecres que ve, en Pere farà deu anys i ens ha invitat a tots els amics a anar a jugar a casa seva.
- El dimecres em sembla que és mal dia. Has d'anar a escola i fer els deures que et manin.
- Home!, la festa la farem en sortir d'escola.
- No sóc cap home jo, sóc una dona.
- Mare, em deixaràs anar a la festa?
- Sí, tu aniràs a la festa, i els deures aniran en orris. No pot ser.
- Em sembla que dimecres no ens en donaran pas de deures. En Pere vol demanar-li-ho al professor.
- Justa la fusta!; i ell us dirà: Estimats alumnes, sigueu ben ruquets i divertiu-vos força.
- Dona, deixa-m'hi anar. Jo hi vull anar!
- Ja està! Ja ha sortit la parauleta: Jo vull... jo vull...
- La podíeu fer el dissabte, no?
- No, perquè molts se'n va a fora amb tots els de casa.
- És clar, això és veritat. Mira, quan vingui el pare en parlarem, eh?
- Però tu m'hi deixes anar, oi?
- Si et plau, Eixerit, no siguis nyic-nyic.
- Què vol dir nyic-nyic?
- Que hi ha moments en què ets pesat com el plom.
- I el plom és molt pesat, mare?
- Gairebé com tu.
- Malament!

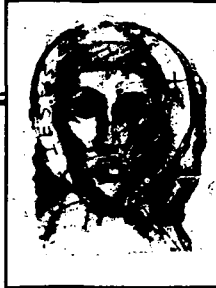
L'Eixerit



Avet Set — Avet Set —



Avet Set esllips per a nenes i nens



Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 23, versets de l'1 al 12 (Mt 23:1-12).

Reflexionem: 1. Jesús retreu als fariseus dues coses: a) diuen i no fan. Com nosaltres, de vegades, sí pare, sí mare, sí senyor, però després fem allò que ens passa pel cap. Sí, ens hem d'estimar els uns als altres, sí, no hem de ser egoistes, però després... tirem al dret. No creieu que és una mica ximple, enganyar-nos a nosaltres mateixos, o pensar que enganyarem Déu?

2. Segona cosa que els retreu: obren per fer-se veure de la gent. A nosaltres, quan parlem amb els amics també ens agrada fer el maco, i exagerem les coses que expliquem, i tot, per fer-nos veure. Què us sembla? I si miresim de ser amables i simpàtics amb els nostres companys i amics, animar-los i ajudar-los, i no féssim el ridícul fent el viu?

3. Això és allò que proposa Jesús. Seguir el seu exemple i fer-nos servidors dels altres, pensant que estimar i ajudar farà bé als altres i també a nosaltres.

El mossèn

EL CONILL MISSATGER

Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un poblet llunyà, qui sap on para, hi vivia un humil pagès anomenat Bernat.

En Bernat no havia tingut un bon any. Havia perdut la collita per culpa de les fortes pluges, i ja havia cuinat o venut gairebé tots els animals del mas.

Al pobre Bernat només li quedaven dos conillots blancs, massa esquistats per posar-los a l'olla, i que ningú no volia comprar. I ja no sabia què podia fer.

Heus aquí que un dia se li va acudir una gran idea:

—Com és que no se m'havia acudit abans? —va dir-se entre rialles.

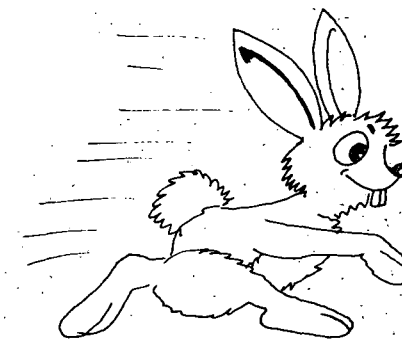
Després de donar les instruccions necessàries a la seva dona, en Bernat va marxar amb un dels conills blancs sota el braç, cap al bar de la Plaça Major.

No gaire estona més tard, va arribar a casa del pagès el carnisser, reclamant els diners que el Bernat li devia.

—En aquest moment no hi és, però esperi que enviaré el conill a buscar-lo —digué la dona.

—Com diu? —preguntà incrèdul el carnisser.

—Sí, sí, miri: au conillet, ves a buscar l'amo al bar, i digues-li que torni a casa, que el senyor carnisser l'espera. —I mentre deia això, va posar el conill a la porta i aquest arrencà a córrer, i mai més no se n'ha sabut res.



Però el Bernat, en veure el conill passar cames ajudeu-me per la plaça, s'encaminà cap a casa amb l'altre conill blanc sota el braç.

Un cop arribà a casa, el carnisser, que no podia creure el que estava veient, va comprar-li el conill missatger per molts més diners dels que el Bernat havia tingut mai.

I així, l'enginyós pagès va poder sobreviure aquell hivern, tot esperant la collita de l'any vinent.

ANNA

Avet Set — Avet Set —



DIUMENGE - 4

09.15 Sardanes.
09.30 Dibuixos animats.
11.00 Les fabuloses tortugues Ninja.
11.30 Sputnik.
12.00 La reina de casa.
12.30 Gol a Gol.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.05 Els dinos. (D)
15.30 Jim West (D).
16.30 Pel·lícula diumenge:
"La rossa explosiva".
18.15 L'illa de les papallones.
18.45 Paradise. (D)
19.45 Gol a Gol.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.05 30 minuts.
21.35 Dallas (D).
22.35 Gol a Gol.
00.05 SIGNES DELS TEMPS.

ESPAIS FIXOS:

DE DILLUNS A DIVENDRES

09.30 Gradui's, ara pot.
10.15 Universitat oberta (D).
13.30 T.N. Comarques.
14.30 Telenotícies. / El temps.
15.05 Bona cuina.
20.30 Telenotícies. / El temps.
21.05 Bona cuina.

DILLUNS - 5

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Cosmos.
12.15 Gol a Gol.
13.55 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaoocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 Les aventures d'Annie i Andy Belluguets.
18.30 Bola de drac. (D)
18.55 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.20 Betes i films.
21.50 Pantalla:
"Amb ell va arribar l'escàndol".
00.45 Telenotícies.
01.05 Tot l'esport.
DIMARTS - 6
10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Basquetmania.
12.20 Thalassa.
13.00 30 minuts.
13.55 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaoocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 Les aventures d'Annie i

18.55 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.20 Vindrem a sopar.
21.45 La jungla dels diners.
22.45 Mike Hammer. (D)
23.40 Telenotícies.
24.00 Tot l'esport.

DIMECRES - 7

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Senyals.
12.00 A debat.
13.55 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaoocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 Les aventures d'Annie i Andy Belluguets.
18.35 Bola de drac. (D)
18.55 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.05 Sorteig Loto 6/49.
21.25 Cinema 3:
"El festeig del pare d'Eddie".
00.35 Telenotícies.

DIJOUS - 8

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Tres catorze setze.
12.00 Cinema 3.
12.30 60 minuts.
13.55 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaoocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 Les aventures d'Annie i Andy Belluguets.
18.30 Bola de drac. (D)
18.55 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.20 Tres pics i repicó.
23.20 Actual.
00.25 Telenotícies.

DIVENDRES - 9

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Jazz & CO.
12.00 Motor a fons.
12.30 Actual.
14.00 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaoocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 Les aventures d'Annie i Andy Belluguets.
18.55 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.20 La vida en un xip.
DISSABTE - 10
09.15 Sardanes.
09.30 El Dr. Slump.
10.00 Pel·lícula Dibuixos animats.
11.30 Sputnik.
12.30 Tres pics i repicó.
14.00 Betes i films.
15.15 Les fabuloses tortugues Ninja.
15.45 Tarda d'aventures: "Scaramouche".
18.00 Les aventures de Pol Nord.
18.35 Sereu campions.
18.50 Cagney i Lacey.

22.45 La reina de la casa.
23.20 Innocent o culpable.
23.45 Cinema de mitjanit: "Suzanne"

CANAL - 33

DIUMENGE - 4

15.00 Cadència.
16.00 Esports.
18.15 Bàsquet.
19.45 Versió original: "The wall".
21.35 L'aventura de la vida.
22.30 Teatre: "Una visita inoportuna".
23.55 Informe mundial CNN.

ESPAIS FIXOS:

DE DILLUNS A DIVENDRES

18.00 Gradui's, ara pot.
18.45 Universitat oberta.
19.15 Victor.
19.30 Vida salvatge.
21.30 Tot l'esport.
22.00 Telenotícies. / El temps.

DILLUNS - 5

20.00 Basquetmania.
21.00 Gent del barri.
22.35 A debat.
00.05 Jazz & CO.

DIMARTS - 6

20.00 Star Trek.
21.00 Gent del barri.
22.35 Fila 33: "Casablanca".

DIMECRES - 7

20.00 Cosmos.
21.00 Gent del barri.
22.35 60 minuts.
23.35 Canal 33 presenta.

DIJOUS - 8

20.00 Sputnik.
21.00 Gent del barri.
22.35 Gran estrena I: "Sense retorn".

DIVENDRES - 9

20.00 Futbol 92.
21.00 Gent del barri.
22.35 Gran estrena II: "Sense retorn".

DISSABTE - 10

15.00 Vibria.
15.15 Senyals.
16.00 Esports.
20.00 Sputnik Zap.
20.30 Telefilm: "Indignació".
22.10 Thalassa.
22.55 Els intocables.
23.35 Tres, catorze, setze.



No publiquem la resta de la programació del primer canal de TVE per no haver-lo rebut a la nostra redacció en el moment del tanca-ment del present número.

DIUMENGE - 4

02.10 Esport nit.
08.00 En jac.
08.30 Waku waku.
09.00 TEMPS DE CREURE.
09.15 Concert.
10.00 EL DIA DEL SENYOR SANTA MISSA
11.00 POBLE DE DÉU.

12.00 Parlament.
12.30 Informe setmanal.
13.30 L'informatiu cap de setmana.
14.00 El saler.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els Frutis.
16.00 La Comèdia: "Pato a la naranja".
17.50 Joc de nens.
18.20 Dibuixos animats.
18.35 El temps és or.
19.30 L'hora Warnes.
20.30 Telediari 2.
21.05 Eva i Adam, agència matrimonial.
21.35 Diumenge cinema: "La Furia".
23.30 Telediari.
23.45 Telediari.
23.50 Expedició Uru.
00.15 La finestra.
00.45 Glasnost.
01.15 Va de cinema.
01.45 Art i artistes flamencs.
02.15 El nou espectador.



ESPAIS FIXOS:

DE DILLUNS A DIVENDRES:

13.00 Un punt de solfa.
14.30 Servei de notícies.
14.32 Un punt de solfa.
16.30 Servei de notícies.
18.00 Servei de notícies.
20.00 Servei de notícies.

DIUMENGE - 4

07.00 Tribunal popular.
08.00 ULTIMAS PREGUNTAS.
08.30 Espacio ajuste de programas.
08.45 SANTA MISSA.
09.30 Puçastoc.
10.30 Cine para todos:
"Capitán Simbad".
12.00 Domingo deporte.
19.00 Noticias.
20.00 Cheers.
20.30 Rápido.
21.00 Sara y punto.
22.00 TVE 2 presenta.
23.00 Estudi estadi.
00.00 Cine mítico:
"El lobo humano".

DILLUNS - 5

08.00 Mofli, l'últim koala.
08.30 On li fa mal?
09.00 TV educativa.
11.00 La hora de...
12.00 Galeria de música.
13.05 Bellesa i poder.
13.30 Menjar i beure.
15.30 La Barberia.
16.00 Embollica que fa fort.
16.35 Primera sesión:
"Tierra de todos".
18.05 Plàstic.
18.30 Video-mix.
19.00 Estadio 2.
20.05 Mikimoto Clip.
20.30 Força Barça.
21.15 Documents TV.
22.15 El mirall.
01.00 Última sesión:
"Octubre".

DIMARTS - 6

08.00 Mofli, l'últim koala.
08.30 On li fa mal?
09.00 TV educativa.
11.00 La hora de...
12.00 Galeria de música.
13.05 Bellesa i poder.
13.30 Guamans.
13.35 La Palmera.
14.35 Historias de cada día.
15.30 Força Barça.
16.00 Embollica que fa fort.
16.35 Primera sesión: "Pepa Doncel".
18.05 Plàstic.
18.30 Video-mix.
19.00 Estadio 2.

20.05 Musical: The Police.
21.15 Los felices 80.
22.15 Relatos TV:
"Alternativa mortal".

23.30 Historias cortas.
00.00 La tabla redonda.
01.00 Última sesión:
"Ultimo Encuentro".

DIMECRES - 7

08.00 Mofli, l'últim koala.
08.30 On li fa mal?
09.00 TV educativa.
13.30 Menjar i beure.
13.35 La Palmera.
14.35 Historias de cada día.
15.30 Especial.
16.00 Embollica que fa fort.
16.35 Primera sesión: "Serena".
17.30 Documental.
18.00 Plàstic.
18.30 Video-mix.
19.00 Estadio 2.
20.02 Estadio 2.
22.30 Estadio 2.

00.30 Historias de aquí y de allá.
01.00 Última sesión: "Asfalto".

DIJOUS - 8

08.00 Mofli, l'últim koala.
08.30 On li fa mal?
09.00 TV educativa.
11.00 La hora de...
12.00 Galeria de música.
13.05 Bellesa i poder.
13.30 Guamans.
13.35 La palmera.
14.35 Historias de cada día.
15.30 La finestra.
16.00 Embollica que fa fort.
16.35 Primera sesión:
"Nunca canté para mi padre".
18.05 Plàstic.
18.30 Video-mix.
19.00 Estadio 2.
21.15 Espiral: Detrás de la noticia.
22.15 Dijous cinema:
"El peró de la dona aranya".
00.30 Metròpolis.
01.00 Última sesión:
"Trio, así como habian sido".

DIVENDRES - 9

08.00 Mofli, l'últim koala.
08.30 On li fa mal?
09.00 TV educativa.
11.00 La hora de...
12.00 Galeria de Música.
13.05 Bellesa i poder.
13.30 Menjar i beure.
13.35 La palmera.
14.35 Historias de cada día.
15.30 135 escons.
16.00 Embollica-que fa fort.
16.35 Primera sesión:
"Otra vez juntos".
18.05 Plàstic.
18.30 Video-mix.
19.00 Estadio 2.
20.05 Estadio 2.
21.15 Tribunal popular.
22.15 La pel·lícula del divendres:
"Maridos".
00.15 Minicine: "Ellos y ellas".

DISSABTE - 10

08.00 Klip.
10.30 Un rato de inglés.
11.00 Bioman.
11.15 Los caballeros del Zodiaco.
11.30 Mikimoto Clip.
12.00 Andalusia.
12.15 Aquí Sant Cugat.
13.00 Concierto.
14.30 Tal com raja.
15.00 Sábado deporte.
19.00 Va de cine.
19.30 Elvis i jo.
20.00 Cine club: "Vieja amistad".
22.00 Queenie.
23.00 Que noche la de aquel año.
00.00 Música N.A.
00.30 Especial musical.
01.30 Video-Mix.
02.30 Butaca de salón.
04.30 Secuencias.
05.15 Testigos del siglo XX.
06.00 El nuevo espectador.

Una novetat editorial que completa una obra ben acollida:

ADVENT-NADAL, QUARESMA-PASQUA, ANYS I i II (2 vols.) TEXTOS PATRÍSTICS I ECLESIASTICS DEL LECCIONARI MONÀSTIC

Publicat amb anterioritat: Temps ordinari,
Anys I i II (2 vols.)

Els dos nous volums dedicats als "temps forts", juntament amb els publicats anteriorment corresponents al temps ordinari, completen en llengua catalana, el que ja és publicat en italià (L'Ora dell'Ascolto) i en castellà (Leccionario monástico). Un servei de qualitat per als cristians interessats en la lectura dels Pares de l'Església i en la Litúrgia de les Hores.

Contenen els textos corresponents a la segona lectura de l'Ofici de lectura, amb els seus responsoris, d'acord amb el leccionari bíblic biennal de la Litúrgia de les Hores romana (assenyalat també en sigles i amb els responsaris). És un enriquiment per als qui reciten l'Ofici de lectura.

És un recull de textos de la tradició literària cristiana, que enriquirà i alimentarà la fe dels lectors interessats a pouar en aquesta font.

Preu dels dos nous volums: 5.500 ptes.

Els trobareu a: Monestir de Sant Pere de les Puel·les.
C/ Anglè, 55 - 08017 BARCELONA. Telèfon: 203 89 15.

També els podreu recollir al Centre de Pastoral Litúrgica. C/ Rivadeneyra, 6, 7è. - BARCELONA, si prèviament els demaneu al Monestir.

COMENTARIS TV

PREESCOLAR I TELEVISIÓ (II)

El que és ben clar, doncs, és que aquesta actitud de passivitat que adopta davant de l'aparell no li pot beneficiar de cap forma. Les mandíbules relaxades, el cos inert, la mirada fija i buida parlen d'un nen hipnotitzat que s'ho empassa tot sense entendre res. I això cal repetir-ho: és ben indiferent el programa que s'emet, tant se val si és infantil o és per adults. El cas és veure imatges.

Qui surt perjudicat?: doncs el joc que ajuda el nen a descobrir la realitat, el joc que fa que l'infant s'esforci i adopti actituds creatives, el joc que té com a conseqüència el desenvolupament muscular i el progrés dels reflexes. En una paraula: surt perdent aquell joc que ajuda el nen a comunicar-se amb els altres nens i a relacionar-se amb les situacions i objectes del seu voltant. Els cops, els fracassos, els èxits, les repeticions, les novetats: tot contribueix a fer progressar la bona relació entre el nen i el món amb el qual s'ha de relacionar la resta de la seva vida.

El resultat negatiu quin és?: és molt clar. El nen teleaddicte és converteix en una futura persona sense recursos, mandrosa, a la qual no li ve de gust pensar segons s'ha demostrat en els estudis que es preocupen per aquests temes.

IGNASI BOFARULL T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) Tel. 200 13 39.



Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

Roca

SANITARI • AIRE CONDICIONAT • CALEFACCIÓ • CERÀMICA